jaargang 26 | nummer 1 | februari 2021

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

De avondklok in Bottendaal

Burghardt van den Berghstraat zaterdagavond 30 januari 2021
Fotograaf: Jos Veenker

Stickeractie > 3 Een nieuwe Zeeheld bij de redactie > 4 Parels in Bottendaal > 5 Sportcoaches > 9 Bottendaalse energietransitie & Bottendaal Groen! > 10 Van Straatnaam Tot Wijk > 12

ZEEPBELLEN

De Zeeheld digitaal

De Zeeheld al bij het oud papier gedaan? En toch nog op zoek naar dat leuke interview, of naar dat artikel over de geschiedenis van de straten van onze wijk? Wanneer is dat festival nu toch weer? Je kunt de voorgaande edities van ons wijkblad altijd teruglezen op www.bottendaal.nl/de-zeeheld.

Goed boek, goed doel

Books4Life is een tweedehands boekenwinkel aan de St. Annastraat 72 met een mooi, divers assortiment aan Nederlandse, Engelse, Franse en Duitse boeken en non-fictie. Zowel voor volwassenen als voor kinderen.
De opbrengsten gaan naar lokale en internationale goede doelen, die zich bezighouden met mensenrechten en de bestrijding van armoede.
De internationale goede doelen zijn Amnesty International en Oxfam.
Het afgelopen jaar hebben we gedoteerd aan: Stichting Vrienden van Kibera , Stichting Remote School Papua en Stichting Zaare. Ondanks de lockdownperiode kunnen we ook voor 2021 weer donaties uitreiken.
Voor de regionale goede doelen kunnen suggesties worden gedaan. Dat kan tot 1 maart 2021. Mail daarvoor een projectvoorstel naar: books4life.nijmegen@gmail.com.
Het voorstel moet de organisatie kort beschrijven en uitleggen waarvoor de donatie precies zal worden besteed.
De projecten moeten ook een ANBI status hebben.
Kijk voor meer informatie op www.books4lifenijmegen.nl/goede-doelen.

Wijkwarmteplan online!

Bottendalers opgelet: de eerste versie van het wijkwarmteplan voor onze wijk is gereed. Je kunt deze terugvinden op: www.bottendaal.nl/aardgasvrij/
Daarin lees je hoe samen op weg te gaan naar een aardgasvrije wijk.
Ook de input en reacties van de twee digitale bijeenkomsten van 28 januari en 4 februari zullen hier terug te vinden zijn.

Verkiezingen in maart

Dit jaar is er door Corona niet één, niet twee, maar drie dagen de kans om te gaan stemmen voor de Tweede Kamerverkiezingen. Dit om ook ouderen en kwetsbaren een mogelijkheid te geven om naar de stembus te gaan.
Op 15 en 16 maart is in onze wijk één stemlokaal geopend. Deze vindt u in het wijkcentrum aan de Burghardt van den Berghstraat. Op 17 maart kunt u op alle vaste locaties gaan stemmen.

Welkom nieuwe leden!

Na de oproep in de vorige Zeeheld hebben Paulien en Riet zich vol enthousiasme aangemeld om een bijdrage te leveren aan de Zeeheld. Verderop in deze Zeeheld stelt Paulien zich alvast aan de wijk voor. Welkom Paulien en Riet! Lijkt het jou ook leuk om mee te doen, meld je gerust aan. Dat kan het beste via ons emailadres: dezeeheld@yahoo.com.
Voor enthousiaste en betrokken wijkbewoners is er altijd ruimte!

Lockdown en hulp

Nu we deze editie van de Zeeheld aan het opmaken zijn, duurt de lockdown nog altijd voort, nu ook aangevuld met een avondklok.
Bijzondere tijden en alle reden om naar elkaar om te kijken, te helpen, en ook om hulp te vragen als dat nodig is.
Op de website: wijzijnnijmegen.nl/coronahulp is een uitgebreid overzicht van instanties en initiatieven waar u terecht kunt om hulp aan te bieden, of om hulp te vragen.
Wilt u een initiatief starten en daar bekendheid aan geven, kunt u dit ook via deze website aanmelden.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:
Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Paulien Koenraadt
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Margot de la Rambelje
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:
Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:
Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:
Laura Vaessen, Coen Völker, Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:
www.bottendaal.nl

Druk:
BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker.

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in april
Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 16 maart aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Tekst door Jos Veenker, foto's door Willemien Geboers

Stickeractie

Tien Bottendalers zijn door de Zeeheldredactie gefêteerd. Alle tien hebben ze namelijk een enorme draai gemaakt door hun NEE-NEE-sticker met een 'JA-IK-WIL-DE-ZEEHELD' aan te vullen. Geen reclame en toch De Zeeheld. Wat een geweldige combinatie!
Speciaal aan hen overhandigden wij het traditionele scheepsbeschuit met een wintervast kamerplantje, waarbij één bewoner liever niet op de foto wilde.

En nu jij ook nog?
Kies voor wijkkrant De Zeeheld en plak de sticker op je (NEE-NEE)brievenbus. Geen sticker?
Meld je huisadres via: dezeeheld@yahoo.com

Wil je ook een scheepsbeschuitje bakken?
Kneed 250 gram bloem, 250 ml. water en 2 theelepels zout en stop het in gesneden vierkanten in een oven van 190 graden. Het resultaat is een smakeloze keiharde cracker, die meer dan twee maanden bewaard kan blijven.

Een nieuwe Zeeheld bij de redactie

Een nieuw jaar begint voor veel mensen met nieuwe voornemens. Zo ook voor Paulien. Want toen de december-editie van De Zeeheld met een oproep voor nieuwe redactieleden bij haar op de mat viel, besloot ze om in de pen te klimmen en zich vanaf het nieuwe jaar aan te sluiten bij de redactie. Welkom Paulien!

Paulien Koenraadt

Ze stelt zich kort even voor

Hoi, ik ben Paulien Koenraadt. De jongste Zeeheld. Ik woon inmiddels precies een jaar met veel plezier in Bottendaal en ik zat er al een tijdje aan te denken om iets in of voor de wijk te gaan doen. Toen ik de oproep voor redactieleden in De Zeeheld las, hoefde ik dus niet heel lang na te denken voordat ik me aanmeldde. Schrijven is min of meer mijn werk, dus redactielid worden van De Zeeheld is me hopelijk ook op het lijf geschreven.

Ik moest er even over nadenken hoe ik me nou het beste kan voorstellen in een wijkkrant. Maar misschien wel gewoon door te beginnen met zeggen dat ik in de mooiste straat van de wijk woon. Ik laat even in het midden welke straat dat is, om discussie te voorkomen. Verder is het misschien leuk om te weten dat ik werk ik als marketing- en communicatieadviseur bij een zorginstelling in Elst en dat ik in mijn vrije tijd vaak op een terrasje of bij een restaurant te vinden ben. Nou ja, zodra het coronavirus weer vertrokken is.

Dat was het wel voor nu! Ik kijk ernaar uit om jullie op de hoogte te houden van het reilen en zeilen in onze wijk.

Door Harrie Koolen

Van de redactie als reactie op vragen en ideeën van lezers

Voetgangersverkeerslichten

Marga van Keulen reageerde op de vraag waarom de mannetjes op de voetgangerslichten hoek St. Annastraat – Groesbeekseweg rood zijn en de vrouwtjes groen. Wij vonden haar antwoord erg creatief: de mannetjes dragen een gladiool en zijn dus gestopt, de vrouwtjes een rugzakje en vlaggetje en lopen dus nog. Zo creatief dat we de projectleider van de gemeente hebben geïnformeerd, zodat hij bij vragen in de toekomst hierover, als de Vierdaagse weer loopt en er veel media-aandacht is, een passend antwoord paraat heeft.

Straatnamen en foute Zeehelden

In het ingezonden stuk van Peter de Kort doet deze de suggestie om middels een enquête onder lezers te peilen of de naam van het wijkblad zou moeten veranderen. Hijzelf zou daarnaast aan de naam Zeeheld ‘voorheen’ willen toevoegen. Beide mogelijkheden zijn in de redactie besproken, voor geen van beide ideeën was veel animo. Besloten is om geen verdere actie te ondernemen vanuit het wijkblad maar we horen graag jullie ideeën of mogelijke acties.

Wel willen we bij de gemeente vragen of het mogelijk is om de straatnamen te voorzien van een QR code zodat je meteen een objectief verhaal over de bewuste persoon kunt lezen/horen. De bouwstenen voor de verhalen zijn al gepubliceerd in de rubriek: Bottendaal, van straat tot wijk. We houden u op de hoogte.

Eikenbladeren

Ook werd de vraag werd gesteld of eikenbladeren de grond verzuren. Wij vonden het volgende: de pH – een graadmeter voor de zuurgraad – van verse eikenbladeren is ongeveer 4,5, een pH van 7 is neutraal. Als eikenbladeren volledig zijn gecomposteerd is de pH van het compost 7, dus neutraal. Het probleem is dat eikenbladeren erg traag verteren, als hun zuurmakende stoffen, onder andere looizuur, tijdens die vertering in het grondwater oplossen wordt deze dus zuurder. Eikenbladeren worden daarom aangeraden als isolatielaagje bij zuurminnende planten als rodondendron en hortensia en juist afgeraden bij kalkminnende planten als rozen en lavendel.

Door Riet van Dorst

In Bottendaal zijn vele parels te vinden. Riet van Dorst gaat ernaar op zoek.

Parels in Bottendaal

RIVIER III, 50 x 70, pastelpotlood op zwart papier

Ik gluur door de ramen van de garagedeuren aan de Jan de Wittstraat 2 en zie daarachter een prachtig atelier waar cursisten schilderles krijgen van Kunstenares Noëlle Koppers. Het is Werkplaats de Witt. De teken- en schilderschool heet TINT.

Wie is Noëlle Koppers?
Noëlle zit al 40 jaar in het vak. Van huis uit heeft ze veel creativiteit meegekregen. Haar ouders waren muzikaal, ontwierpen zelf kleding en deden uitvindingen in de schuur. Haar moeder zong tot haar 96ste jaar. Al vanaf de kleuterschool is Noëlle aan het tekenen. Die innerlijke drang en gedrevenheid zijn altijd gebleven.
Ze heeft de opleiding Tehatex gedaan. Lesgeven doet ze met veel plezier. Maar haar hart ligt nog meer bij het zelf creëren van Kunst.

Ze maakt grote schilderijen met landschappen waarin waterpartijen aanwezig zijn, zoals vijvers en vennen, of een stromende rivier. Weerspiegelende wateroppervlakken trekken haar aandacht en in de onderwaterwereld is van alles te zien. In elke schilderij zitten zeker 50 werkuren.

Van tevoren doet ze veel onderzoek: naar verf, kleur, papiersoort, licht. Ze studeert en leest biografieën van kunstenaars. Vakmanschap en techniek vindt ze belangrijk. Haar favoriete kunstenaars zijn o.a. Johannes Vermeer, Caspar David Friedrich, Gerhard Richter.

Kunst geeft troost en voldoening
Volgens Noëlle kan kunst je gelukkig maken. “Nieuwsgierig blijven naar de omgeving. Ook naar wat er allemaal in mezelf zit, maakt het schilderen de moeite waard. Ik vergeet de buitenwereld en duik mijn eigen werkelijkheid in. Dan raak je iets in jezelf wat heel mooi is en de moeite waard. Wanneer ik dit ook nog vorm kan geven met mijn vakmanschap en techniek word ik blij en trots. Dat geeft zelfvertrouwen. Ik kom tot rust.”
Dat wat je in je hoofd hebt lukt niet altijd op het doek. Dat blijft een strubbeling voor de kunstenaar. Zelf heeft Noëlle zo’n 400 doeken geschilderd, waarvan ze over 5 schilderijen pas echt tevreden is.

Schoonheid
Volgens Noëlle: “Ik moet ergens door geraakt worden. Dan ga ik iets scheppen. En ik word geraakt door de schoonheid van de natuur. En door die natuur te schilderen maak ik zelf weer schoonheid. Daar wil ik iets mee vertellen”.
Ze wil haar publiek dat kijkt naar haar schilderijen diezelfde schoonheid laten ervaren. Zelf heeft ze jarenlang geoefend in het waarnemen van de natuur. LEREN KIJKEN!
Volgens Noëlle: “De beleving van het landschap is groter dan jezelf en heeft iets goddelijks/spiritueels.”

De Muze zwijgt nooit.
Ze lacht: ”De Muze blijft aan mijn deur kloppen. Die wil eruit. Ook al heb ik geen tijd, of geen inspiratie. Ik ga vechten en studeren om de Muze terug te veroveren.”

Voldaan en rijker verlaat ik Werkplaats de Witt. Wat een inspirerende vrouw, wat een doorzetster en wat een mooie schilderijen. Ik zou wel van haar les willen hebben.
Ik kijk meteen op www.NoelleKoppers.nl en op www.TINT-Nijmegen.nl voor het cursusaanbod.

ELSBETHS PUZZELHOEK

1 In 2016 nam de groei van het aantal inwoners van Bottendaal af. Hoeveel inwoners had Bottendaal op 1 jan. 2020?*
A) 4230
B) 4520
C) 4940
D) 5140

2 Hoe heet de sportcoach van Nijmegen-Oost en dus ook van Bottendaal?
A) Johan Gemert
B) Frits Slager
C) Sandra Bannink
D) Coen Merkx

3 In 2020 kon de 'Nacht van de ommetjes' door het wel bekende virus niet doorgaan.
Wanneer wordt dit Nijmeegse evenement in 2021 gehouden?
A) 29 april 2021
B) 29 mei 2021
C) 29 juni 2021
D) 29 juli 2021

4 Dit jaar zijn er 15, 16 en 17 maart landelijke verkiezingen. De eerste twee dagen kunnen kwetsbare mensen al terecht in dertig stembureaus in Nijmegen i.p.v. de eenentachtig op 17 maart.
Waar is het enige stemlokaal in Bottendaal op 15 en 16 maart te bezoeken?

A) Gezondheidscentrum Bottendaal
B) Wijkcentrum Burghart
C) Cordium, centrum voor spirituele ontwikkeling
D) Basisschool De driemaster

5 Hoeveel horeca bedrijven uit de wijk hebben van de gelegenheid gebruikt gemaakt om zich te presenteren op Bottendaal.nl

A) 1
B) 5
C) 10
D) 15

Antwoorden: 1 C, 2 D, 3 B, 4 B, 5 A
** volgens de website allecijfers.nl*

Door Stefan Stevens, vrijwilliger BOB

Nieuws van de BOB: Over last gesproken

De BOB (Bewoners Organisatie Bottendaal) wil de leefbaarheid in de wijk Bottendaal verbeteren door bewoners en instanties bij elkaar te brengen. Wij zijn met een tiental vrijwilligers die niet gekozen zijn en zich (niet betaald) inzetten voor de wijk via werkgroepen of initiatieven.

Toename Overlast

In maart 2020 was er al een brief namens bewoners verstuurd naar de gemeente over de overlast van alcohol- en drugsgebruikers en dealers bij onderdoorgangen en speeltuintjes nabij het Thiemepark. In de loop van 2020 was er een toename van overlast rondom het Dobbelmanterrein en Castellatoren (drugsgerelateerd, geluidsoverlast, insluiping in gebouwen en ongewenste overnachtingen in garages en bergingen).

Normaal gesproken heeft de BOB bij overlastmeldingen niet een directe rol, omdat dit vaak om gevallen gaat tussen inwoners onderling of waar instanties bij betrokken zijn. Inmiddels waren er zoveel signalen dat ook wij ernstige zorgen hadden over de veiligheid in onze wijk.

Met de gemeente is hierover overleg gevoerd en aangegeven werd dat er landelijk een grote toename is van het aantal dak- en thuislozen, zo ook in Nijmegen. Omdat wij bijna een centrumwijk zijn, is er snel een uitloop van deze groep richting onze wijk, omdat er een tekort aan opvangplekken is.

Vanuit bewoners werd gevraagd of de BOB actief de verbinding kon leggen tussen Talis, gemeente en zorginstanties om de communicatie tussen de partijen te bevorderen, omdat veel klachten bleven liggen of omdat er te lang niks werd gedaan. Vervolgens hebben we met bewoners, woningcorporatie en gemeente over de overlast gesproken en hoe hier mee om te gaan. Er zijn afspraken gemaakt en hopen dat de overlast uiteindelijk minder wordt in en om de Castellatoren en Dobbelmanterrein.

Belangrijk is om zorgvuldig met de privacy van inwoners om te gaan, maar het is zeker ook van belang dat inwoners zich veilig voelen in hun eigen woonomgeving. Beiden kan ons zelf ook overkomen… ook wij kunnen een ziekte, hersenletsel of trauma meemaken waarbij wij op straat terecht komen en ja… ook wij kunnen geconfronteerd worden met burenoverlast. Het moet ook niet zo zijn dat door ontstane overlast, inwoners gaan verhuizen, omdat zij zich niet meer veilig voelen. Helaas gebeurt dit wel. Belangrijk is dus dat meldingen van overlast op een goede manier doorkomen en ook opgepakt worden. Een goede communicatie tussen bewoners en instanties is hierbij dan essentieel.

Overlast melden

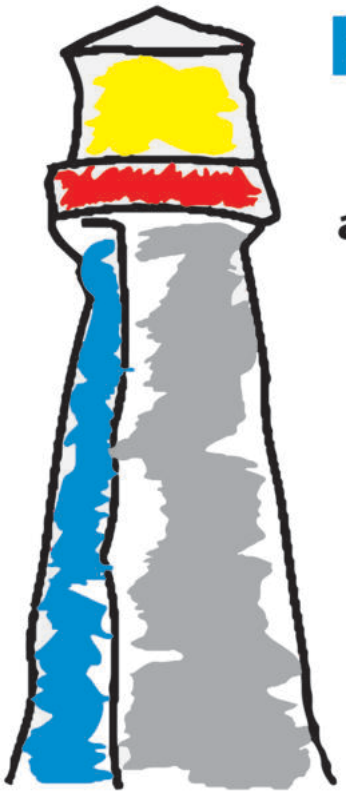
Wij worden geacht samen verantwoordelijk te zijn voor een fijne woonomgeving. Het is mooi als je dit samen kunt op lossen. De aanpak van overlast is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, politie, hulpverleningsinstanties en woningcorporaties. Maar ook u als inwoner kunt iets doen door bijvoorbeeld overlast te melden. Bij voldoende meldingen komen gemeente en politie in actie.

Niet alle vormen van overlast vallen onder de verantwoordelijkheid van de politie. Vervuiling van uw buurt, bijvoorbeeld door graffiti, rotzooi op straat of vernielingen, kunt u melden bij gemeente Nijmegen via www.nijmegen.nl

Overlast in uw buurt kunt u melden via het landelijke meldnummer van de politie: 0900-8844. U kunt ook een melding doen bij uw wijkagent via www.politie.nl of via uw verhuurder.

Bij drugsoverlast verstoren drugsgebruikers de openbare orde, als er zaken door verslaafden worden gestolen of vernield, of als inwoners zich onveilig voelen door samenscholing van drugsverslaafden. De bestrijding van de lokale handel in harddrugs heeft de volle aandacht van de politie. De politie pakt elke plaats aan waar wordt gedeald. Vermoedt u dat er op een bepaalde plek in uw buurt of wijk wordt gehandeld in drugs? Bel dan de politie via 0900-8844.
bron: website politie

Tot zover en blijf gezond

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang in Bottendaal

Graafsedwarsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Meer ruimte in jouw papiercontainer?

Plet je pakketje!

Ook veel papier of karton van pakketjes in deze tijd?
Plet je pakketje zodat oud papier en karton makkelijk in jouw papiercontainer past.

Wat mag nog meer bij oud papier?
- Eierdozen.
- Kartonnen en papieren verpakkingen.
- Kranten en tijdschriften.
- Folders (zonder plastic folie).

Altijd weten wanneer wij jouw afval ophalen?
Check www.dar.nl/afvalwijzer of de Dar app.
Stel in de app een melding in en weet wanneer wij jouw afval ophalen. Superhandig!

Waarom scheiden we oud papier?
- Het bespaart hout en energie.
  1000 kilo oud papier bespaart drie bomen.
- Papier kan zeven keer worden hergebruikt.
  Oud papier wordt zo nieuw papier.
- Het scheelt in jouw portemonnee.

www.dar.nl | info@dar.nl | 024-3716000

Dar

Door Jolien van den Hoogen

Nog meer restaurants in Bottendaal

In de vorige editie las je bij welke restaurants in Bottendaal je terecht kon voor een afhaal kerstmenu. Onderstaande Bottendaalse restaurants zijn ook zeker het benoemen waard, misschien nog niet open, wel aanwezig in Bottendaal:

Tiffin lunch or any light meal
Indonesisch eten in Bottendaal, heerlijk! Daar zijn meerdere redactieleden van de Zeeheld het over eens. Check het MENU op de website en haal lekker af. Want ook thuis is het genieten van de nasi rames tahu rendang of bestel de nasi goreng kip met garnalen en sateh stokjes.

Restaurant Mercure
Natuurlijk de combinatie met hotel, dat we kennen naast het Centraal Station. In deze tijd is het Mercure hotel open en serveren zij ontbijt in de hotelkamers, voor een diner bestel je gemakkelijk bij een plaatselijk restaurant, want het restaurant is nog even dicht.

Restaurant ROC Nijmegen
Nog niet open want de scholen zijn dicht, wel een toprestaurant met wellicht dé aanstaande Michelin Chef. Boek zodra het weer kan op de maandag avond een tafel, want dan serveren de leerlingkoks van de Cas Spijkers Academie een culinair driegangerdiner. Maandag noemen ze daarom ook niet voor niets: sterrendag!

Sportcoaches

Door Elsbeth van Niekerk

Bewegen is goed voor het lichaam en de geest en het geeft plezier.
Omdat je niet altijd weet welke sport of activiteit het beste bij je past en wat het aanbod is in Nijmegen zijn er wijksportcoaches. In onze wijk is dat Coen Merkx, hij is goed op de hoogte van het sportaanbod in Nijmegen. Samen met jou gaat hij op zoek naar een sport die bij je past en die je langdurig kan beoefenen. Van wandelen met bewoners uit de wijk tot lidmaatschap van een vereniging.

Dit doet hij niet alleen door te luisteren naar wat jij leuk vindt, maar ook door in gesprek te gaan met de vereniging of trainer als dit nodig is om langdurig plezier in het sporten te houden. Om iemand met autisme te begeleiden heeft een trainer andere kennis nodig dan voor de begeleiding van iemand die zijn rechter arm niet meer goed kan bewegen.

Belangrijk om te weten: De sportcoach is er voor iedereen in de wijk met of zonder beperking. Dus ook als je net dat zetje nodig hebt, niet weet hoe je het financieel rond moet krijgen of door de Corona tot stilstand gekomen bent.

Sportcoach Coen Merkx
telefoon: 06-25678803
e-mail: c.merkx@nijmegen.nl

Bottendaalse energietransitie & Bottendaal Groen!

Het klimaat verandert wereldwijd. Dus ook in Nederland, Nijmegen en Bottendaal. Dat merken we ook steeds meer als wijkbewoners. Zo zijn er bijvoorbeeld in de zomer al langere perioden van hitte en droogte. Om hiermee om te gaan, en erger proberen te voorkomen, zullen we samen Bottendaal moeten verduurzamen en vergroenen! Eén van de manieren om dat te doen is het aanpakken van onze woningen en het overschakelen naar duurzamere energie.

Inmiddels heeft de gemeente het Wijkwarmteplan Bottendaal huis aan huis bezorgd. Een groep enthousiaste en betrokken Bottendalers heeft meegedacht over de toekomst van de wijk op duurzaamheids- en energiegebied. Een haalbaar, betaalbaar, uitvoerbaar en toekomstbestendige transitie voor Bottendaal was de insteek.

Bottendaal Groen noemen we ons en we willen niet alleen meedenken, maar ook meepraten, meedoen en meehelpen. Met als doel:
een leefbaar, duurzaam, gezond en groen Bottendaal!

We werken momenteel aan het verspreiden van kennis over de transitie, verduurzaming en de specifieke eigenschappen van de woningen in de wijk. Bijvoorbeeld over de recente leerzame energiescans van drie Bottendaalse woningen. We hebben inmiddels heel veel relevante kennis en informatie om te delen.

Maar we gaan niet alleen informatie delen; we gaan ook actief de wijk in. Zo gauw de omstandigheden het toelaten. We zijn georganiseerde wandelingen aan het opzetten om met een warmtebeeldcamera huizen te bekijken. En we maken een route langs duurzame Bottendaalse huizen, want sommige bewoners zijn al actief concreet aan de slag.

Bottendaal Groen! wil graag samen met andere partijen, nu en in de toekomst, onze wijk zoveel mogelijk verbinden en zo goed mogelijk helpen met onze eigen Bottendaalse energietransitie. Vanzelfsprekend staan wij open voor vragen en duurzame ideeën.
Beste Bottendalers, jullie horen van ons!

Bottendaal Groen!
is vooralsnog te bereiken op
bottendaalgroen@gmail.com

Spoorkuil en Seinhuis

Door Leen Dresen, Werkgroep Spoorkuil

Het seinhuis als icoon voor het omringende groengebied: hier als logo van de Werkgroep Spoorkuil Bottendaal (ontwerp Roel Winter)

Deze keer een blik op het Seinhuis in de spoorkuil. Zelfs in de huidige vervallen toestand geeft dit gebouwtje sfeer aan het gebied. Als uitkijkpunt voor het bedienen van seinen en wissels is het al sinds de jaren zeventig niet meer in gebruik.

De gemeente heeft in 2020 het omliggende groengebied van NS overgenomen compleet met dit pand. De bedoeling is dat het in de komende jaren wordt opgeknapt en een tweede leven krijgt, met een bestemming die past bij de nieuwe plek in het groen en in de wijk. Afgelopen jaren hebben zich al regelmatig mensen met ideeën hiervoor bij de gemeente gemeld.

Het opknappen van dit gebouw en het geschikt maken voor nieuwe functies zal geld kosten, en de gemeente heeft hiervoor geen budget beschikbaar. Om dit op te lossen zal waarschijnlijk een prijsvraag worden uitgeschreven waarbij gegadigden zich kunnen melden met een plan waarin zij ook de kosten op zich nemen voor het opknappen van het gebouw. Op dit moment werkt de gemeente de details rond deze procedure nader uit. Meer nieuws hierover volgt in de komende maanden, maar wie een goed idee heeft kan dus vast gaan broeden.

**Wil je op de hoogte blijven en meedoen met het groengebied in de Spoorkuil verbeteren?
Meld je aan via e-mail spoorkuil.bottendaal@gmail.com.**

Zie voor laatste spoorkuilnieuws ook de nieuwsberichten via de wijkwebsite Bottendaal.nl en ons twitteraccount @spoorkuilbot.

WILLEM JANSZOON
nuilhoek@gmail.com

Blauw jaar

In 2005 bedacht de Britse reisorganisatie Sky Travel een semiwetenschappelijke formule om de meest deprimerende dag van het jaar, Blue Monday, te berekenen. Blue Monday valt altijd in januari. De dagen zijn dan nog kort, het weer vaak grauw, men heeft inmiddels jammerlijk gefaald bij het uitvoeren van de goede voornemens en het duurt nog een eeuwigheid tot de eerstvolgende vakantie. En, niet onbelangrijk, maandag is de eerste dag van de werkweek.

Meestal ben ik totaal ongevoelig voor dergelijke fenomenen. Omdat Blue Monday overgoten is met een bepaald onwelriekend sausje van commercialiteit (vergelijk Black Friday en Valentijnsdag), moet ik er niets van hebben. Maar dit jaar is dat anders, en vind ik Blue Monday de perfecte metafoor voor de situatie waar we in verzeild zijn geraakt. In mijn laatste column schreef ik nog dat 2020 een annus horribilis was, maar dat in 2021 alles beter zou worden. Nu, een dikke maand later, zitten we met zijn allen in een harde lockdown, is er een avondklok ingesteld en trekt het hersenloze plebs plunderend en brandschattend door de straten.

Een snelle uitweg uit de coronaellende is vakkundig gesaboteerd door het onthutsend amateurisme van onze zwalkende regering. Nederland neemt de 75ste plaats in op de ranglijst van landen met de meest effectieve aanpak van de pandemie. Blunder wordt op blunder gestapeld. Traag, inefficiënt, bureaucratisch. Wat bij al die blunders nog de grootste ergernis oproept is dat diezelfde regering zich juist steeds op de borst slaat. Kijk eens hoe goed wij zijn. Eerst was daar de "intelligente lockdown", alsof alle andere landen maar dom bezig waren. En nu verloopt het vaccineren "zorgvuldig", alsof al die andere landen maar willekeurig wat aanklooien. Zorgvuldig, laat me niet lachen. Traag en stroperig. Binnen Europa vaccineert alleen Bulgarije trager.

Onze regering sluit trouwens wel, ongetwijfeld zonder het zelf in de gaten te hebben, naadloos aan bij de nieuwe trend van de zelfvoldaanheid. Het complimenteren van zichzelf als daar feitelijk nauwelijks reden toe is. Het leveren van een aantoonbaar ondermaatse prestatie, maar wel steeds heel hard roepen dat je het zo vreselijk goed doet. En dan vervolgens gefundeerde en onweerlegbare kritiek wegwuiven met een minzame glimlach en het non-argument dat dat slechts een mening is, of woorden van gelijke strekking. Je ziet het overal om je heen. Lachwekkend maar deprimerend. Het wordt niet beter maar slechter. Bereid u voor op een blauw januari, een blauw eerste kwartaal, of zelfs een heel blauw jaar.

Overigens ben ik van mening (slechts een mening) dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

Door Harrie Koolen

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

De Architectenbuurt

In 1947 werden in de driehoek tussen de Dr. Jan Berendsstraat en het spoor zesennegentig flats gebouwd. Het was een van de eerste nieuwbouwprojecten van Nijmegen na de Tweede Wereldoorlog op de laatste bouwgrond van Bottendaal. Om die reden werden de nieuwe straten vernoemd naar drie bekende stadsarchitecten: Pieter van der Kemp 1809 – 1881; Ir. Jan Jacob Weve 1852- 1942 en Derk Semmelink 1855 – 1899.

Pieter van der Kemp

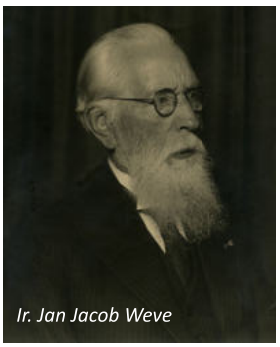

Stadsschouwburg 1839

Van der Kemp, geboren in Delft, werd op 13 jarige leeftijd wees en opgenomen in het Delftsche weeshuis. Als leerling van de Academie van Beeldende Kunst in Den Haag ontving hij 6 keer een ereprijs. In 1832 studeerde hij af als landmeter. Pieter maakte carrière bij de aannemers Boef en de Laat en werkte mee aan de bouw van diverse katholieke kerken en het seminarie in Haren (NB). Van 1837 tot 1879 was hij de stadsarchitect van Nijmegen. Hij bouwde onder andere de al lang verdwenen schouwburg van Nijmegen (1839) aan de Burchtstraat op de plek van de oude Burchtpoort uit de eerste omwalling. Die schouwburg, gesloopt in 1935, werd door de bezoekers 'bonbonnière' genoemd. Het Tolhuis aan de Teersdijk is van zijn hand alsmede het in neo-oosterse (Moorse) stijl gebouwde schooltje van de Joodse gemeente aan de Nonnenstraat.
Hij was van meerdere markten thuis: zo trad hij op als expert in een geschil van koning Willem II met de aannemer van Berkum betreffende de bouw van de protestantse kerk in Apeldoorn. Ook werd hij bekroond voor een nooit uitgevoerd ontwerp voor de verbetering van de gierpont van Nijmegen. Vanaf 1865 doceerde hij 'rechtlijnig tekenen' aan de HBS. Hij moest zijn werkzaamheden om gezondheidsredenen in 1879 beëindigen en werd opgevolgd door Jan Weve.

Ir. Jan Jacob Weve

Weze werd geboren in Den Haag en studeerde bouwkunde in Delft. Zijn functie veranderde al snel in directeur van gemeentewerken. Hij ontwierp 17 scholen, waaronder de school voor ambachtsonderwijs aan de Nieuwe Marktstraat en de begraafplaatsen Graafseweg en Daalseweg waar hij

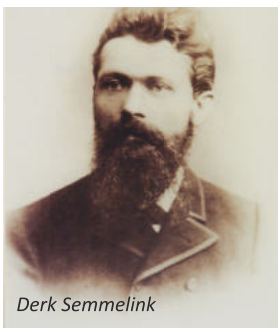

Ir. Jan Jacob Weve

begraven ligt. Daarnaast restaureerde hij de Boterwaag, de Kerkboog en de Belvedère. De panden aan de van Oldenbarneveldstraat 71 en Oranjesingel 2 en nog een aantal andere woonhuizen tekende hij in particuliere opdracht. De riolering van Nijmegen werd naar zijn ontwerp uitgevoerd. Hij vervaardigde ook een uitgebreide monografie (wetenschappelijke beschrijving) van het Valkhof dat einde 18e eeuw was gesloopt. Ir. Weve was daarnaast beeldhouwer en ontwierp het spoorwegmonument aan de voet van de Voerweg. In 1921 kreeg hij eervol ontslag. Kort na zijn negenstigste verjaardag overleed hij. Jan Toorop maakte als portrettist van hem en zijn dochter Marie een krijttekening.

Derk Semmelink

Derk Semmelink, geboren in Lijzevoorde, heeft ondanks het gebrek aan een gedegen (school)opleiding grote naam verworven als architect. Hij begon als leerling timmeren en tekenen en ontwikkelde zich werkenderwijs. Na zijn vestiging in Nijmegen maakte hij indruk met de bouw van het pand Stella Maris aan de van Schaeck Mathonsingel. Dit pand is door brand is verwoest in 1985. Zijn 'verbazende werkkracht' zorgde voor vele huizen in de eerste stadsuitleg en een aantal winkelpanden, waaronder een mooi Jugendstilpand op de lange Hezelstraaat nr 41a, het oude Wilhelminaziekenhuis en de Lutherse kerk aan de Prins Hendrikstraat (1898). Het hekwerk rond de Wilhelminaboom op het Hertogplein is ook van zijn hand. Semmelink woonde zelf aan de Hertogstraat 69. Hij was ook actief buiten Nijmegen onder andere in Utrecht. Zijn laatste project was hotel restaurant de Bonte Os, hoek Betouwstraat. Hij stierf op de dag van aanbesteding in 1899 op 44 jarige leeftijd. Zijn vriend Ir. Weve zei op de begrafenis dat Semmelink 'onder voor hem gunstiger ontwikkelingsvoorwaarden (lees opleiding) één van de meest begaafde architecten van Nederland zou zijn geworden'.

Derk Semmelink

Alle drie foto's met dank aan het Regionaal Archief Nijmegen

jaargang 26 | nummer 2 | april 2021

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

Tweede Kamer verkiezingen > 3 Bottendaler in beeld > 5
Speeltuin 't Kraaienest> 7 Winter in Bottendaal > 9
Eén jaar corona > 10 Verdwenen straatnamen > 12

ZEEPBELLEN

Expoplu wordt POST

Vanaf deze maand gaat Expoplu verder onder een nieuwe naam: POST.
De nieuwe naam gaat gepaard met een uitbreiding, waarbij POST zowel in de Paraplufabriek aan de van Oldebarneveltstraat als het voormalige postkantoor aan de Driekoningenstraat in Arnhem hedendaagse kunst gaat presenteren. Kijk voor meer informatie op www.platformpost.nl of mail naar info@platformpost.nl.

Kamerverhuuroverlast?

Voortaan kunt u overlast van kamerverhuur aan de gemeente melden via de Meld & Herstelapp. Op deze manier meldt u kamerverhuuroverlast op dezelfde manier als u andere overlast (bijvoorbeeld van losliggende stoeptegels) meldt, wel zo gemakkelijk. Kamerverhuur geeft in veel gevallen gelukkig geen overlast. Is dit toch wel het geval? Probeer dan eerst eens in gesprek te gaan met de bewoners of de eigenaar. Dit is meestal de snelste manier om het samen op te lossen. Komen jullie er niet uit? Dan kunt u de overlast doorgeven via de Meld & Herstelapp van de gemeente Nijmegen. Als u deze app nog niet heeft, kunt u deze downloaden in Google Play of de Appstore. Als het melden via de app niet lukt, kunt u ook tijdens kantooruren bellen met de gemeente via 14024. U krijgt binnen 5 werkdagen reactie van de gemeente per e-mail.

Steenbreek-Tuinadviesweken

De tuinadviesweken van Operatie Steenbreek Nijmegen komen eraan! Twintig inwoners kunnen dan gratis advies vragen voor het vergroenen van hun tuin of -samen met hun buren- van hun straat of plein. Voor tuintegels die plaatsmaken voor groen is er een speciale ophaalservice. Met meer groen in de stad kunnen we het veranderende klimaat beter aan. Stenen eruit, GROEN erin! Voorwaarden voor het gratis tuinadvies zijn: minimaal 60% van de tuin wordt groen; in geval van een nieuwe tuin: voor minimaal 60% met groen aanleggen (bij een heel kleine tuin kan afgeweken worden van dit percentage) én graag een foto van de tuin voordat de stenen eruit zijn én nadat het nieuwe groen is aangeplant. Bij uitvoering in Coronatijd gelden RIVM richtlijnen.
De tuinadviesweken zijn van 12 t/m 23 april en van 31 mei t/m 11 juni.
Voor meer info en aanmelden voor tuinadvies en ophalen tuintegels, mail naar: netwerk.steenbreek@debastei.nl of kijk op www.steenbreeknijmegen.nl

Reactie van de redactie

Maria Engels wees op een foutje in de straatnamenrubriek van editie 1 2021. Hotel de Bonte Os stond op de hoek van de Tweede Walstraat en de Molenstraat en niet zoals abusievelijk vermeld op de hoek van de Betouwstraat. Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwam in dit hotel, een bekende feestgelegenheid voor de Nijmeegse studentenpopulatie, een Nijmeegse verzetskern bij elkaar. Na de oorlog kreeg het pand de naam Oranjehuis. Lange tijd was het bekende, in de coronacrisis gesloten, Italiaanse restaurant Pinoccio er in gevestigd.

Alternatieven straatnamen?

Geen Witte de Withstraat maar Jacob T. Hermanstraat, geen De Ruyterstraat maar Albert Tarbellstraat. Actiegroep *Nijmegen Kan Het* wil de discussie openen over straatnamen die verwijzen naar zeehelden en staatslieden die omstreden zijn vanwege het Nederlandse koloniale en slavernij-verleden en heeft daarom alternatieve straatnaambordjes opgehangen.
De actiegroep roept met flyers ook straatbewoners op de gemeente te vragen de straatnamen te wijzigen.
Wordt ongetwijfeld vervolgd!

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:
Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Paulien Koenraadt
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:
Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:
Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:
Laura Vaessen, Coen Völker, Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:
www.bottendaal.nl

Druk:
BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker, of die de Zeeheld-sticker heeft!

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in juni
Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 25 mei aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

15, 16 en 17 maart 2021

Tweede kamer verkiezingen in Bottendaal

We stellen drie korte vragen over het stemgedrag van Bottendaalse kiezers.

Tekst door Jos Veenker, foto's door Willemien Geboers

1 Op welke leeftijd koos u er voor om voor het eerst te gaan stemmen?

- 18 jaar. Altijd gestemd.
- 1968, toen ik 18 was.
- Vanaf 18. Altijd. Op één jaar na.
- Weet niet. Ik denk vanaf mijn 18e .
- Niet vanaf 18. Zo vanaf mijn 25e.
- Direct toen ik gerechtigd was. 18 jaar.
- Vandaag voor het eerst! 18 geworden.
- Weet ik niet meer. Toen ik studeerde.
- 20 jaar. Eerste twee jaar wist ik het niet.
- Sinds 18 en nooit gemist.
- Sinds 18 maar ook een paar jaar niet.
- Sinds 18 en daarna altijd.
- Sinds 18 jaar.
- Sinds 18 jaar.

2 Wat hoopt u met uw stem te bereiken?

- Levensgeluk voor alle mensen.
- Dat ons gedachtengoed en leefstijl doorgezet wordt.
- Er zijn in Bottendaal niet alleen groendenkende jonge mensen.
- D66 moet groter dan PVV worden.
- Het huidige kabinet moet door met een beetje links erbij.
- Dat er wat verandert in de positie van studenten, starters en in ons milieu. Maar vooral ook tegen de polarisatie.
- Meer gelijkheid en goedkope treinreizen om naar de kleinkinderen te gaan.
- Dat ieder mag zijn die hij of zij wil zijn.
- Signaal om de politiek zelf te veranderen.
- Bijdrage aan een hoge opkomst.
- Goede opkomstcijfers.
- Invloed op een beter klimaat te krijgen.
- Aanpakken toenemende tweedeling en nu echt iets doen aan ons milieu.
- Sterkere onderhandelingspositie.
- Meer aandacht aan het milieu.

2021

Tweede Kamer verkiezingen *Deelnemende partijen in drie stembureaus in Bottendaal*		*Aantal geldige stemmen*
01.	D'66	1297
02.	Groen Links	809
03.	VVD	413
04.	Partij van de Dieren	369
05.	Volt	343
06.	PvdA	268
07.	SP	197
08.	BIJ1	112
09.	CDA	108
10.	Forum voor Democratie	100
11.	PVV	86
12.	JA21	46
13.	Christen Unie	38
14.	DENK	38
15.	Splinter	19
16.	Code oranje	10
17.	Piratenpartij	10
18.	JONG	9
19.	NIDA	7
20.	Lijst 30	4
21.	NL Beter	4
22.	SGP	3
23.	LP Libertaire partij	3
24.	BBB	2
25.	TROTS	2
26.	Lijst Henk Krol	1
27.	50PLUS	1
28.	Jezus Leeft	0
29.	Oprecht	0
31.	Feestpartij	0
Totaal aantal stemmen		4299

Bottendaal stemt rood

"Verkiezingen 2003"

	Bottendaal aantal	Bottendaal pct	Nijmegen aantal	Nijmegen pct	Nederland pct
PvdA	1288	30,8	30228	32,6	26
Groen Links	883	21,1	11462	12,4	5,5
CDA	458	11,0	17714	19,1	29,4
SP	606	14,5	11412	12,3	6,3
VVD	480	11,5	11244	12,1	18,2
D'66	328	7,9	5235	5,6	4,1
Leefbaar Nederland	21	0,5	271	0,3	0,4
Klein Christelijk	4	0,1	612	0,7	3,5
LPF	73	1,7	3561	3,8	5,9
Overige partijen	35	0,8	922	1,0	0,7
totaal	4176	100	92661	100	100

3 Welke twee partijen gaan volgens u in Bottendaal de grootsten worden?

- VVD en SP
- Groen Links en D66
- D66 of Groen Links
- SP en PvdA
- Geen idee
- Groen Links en PVV
- Groen Links en D66
- Groen Links en VVD
- PvdA en CDA
- D66 en Groen Links
- PvdA en Groen Links
- Groen Links en D66
- Groen Links en SP
- Groen Links en D66

De foto's betreffen personen die stemden op 15 en 16 maart.

Door Leen Dresen, Werkgroep Spoorkuil

Spoorkuil flexibel verbeteren

In het afgelopen half jaar hebben we opgeroepen om wensen in te dienen voor de verbetering van het Bottendaalse deel van de Spoorkuil. Er zijn vele suggesties binnengekomen. Vaak met de wens: graag niet tevéél veranderen, want het gebied is al mooi en bijzonder zoals het is!

Ons aanvankelijk idee was om door een tekenaar van de gemeente de binnengekomen wensen te bundelen in één ontwerp. Dit om niet de inrichting na een paar jaar weer te moeten aanpassen, met alle kosten van dien. Maar gaandeweg bleek het handiger om de zaak flexibeler te benaderen om in te spelen op mogelijk nieuwe ontwikkelingen, zoals de ingebruikname van het seinhuis en het uitgroeien van de spoorzone tot een wandellint dwars door de stad.
Deze flexibele benadering is mede mogelijk door de vrijwillige inzet van wijkgenoot Ronald, onze ecologische hovenier. Ronald is hier al mee begonnen. Zo plaatste hij een extra bankje en andere aanvullingen van lichte materialen, die verplaatst kunnen worden.

In maart werken we aan een voorstel waarin de binnengekomen wensen worden gebundeld in acties voor twee termijnen: dingen voor de korte termijn, ook als voorlopig experiment en punten die meer overleg en tijd vragen, ook omdat ze duurder zijn. We maken dit voorstel in overleg met de gemeente, die meekijkt naar wat passend en realistisch is.

Wanneer dit nummer van De Zeeheld verschijnt is dit 'plan van wensen' al verspreid via onze gebruikelijke kanalen Er blijft natuurlijk altijd gelegenheid om mee te denken. Hopelijk binnenkort weer in de vorm van bijeenkomsten in het gebied!

**Wil je op de hoogte blijven en meedoen met het groengebied in de Spoorkuil verbeteren?
Meld je aan via e-mail spoorkuil.bottendaal@gmail.com.**

Zie voor laatste spoorkuilnieuws ook de nieuwsberichten via de wijkwebsite Bottendaal.nl en ons twitteraccount @spoorkuilbot.

Theo Lucassen

Door Coen Völker

Na zo'n 20 jaar in stichting Bewoners Overleg Bottendaal (BOB) te hebben gezeten heeft Theo Lucassen op zijn 64ste in 2020 afscheid genomen van de BOB, tijd voor een terugblik.

De BOB

Theo is geboren en getogen in Nijmegen Oost, woonde als student in Nijmegen West, werkte als docent geschiedenis op het vmbo-t, havo, en vwo (1980 - 2016) en ging in 1990 samenwonen in Bottendaal. Op hun eerste dag in Bottendaal ging er tegenover hun huis een auto de fik in en vroeg hij zich af in wat voor wijk hij terecht was gekomen! Maar nu wil hij niet meer weg. Na zijn politieke loopbaan voor de Communistische Partij Nijmegen en GroenLinks werd hij vanaf 2001 lid van de BOB. Hij kon zijn gemeentelijke contacten goed gebruiken in de BOB. Zo is er regelmatig contact met de verschillende wijkmanagers (nu is dat Ewart van der Putten) en de wijkbeheerders die onder Ewart vallen. De BOB bundelt krachten en klachten uit de wijk en verbindt wijkbewoners met de gemeente. Zo helpt de BOB het woonplezier in de wijk optimaal te houden. Hij denkt wel dat de BOB en bewoners alert moeten blijven want hij ziet dat je invloed hebt op inrichting van de wijk, op de straten en leefomgeving. Toen Theo nog in de gemeentepolitiek zat herinnert hij zich ook de stampij die toenmalig BOB-voorzitter Hans Janmaat in 1991 maakte omdat de wijk geen illegale straatprostitutie wilde.

Tegenwoordig maakt de BOB misschien minder stampij maar is ze nog actief betrokken bij hoe de wijk eruit komt te zien. Theo herinnert zich ook hoe de BOB zich hard maakte om de auto-druk via parkeervergunningen terug te brengen en noemt ook hoe er vanaf 2014 veel is gedaan in het Thiemepark rond junks, daklozen en coffeeshops. Ook hield de wijk samen met de BOB tegen dat muziekcentrum Doornroosje op het Dobbelmanterrein zou komen. Je moet als BOB-lid volgens hem "gewoon aan de slag gaan" maar ook lange adem hebben.

De politiek

Als activistische student op de Gelderse Leergangen (nu HAN) in de jaren '70 ging Theo zich steeds meer bezighouden met politiek, met democratisering en het ter verantwoording roepen van de bestuurders. In die tijd waren het CDA en de PvdA nog grote bestuurderspartijen in Nijmegen en pas na de Piersonrellen van 1981 werd Nijmegen "echt links". De Nijmegenaren kregen minder sympathie voor het conservatieve CDA en meer sympathie voor links. Zelf was hij ook behoorlijk links geworden. In 1991 schreef hij mee aan het boek "Communisten aan de Waal", over de Nijmeegse communistische geschiedenis (www.boekwinkeltje.nl). Daar las je bijvoorbeeld dat Nijmeegse communisten vóór WO II meededen aan antifascistische protesten in Berg & Dal, waar nazi's bijeenkwamen die vonden dat Nederland zich bij het Derde Rijk van Hitler moest voegen. Als zoon van een politieagent (!) besloot hij bij de communistische partij CPN te gaan en in 1989 bundelde 3 kleine linkse partijen de krachten onder de naam "Radicaal Links". Toenmalig Burgermeester Ien Dales installeerde hen onder die naam in de gemeenteraad. In 1991 gingen ze op in GroenLinks. Van 1989 tot in 1998 was hij actief in de gemeenteraad waarvan de laatste 6 maanden als wethouder voor GroenLinks. Maar er veranderde te weinig naar zijn mening en hij stapte op. Wel laat hij me nog glimlachend zijn T-shirt zien met de afbeelding van een communistische sikkel en een fiets, twee (oud) liefdes van hem.

Jaren van inzet

Ondanks zijn radicaal linkse achtergrond is Theo te spreken over Burgermeester Bruls (CDA). Hij vindt hem doortastend, benaderbaar, humorvol en met het hart op de goede plek. Hij herinnert zich niet alleen dat Bruls aangifte deed tegen racistische uitspraken van Wilders maar ook dat Bruls Farmers Defence Force ferm toesprak toen deze het Keizer Karel Plein langdurig wilde gaan bezetten. Na 2 uur praten met Theo realiseer ik me dat deze vriendelijke, bescheiden, precieze en zorgvuldige wijkgenoot ontzettend veel weet van onze geschiedenis en echt heeft meegewerkt aan onze mooie stad en fraaie wijk. Misschien was hij zelfs een knecht van de stad?

Theo bedankt voor al je jaren van inzet!

ELSBETHS PUZZELHOEK

Bottendaal is door de jaren heen erg veranderd. Herkent u onderstaande straten?

Bron: Fotocollectie regionaal archief Nijmegen

Antwoorden: 1) Van Diemerbroeckstraat (1978) • 2) Dr. Jan Berendsstraat/ Schoolstraat (1909/1910) • 3) Graafseweg (aanleg viaduct) (1936/1937) • 4) De Ruyterstraat (1943)

Schildersbedrijf
Maria Engels
van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04
E-mail: info@mariaengels.demon.nl

tommiek
Meubelmaker uit Bottendaal

Unieke en eigenzinnige meubels voor thuis
In opdracht, op maat en met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

Speeltuin ‘t Kraaienest

Door Maurice Horyon

Speeltuin ‘t Kraaienest leeft als nooit tevoren. Kinderen en ouders zoeken juist in coronatijd vertier. In het begin van corona mocht de speeltuin een aantal maanden niet open, dat was een gemis. Tijdens de tweede lockdown zag de gemeente in dat de speeltuin nauwelijks gevaar voor besmettingen oplevert. Ouders nemen hun verantwoordelijkheid en kinderen zijn geen gevaar voor elkaar in de frisse buitenlucht.

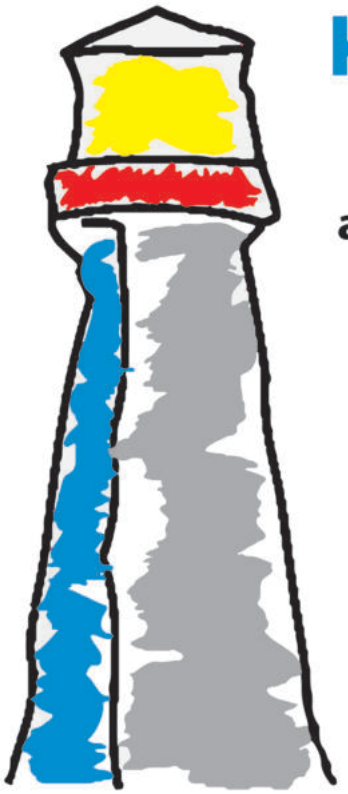
De speeltuin is veel open geweest in het coronajaar. Af en toe vallen er nog gaten in het rooster van de vrijwillige beheerders. Hiervoor zoeken we zeker nog aanvulling. Ook andere actieve commissies (vrijwilligers, huishoud, groen, activiteitencommissie, bouwkamp zoekt een opvolger) binnen de speeltuin kunnen regelmatig ondersteuning gebruiken. Mocht je interesse hebben, dan wordt een email naar info@speeltuinkraaienest.nl erg op prijs gesteld.

Een paar mooie traditioneel terugkerende events konden dit jaar jammer genoeg niet plaatsvinden. Koningsdag ging niet door, een gemis voor de 200 bezoekers elk jaar, ouders, grootouders, omwonenden en natuurlijk de kinderen. Het bouwkamp viel figuurlijk in het water. Maar toch waren er heuglijke momenten met een groot succes. Het zwembadje is in de zomer wekenlang open geweest. Een gespetter en geplons van jewelste.

Een groot spektakel was de zeskamp op 20 september. Tientallen kinderen streden om de eer met een groepje, vaak klasgenootjes en buurtgenootjes. Als slagroom op het ijs hebben de ijsmeesters van de speeltuin tot tegen de avondklok de schaatsbaan van 120m2 groot opgespoten. 4 dagen lang hebben de kinderen hun, soms eerste, schaatspasjes op het ijs gezet. Uitermate vermakelijk, ook voor de wijdverspreide ouders die op afstand stonden te kijken.

De speeltuin moet een ontmoetingsplek zijn voor jong, ouder en oudst. Het bestuur sluit zijn ogen niet voor de maatschappelijke positie van de speeltuin centraal in de wijk. Initiatieven als kinderzwerfboek zijn heel welkom. Wellicht ook samenwerking met de reeds in Bottendaal actieve speelotheek. We willen de speeltuin mede toegankelijker maken voor omwonenden, dit betekent dat we groener willen worden en toegankelijker door leuke paadjes en meer gebruik te maken van natuurlijke elementen die al aanwezig zijn en nog gecreëerd worden. De gemeente heeft zich reeds bereid verklaard om dit initiatief met gepaste middelen te ondersteunen. Toch blijven we afhankelijk van family and friends om met kleine bijdragen de speeltuin duurzaam te ondersteunen.
Zie verder: www.speeltuinkraaienest.nl en houdt facebook in de gaten voor openingstijden, events en leuke foto’s.
Michel en Theo, vaste beheerders
Maurice Horyon, voorzitter

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang in Bottendaal

Graafsedwarsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Ook etensresten bij het gft-afval

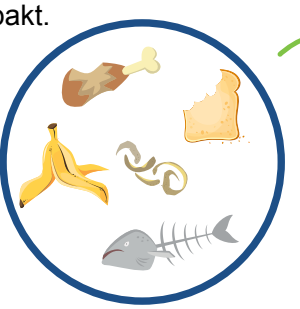
In de gft-container!

Gft-afval staat voor groente-, fruit- en tuinafval
Etensresten mogen hier ook bij. Zoals vlees- en visresten of schillen van groente, fruit en aardappelen.

Wat gebeurt er met jouw gft-afval?
Van jouw gft-afval wordt compost en groengas gemaakt. Compost gebruik je in de tuin of in plantenbakken op het balkon. Veel bussen in de regio rijden op groengas. Zo kan je op je eigen bananenschil rijden als je de bus pakt.

Twijfel je welk afval waar hoort?
Kijk in de Dar app bij de afvalwegwijzer of op www.dar.nl/afvalwijzer.

www.dar.nl/gft

www.dar.nl | info@dar.nl | 024-3716000

Dar

Foto's Willemien Geboers

Winter in Bottendaal

Het is al weer eventjes geleden, maar om nog even terug te blikken en na te genieten.....

B&B/Pension Bottendaal

- Betaalbare comfort
- Persoonlijke aandacht
- Nabij de binnenstad

Burghardt van den Berghstraat 50
Nijmegen – Bottendaal
www.pensionbottendaal.nl
06 30589381

Door Paulien Koenraadt

Eén jaar corona, wat doet dat met ons?

Op 27 februari 2020 werd de eerste coronabesmetting in Nederland vastgesteld en niet veel later werden de eerste coronamaatregelen van kracht. Wie had gedacht dat het virus nu nog steeds invloed zou hebben op ons dagelijks leven? Wij niet. Inmiddels zijn we ruim één jaar, twee lockdowns en heel wat strengere maatregelen verder. Noah, onze 19-jarige wijkgenoot, vertelt wat het coronavirus voor impact op hem heeft gehad en nog steeds heeft.

Kun je je nog herinneren hoe het voor jou begon, het coronavirus?
Ja zeker. Ik weet nog dat ik aan het werk was en toen kwam het bericht kwam dat de scholen gingen sluiten. Dat was heel gek. Iedereen was in eerste instantie natuurlijk heel blij, want hoe vaak komt het voor dat je school ineens dichtgaat en je geen les meer krijgt? Maar toen startte school natuurlijk met het geven van online lessen. En na een tijdje merkte je wel dat online lessen niet heel ideaal zijn. Zeker niet als je, zoals ik, Sociaal Werk studeert. In dat vakgebied is face-to-face contact echt noodzakelijk.

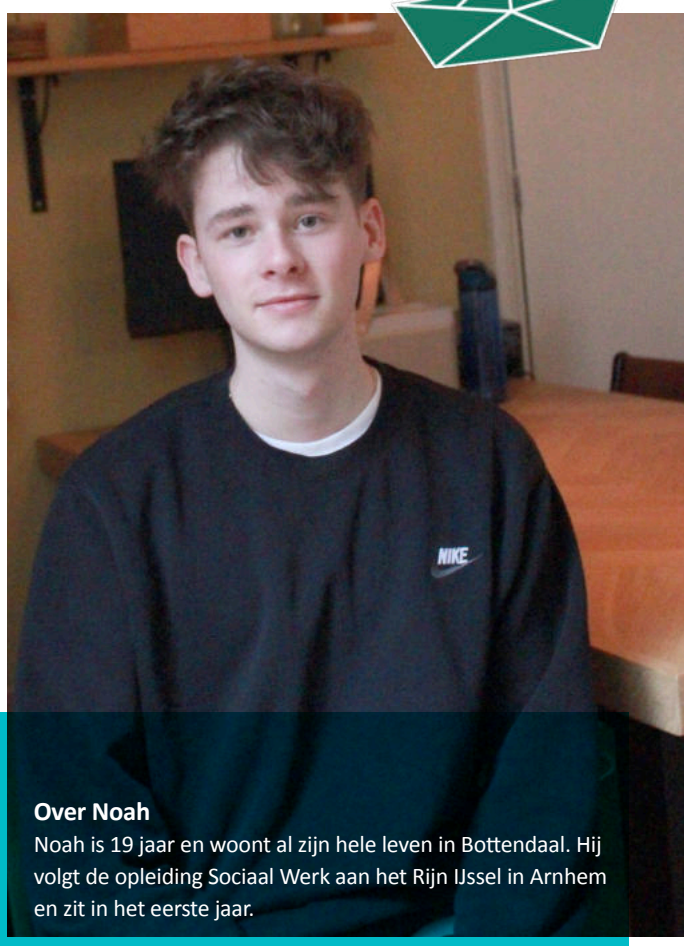
Wat deden de online lessen met je?
Ik merkte dat ik me tijdens online lessen minder goed kan concentreren dan in fysieke lessen en dat er thuis veel meer afleiding is dan op school. Zo kun je tijdens een online les gemakkelijk je telefoon pakken zonder dat je docent het ziet en er iets van zegt. En het lukt nog best om je één uur op een scherm te focussen, maar na een paar uur wordt dat wel anders. Dat merk ik ook om me heen. Bij mij gaat het nu wel redelijk met school, maar sommige vrienden vinden het echt lastig om gemotiveerd te blijven.

Waarom neemt de motivatie af, denk je?
Toen het coronavirus net uitbrak was er nog meer te doen naast school. Je kon nog naar de bioscoop, naar de sportschool of in kleine groepen met vrienden afspreken. Nu is dat wel anders. Eigenlijk alles is dicht en je kunt ook bijna niks meer met elkaar doen. Dan is het heel lastig om jezelf te motiveren om wel zelf iets te gaan doen. Dan is het gemakkelijker om bijvoorbeeld gewoon te gaan gamen. Ik had dat eerst ook, maar op een gegeven moment dacht ik: ik moet iets gaan zoeken dat me wel motiveert. Iets actiefs of een hobby om bezig te blijven.

Wat ben je toen gaan doen?
Ik ben thuis meer gaan sporten om mijn energie kwijt te raken. En ik ben muziek gaan maken. Rapmuziek. Ik was voor deze coronatijd al veel met muziek bezig, maar toen luisterde ik het vooral. En nu ben ik zelf teksten gaan schrijven. Ik haal er veel motivatie uit en het zorgt dat ik bezig blijf. Ik denk, als ik zo doorga, dat er een heel mooi nummer uit kan komen waarmee ik misschien anderen ook kan inspireren.

Hoe kijk je terug op het afgelopen jaar?
Ik vind het heel gaaf dat ik mezelf toch heb kunnen ontwikkelen in deze tijd. Vooral in muziek. Maar ook in de rest. Dingen vallen nu op de goede plek. Ik wil zowel met mijn studie als met mijn muziek mensen ondersteunen en inspireren. En dat komt nu samen. Ik denk dat ik wel in de juiste stroom of de juiste richting zit.

Maar ik mis in deze tijd natuurlijk wel het feesten, het contact met grote groepen mensen en de vrijheid om te kunnen doen wat je wilt en wanneer je dat wilt.

Over Noah
Noah is 19 jaar en woont al zijn hele leven in Bottendaal. Hij volgt de opleiding Sociaal Werk aan het Rijn IJssel in Arnhem en zit in het eerste jaar.

WILLEM JANSZOON
nuilhoek@gmail.com

Ruim baan voor Covid-19

Aangezien De Zeeheld slechts zes keer per jaar verschijnt en er steeds behoorlijk veel tijd zit tussen de uiterste inleverdatum van mijn Nuilhoek en het moment dat u het blad daadwerkelijk in handen heeft, probeer ik bij het schrijven van mijn stukjes meestal weg te blijven van al te actuele onderwerpen. Maar ditmaal wil ik toch, op gevaar af dat het onderwerp van deze Nuilhoek op het moment dat u deze leest de glans van de actualiteit al lang heeft ingeruild voor de dofheid van gebeurtenissen die op het moment van voorkomen heel even groots en meeslepend lijken, maar onmiddellijk daarna wegzinken in de vergetelheid, achterhaald als ze zijn door de altoos rapper veranderende waan van de dag, schrijven over een prangende kwestie die mij nu, op het moment waarop ik deze tekst aan het schrijven ben, zeer bezighoudt.

In zijn onmetelijke wijsheid heeft onze blunderende corona-minister De Jonge besloten stevig op de rem te trappen bij het vaccineren, en het inenten met het vaccin van AstraZeneca voorlopig te staken. De reden is dat er in Denemarken en Noorwegen een handvol meldingen is gedaan van ernstige en zeldzame verschijnselen van bloedstolsels en een verlaagd aantal bloedplaatjes bij volwassenen onder de 50 jaar in de weken na een inenting met het vaccin van AstraZeneca. Let wel, NA een inenting. Volgens experts is het uitermate onwaarschijnlijk dat dit een bijwerking van het vaccin is. Dus niet DOOR de inenting. En zelfs als er een verband zou bestaan, en als het dus inderdaad een bijwerking zou zijn, dan nog is het risico verwaarloosbaar klein. Deze vermeende bijwerking zou bij 0,00005% van de gevaccineerden optreden. Dat is één geval per twintigduizend gevaccineerden! Daarbij komen bloed-stolsels tamelijk vaak voor. Onder normale omstandigheden treden deze bij ongeveer een op de duizend mensen op. Iemand die te lang stil zit, bijvoorbeeld tijdens een lange vlucht, kan er al last van krijgen. En bloedstolsels zijn juist een symptoom van een besmetting met het coronavirus waartegen het vaccin ons nu juist moet beschermen. Ik hoef u de ironie hiervan hopelijk niet uit te leggen.

Na het beschamende gestuntel rond de ontbrekende voorbereiding en de extreem trage start van het inenten waren we eindelijk, aarzelend en struikelend, op weg naar iets wat met een beetje goede wil zou kunnen doorgaan voor een efficiënte vaccinatiecampagne. En nu zijn we weer terug bij af! Terwijl de derde golf ons elk moment kan overspoelen. Ons lot ligt in handen van amateurs! Met zulke vrienden heb je geen vijanden meer nodig.

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

Door Harrie Koolen

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

Verdwenen straatnamen

Niet alle van de onderstaande verdwenen straatnamen zijn ooit bij Raadsbesluit tot officiële straatnaam gepromoveerd maar zijn wel een tijd in zwang geweest.

't Begin

('t) Begin is niet alleen als straatnaam verdwenen maar ook als straat. Begin begon als uitrit voor een bouwterrein aan de kant van de Graafseweg, ter hoogte van de huidige Action, waar vanaf 1877 28 huizen werden gebouwd. Het waren de eerste huizen na de uitleg vandaar de naam. De Jan de Wittstraat ontsloot in 1892 het straatje aan de andere kant Het werd een verpauperend sloppenstraatje en de laatste bouwval verdween in 1920. In het bevolkingsregister heette het eerst: Buiten de Molenpoort en later Begin. Begin heeft nooit de officiële status van straatnaam verworven.

Bottendaal

De huidige van Oldenbarneveldstraat heette van 1892 tot 1910 Bottendaal. Dat gaf mogelijk verwarring met de naam Doddendaal vandaar de wijziging. De naam Bottendaal duiktop aan het einde van de zeventiende eeuw en werd de naam van een lunette in de buitenste verdedigingslinie van Nijmegen. In de late middeleeuwen stond in dit gebied op de Hoetberch een galg en de lichamen van de terechtgestelden werden daar ter plekke in de Hoetcuylen gedeponeerd. De relatie: Bottendaal: dal der botten, ligt dus voor de hand maar wordt betwijfeld,

omdat de naam Bottendaal pas eeuwen later opduikt. Op bijgevoegd kaartje, 'de stad en haar omgeving +/- 1450' uit de STEDE-AtLAS van NIJMEGEN, 1956 van F. GORISSEN, staan de Hoetbergh en de Hoetcuijlen aangegeven ongeveer op de plek van het Mercure hotel (inschatting van de auteur).

Groenesteeg

De huidige de Ruyterstraat liep ooit door de velden als verbindingsweg tussen St. Annastraat en Graafseweg, de weg (pad) werd toepasselijk Groenesteeg genoemd. Gruenstege op het kaartje. In 1899 werd de naam gewijzigd.

Oldenbarneveldstraat

Toen de van Oldebarneveldstraat nog Bottendaal heette, heette de toen nog open verbinding met de van Schaeck Mathonsingel, Oldenbarneveldstraat, zonder 'van'. De naam Bijleveldstraat, naar Francois Pierre Bijleveld, die burgemeester van Nijmegen was van 1837 tot 1875, haalde het niet. In 1906 ging de Oldenbarneveldstraat op in de Vondelstraat. Toen in 1910 Bottendaal omgedoopt werd in van Oldenbarneveldstraat, kreeg onze in 1619 geëxecuteerde raadpensionaris alsnog zijn straat. Pikant is verder dat de Bijleveldsingel niet is genoemd naar voornoemde burgemeester maar naar diens zoon Pieter Claude die in 1875 zijn vader als burgemeester opvolgde en tot 1898 resideerde.

Ruytersteegje

Het zogenaamde Ruytersteegje of De Ruytersteegje liep evenwijdig aan de vroegere Trompstraat en was gelegen waar nu de huidige Trompstraat ligt. De veertien woningen (bouwjaar ca. 1890) hadden aanvankelijk een oneven huisnummer aan de Graafsche straat (weg) en kregen in 1899 een huisnummer aan de Groenesteeg, de latere de Ruyterstraat . De woningen zijn omstreeks 1970 gesloopt.

Inkijkje in het Ruytersteegje, links de achterkant van de Trompstraat.
Met toestemming van Bart Kraal als auteursrechtelijk eigenaar en omniet ter beschikking gesteld door het Regionaal Archief Nijmegen.

Buskensstraat

Het zijstraatje van de de Ruyterstraat dat later Trompstraat ging heten, heette daarvoor in de volksmond Buskensstraat. Reden hiervan was dat de eerste huizen in deze straat zijn gebouwd door aannemer Gerard Buskens, niet te verwarren met zijn oom Piet Buskens de architect, wiens fraaie Jugendstil huis is gelegen aan de Graafseweg 56.

Van Drielstraat

De Evertsenstraat (1909) werd eveneens in eerste instantie vernoemd naar de bouwer van de eerste woningen: Theodorus van Driel, timmerman en aannemer. De straatnaam was niet officieel vastgesteld maar stond wel opgenomen in het adresboek van de gemeente Nijmegen.

In de volgende editie wordt deze rubriek afgesloten.
Reden: de straten zijn op!

jaargang 26 | nummer 3 | juni 2021

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

(Foto: Willemien Geboers)

Parels in Bottendaal > 3 Bottendaal Groen > 5
Ontwikkeling Spoorzone > 7
Titus Brandsma Heiligverklaring> 8 De BOB > 10
De laatste bijdrage *Van Straatnaam Tot Wijk*; Grensstraten > 12

ZEEPBELLEN

Groen Doen!

Lentekracht en Bureau Wijland zijn het project Groen Doen! gestart.
Met dit project verkennen, ondersteunen en stimuleren wij duurzame en groene initiatieven van wijkbewoners. Wij roepen alle Bottendalers op om hun ideëen van bijvoorbeeld het bouwen van een insectenhotel met de kinderen tot het planten van bomen en struiken in het buurtplantsoen, tot het verbannen van plastic uit de wijk, of eenzaamheid bij ouderen tegengaan door middel van tuinonderhoud ... zich bij ons te melden. Wij zullen u (financieel) ondersteunen bij het vinden van de benodigde financiele middelen en kennis bieden om uw groene initiatief te kunnen verwezenlijken.
Voor inschrijving of meer informatie : bram@lentekracht.nl; kleurrijkgroen@bureauwijland.nl

Zeeheld-sticker

Als u gekozen heeft voor een nee-nee sticker op uw brievenbus ontvangt u het wijkblad De Zeeheld niet. Wilt u deze tweemaandelijkse lokale krant toch thuis ontvangen, stuurt u dan gerust een email naar: dezeeheld@yahoo.com. Wij brengen u dan zo snel mogelijk een Zeeheldsticker om op de brievenbus te plakken.

Spoorkuil: Feest op 26 juni

Hou je van de Spoorkuil, of ben je benieuwd naar het gebied? Kom dan op zaterdag 26 juni naar de Spoorkuil Feest- en Informatiedag. Het precieze tijdstip volgt nog. In het Bottendaalse deel van het groengebied is er onder andere koffie en gebak vanwege de 100e werkochtend. Ook geven we informatie over de actuele stand van de inrichtingsplannen.
Alle programmaonderdelen stemmen we natuurlijk af op de in die week geldende COVID-maatregelen.

Paraplufabriek

Ethiopische iconen en objecten uit de collectie van het Instituut voor Oosters Christendom worden van 24 juli tot en met 15 augustus ge-exposeerd in de Paraplufabriek aan de van Oldebarneveltstraat 63-A.
Geopend van woensdag tot en met zondag tussen 12.00 en 17.00uur.

Boekenkastje Kraaienest

Wie heeft er tijd en zin om een mooie, grote boekenkast te maken voor speeltuin het Kraaienest? Na een oproep in De Zeeheld en de Brug stroomden de kinderzwerfboeken binnen bij de initiatiefneemster.
Deze moeten nu nog een goede plaats krijgen. Er is inmiddels wel een kast, maar deze is geimproviseerd. Dus wie heeft er zin om een grote boekenkast met afdak te maken, zodat de mooie boeken droog blijven en er nog veel meer boeken bevrijd kunnen worden uit hun bananendozen?
Stuur dan een e-mail naar: vrijwilligers@speeltuinkraaienest.nl

Open tuinendag

Als je door Bottendaal loopt, kun je er niet omheen dat de zomer is losgebarsten. Tuinen staan in bloei en de bijen zoemen rond. 19 en 20 juni is het Open tuinendag, ook in onze wijk zijn er tuinen te bezichtigen. Kijk op de website van www.nijmegen.groei.nl en ontdek van welke tuinen jij kunt mee genieten!

Wijkcentrum weer open!

Vanaf 5 juni gaan ook de wijkcentra weer open. Er zijn nog wel aangepaste regels door de corona. Ook de openingstijden zijn nog aangepast.
U vindt ze op een rij op de website van www.nijmegen.nl, als u zoekt op wijkcentra.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:
Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Paulien Koenraadt
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:
Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:
Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:
Laura Vaessen, Coen Völker, Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:
www.bottendaal.nl

Druk:
BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker, of die de Zeeheld-sticker hebben!

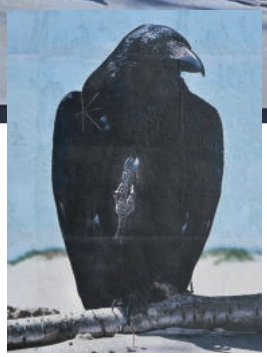
Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in augustus
Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 27 juli aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Tekst: Riet van Dorst, foto: Willemien Geboers

In Bottendaal zijn vele parels te vinden. Riet van Dorst gaat ernaar op zoek.

Parels in Bottendaal

Flipping the Bird van Jaap Scheeren

Ik loop vanuit het station de Van Oldenbarneveltstraat in en zie links een gigantische foto, ruim 8 meter hoog en 11 meter breed, aan de gevel hangen: Een kraai op een tak in de duinen. Ik word nieuwsgierig. Wie heeft dit initiatief genomen? Wie heeft de foto gemaakt? Op een koude, zonnige dag bel ik aan op nummer 46, waar deze XXXL foto hangt.

Woongroep nummer 46

Op dit adres is een woongroep en Thijs van Beusekom, 27 jaar, is een van de bewoners. Hij heeft geschiedenis gestudeerd en kan met enthousiasme vertellen over de gevelfoto. “Het is een kraai op een tak in de duinen, met de middelvinger omhoog. F*ck you zegt de kraai”. Dat had ik nog niet meteen gezien, die middelvinger. Ik moet beter kijken. Dus die kraai heeft het tegen mij?
Thijs werkt als programmamaker bij arthouse LUX. “Vorig jaar september 2020 organiseerden we een festival over het klimaat: Nimma aan de Zee. Nimma betekent Nijmegen in straattaal. Dus een verbeelde omstandigheid dat Nijmegen aan Zee komt te liggen als we zo doorgaan met het klimaat. Hoe moet de mens zich dan aan passen? Welke plek geven we de natuur in deze verandering? Vanuit verbeelding en door verschillende kunstvormen te combineren, willen we het klimaatprobleem benaderen. En de mensen bewust maken en activeren.”

Fotograaf en beeldend kunstenaar Jaap Scheeren.

Door de samenwerking met LUX en het Besiendershuis komen we terecht bij de maker van de gevelfoto: Jaap Scheeren. Deze van oorsprong in Nijmegen geboren fotograaf maakt larger – than – life – natuurbeelden.
Zijn foto’s houden de kijker een spiegel voor en laten op zowel bloedserieuze als absurdistische wijze zien hoe we ons verhouden tot de natuur.

Het dier als boze boodschapper

Het zijn rebellerende dieren: een rat, een zwaan, een eekhoorn, een ekster, die de middelvinger opsteken. F*ck you zeggen ze tegen de kijker. In dit geval een kraai!
In samenwerking met het Besiendershuis werd het guerilla fotoproject Flipping the Bird van Jaap Scheeren naar Nijmegen gehaald.

De natuur een stem geven!

Thijs gaat verder: “Uiteindelijk zocht de fotograaf een grote gevel in de buurt van het station en kwam hij, door velerlei gelukkige toevalligheden, bij ons huis terecht in de Van Oldenbarneveltstraat 46. Een grote gevel van ruim 8 meter hoog en 11 meter breed. Het is het grootste kunstwerk van Jaap Scheeren.”
Thijs is zeer geëngageerd en ook een idealist. Erg mooi om jonge mensen te ontmoeten die zich zo inzetten voor het klimaatprobleem. Thijs vertelt verder: “De mens kan verliefd worden op de natuur, maar die liefde is niet wederzijds. De natuur is beter af zonder ons mensen. Juist over deze maatschappelijke thema’s nadenken en vormgeven in programma’s, debatten, festivals, in combinatie met verschillende kunstvormen, maakt mijn werk bij LUX zo interessant”.

Elke keer wanneer ik naar het station loop langs “De kraai op de tak in de duinen met f*ck you” voel ik de vogel met zijn dikke, zwarte snavel in mijn nek hijgen.
Die krast dan: “Wat doe jij voor de natuur?”

Tekst: Paulien Koenraadt, foto: Sarah Verhoeff

Gezondheidscentrum Bottendaal blikt terug op het afgelopen jaar

Omdat we benieuwd waren naar hoe het er in coronatijd aan toegaat bij de enige huisartsenpraktijk van Bottendaal, hebben we contact gelegd met Gezondheidscentrum Bottendaal. Mijke Pelkman, huisarts bij het gezondheidscentrum, blikt met ons terug op afgelopen jaar.
Maar eerst stellen we Mijke aan jullie voor. Want sinds ze 2 jaar geleden bij het Gezondheidscentrum instapte, heeft ze - in tegenstelling tot haar collega's - nog niet in De Zeeheld gestaan.

Even voorstellen

Mijke werkt sinds 1 januari 2019 als huisarts bij Gezondheidscentrum Bottendaal, samen met huisartsen Mark van der Hoogte en Annoek van der Gouw. Het is alweer 2 jaar geleden dat ze als pas afgestudeerde het stokje overnam van huisarts Lidy Janssen, nadat ze al geregeld als waarnemend huisarts in de praktijk te vinden was.

Mijke als huisarts

Mijke is een huisarts die het liefst naast de patiënt staat en het belangrijk vindt om de mens te leren kennen. Ze vertelt: "Als huisarts heb je een onderzoekende en adviserende rol. Je stelt je patiënt gerust, beoordeelt of er niets hoeft, nu iets moet of later iets kan en je kijkt of er vervolgstappen nodig zijn. Ik vind het fijn om samen met de patiënt naar de mogelijkheden te kijken. Daarom geef ik vaak meerdere opties en vraag ik aan de patiënt: waar voel je je het beste bij? Ik vind het fijn om de patiënt écht te leren kennen, zodat ik binnen het hele plaatje zo goed mogelijk kan helpen. De context van iemands leven kan namelijk een grote rol spelen bij de klachten die iemand heeft."

Geen patiënten in de praktijk

Na een jaar werken als vaste huisarts in het gezondheidscentrum duikt het coronavirus in Nederland op. Een bijzondere tijd breekt aan en de eerste lockdown volgt snel. Mijke: 'In de eerste drie weken kwamen er vrijwel geen patiënten. Dat hadden ze hier nog nooit meegemaakt. Niemand durfde hier naartoe te komen. Gelukkig was dat van korte duur en werd het juist wat drukker dan voorheen. Daardoor hebben we kunnen voorkomen dat we veel klachten gemist hebben die niet hadden kunnen wachten.' Nu is het wel anders. Mensen blijven komen en de druk op het gezondheidscentrum is niet verder toe- of afgenomen.

Spannende tijd

In het afgelopen jaar heeft Mijke best wat coronapatiënten gezien op visites en bij de huisartsenpost. Dat was soms best heftig en spannend. Gelukkig is het coronavirus binnen de praktijk nog niet opgedoken en is het personeel inmiddels gevaccineerd. Mijke zegt: 'Dat geeft wel een fijn gevoel en een stukje rust. Als er wel een uitbraak komt, brengt dat niet alleen gezondheidsrisico's voor ons en de patiënten, maar kan dat ook betekenen dat de praktijk tijdelijk dicht moet en dat we patiënten niet kunnen ontvangen, met alle gevolgen van dien.'

Vaccinaties

Inmiddels zijn Mijke en haar collega's ook gestart met het vaccineren van patiënten. Dat doen ze in de naastgelegen sporthal, om zo veilig mogelijk te kunnen prikken. Er zijn al twee vaccinatierondes geweest, waarbij de opkomst in de tweede ronde wat lager was dan in de eerste. Dat had onder andere ermee te maken dat het vaccin van AstraZeneca negatief in het nieuws kwam. Maar ondanks de wat lagere opkomst gaat het vaccineren goed! Eigenlijk alle mensen die hun vaccinaties komen halen zijn blij en opgelucht dat het eindelijk zo ver is.

Meer over Mijke

Mijke woont samen met haar vriend en zoontje van 2 in Nijmegen-West en is in verwachting van haar tweede kindje. Buiten werktijd leidt ze een actief, sportief leven en is ze graag buiten. Zo loopt ze marathons en doet ze aan yoga en wielrennen.
Maar ik mis in deze tijd natuurlijk wel het feesten, het contact met grote groepen mensen en de vrijheid om te kunnen doen wat je wilt en wanneer je dat wilt.

Bottendaalse energietransitie & Bottendaal Groen!

Weet je van aanpakken en heb je een positieve instelling? Vorm samen met andere wijkbewoners een klusteam! Wat je talent ook is, meld je nu aan! bottendaalgroen@gmail.com

Verduurzaming van Herveltplaats begonnen
Naar aanleiding van een initiatief van omwonenden is er begonnen met de verduurzaming van de van Herveltplaats. Het stenen plein wordt omgetoverd tot een groen, bloemrijk en gezellig gebied met de nodige duurzame eigenschappen zoals het voorkomen van hittestress, meer biodiversiteit en het beter opnemen van regenwater. Ga eens kijken hoe het eruit ziet en laat je inspireren!

Wijksafari hittestress
Hitte is een steeds groter probleem. De gemiddelde temperatuur loopt op, en ook in onze wijk voelen we binnen en buiten steeds vaker de extreme temperaturen.
Tijdens deze wijksafari kijken we samen naar de hete en koele plekken in de wijk, en gaan we samen zoeken naar wat zou helpen en wat we zelf zouden kunnen doen om de volgende hittegolf door te komen. Op 14 juni zijn we gestart met een webinar. Kijk voor meer info op www.bottendaal.nl

Klus mee voor een groener Bottendaal
Aangenaam wonen in een groene wijk, met meer groen om je huis én wooncomfort in je huis: dat is de uitdaging waar we samen voor staan in Bottendaal. Om samen een stap te zetten naar een beter bewoonbare aarde voor ons allemaal. Dit zijn grote woorden, maar die beginnen klein. In je eigen huis.
Om ervoor te zorgen dat niemand in Bottendaal er alleen voor komt te staan, en omdat iedereen z'n eigen specialiteiten heeft, willen we elkaar kunnen helpen. Als we de expertise en spierballen in de wijk uit kunnen wisselen, wordt het voor iedereen makkelijker. Zou het niet mooi zijn een ondersteunend klusteam te kunnen vragen om hulp? Daarmee kunnen we leren, helpen en geholpen worden bij de verduurzaming van de wijk én je woning.

Een klusteam kan bijvoorbeeld, samen met bewoners,
- Meten waar de meeste warmte weglekt
- Signaleren van goede en minder goede punten in de woning
- Oplossingen in kaart brengen (van simpel tot ingewikkeld)
- Een plan maken en de kosten in kaart brengen (denk ook aan terugverdientijd en subsidies)
- Simpele klussen uitvoeren (tochtstrips of radiatorfolie aanbrengen, isoleren van leidingen, kieren dichten of andere kleine energiebesparende aanpassingen doen)
- Adviseurs of professionals zoeken die bij de grotere uitdagingen kunnen helpen

Rapporten energiescans voorbeeldwoningen

Benieuwd naar hoe je energie kan besparen? De gemeente en het Regionaal Energieloket hebben in Bottendaal vier voorbeeldwoningen onderzocht en doorgerekend. De kans is groot dat één van de adviesrapporten ook te gebruiken is voor jouw woning.
Check het online: regionaalenergieloket.nl/nijmegen

April Ranshuyzen

Bottendaler in Beeld

Door Jos Veenker

April Ranshuyzen

Je stond op plek 11 voor de Tweede Kamerverkiezingen voor GroenLinks, een bijna zekere plek. En nu gaat het toch niet door. Hoe is dat voor jou?

Het was vooral heel erg omschakelen in de eerste dagen na de verkiezingsuitslag. Zoals je dat ook moet wanneer je lang op vakantie bent geweest of zoals in mijn geval weleens naar een Wereldkampioenschap met rolstoelhockey. Dan zit je even in een andere wereld en moet je daarna weer wennen. En natuurlijk was de uitslagenavond een klap voor iedereen die GroenLinks goed gezind is. Ook ik heb echt wel een flinke kater gehad, maar toch is de knop best snel weer omgegaan.

Hoe heb je die knop omgezet?

Ik ben en paar dagen naar de Veluwe geweest, lekker met de fotocamera op pad en even in stilte alles laten bezinken. Dat heeft mij enorm geholpen. Ook om te voelen waarom ik doe wat ik doe. Mijn drijfveren voor een samenleving waarin iedereen echt kan meedoen zijn onveranderd. Die zijn de reden waarom ik acht jaar geleden de politiek in ben gegaan. Het was mooi geweest als ik dat wat ik in Nijmegen doe nu op grotere schaal had kunnen doen. Maar nu dat niet zo is ga ik met even veel passie weer door in Nijmegen. Om te blijven bouwen aan een groene stad waar iedereen gelijkwaardig kan meedoen.

Je was natuurlijk ingesteld op een leven in Den Haag, nu blijf je in Nijmegen wonen?

Ook als ik naar de tweede Kamer zou zijn gegaan dan was ik hier in Bottendaal blijven wonen. Ik heb het hier veel te goed naar mijn zin. Het is een fijne en gezellige wijk om te wonen. En Nijmegen met al haar mooie natuur in de omgeving wil ik niet missen. Als het wel door was gegaan dan had ik waarschijnlijk wel door de week een of twee overnachtingen daar gedaan. Dat was in elk geval mijn planning.

En nu ga je door in de Nijmeegse politiek?

Als het aan mij ligt wel. Ik ben nu fractievoorzitter en lijsttrekker en dat zet ik graag voort bij de gemeenteraadsverkiezingen. Het is aan de kiezer volgend jaar maart.

Door Elsbeth van Niekerk

Ontwikkeling Spoorzone

Er gaat de komende jaren veel gebeuren in het stationsgebied en de spoorzone. Hiervoor hebben de gemeente Nijmegen, ProRail en de NS de handen ineen geslagen. Het merendeel van dit gebied ligt weliswaar niet in Bottendaal, maar omdat het om een groot project gaat met een looptijd van tien jaar zal een deel van de bewoners in onze wijk hier zeker het een en ander mee van doen krijgen.

Om iedereen op de hoogte te houden is er op 23 maart een eerste **spoorcafé** georganiseerd waarin de voortgang van de plannen gepresenteerd werd en vragen gesteld konden worden. Omdat het over ontwikkelingen in het komende decennium gaat staat nog lang niet alles op schrift of tekening. Wel is bekend dat er rondom het stationsgebied 2000 woningen moeten komen. Dit is inclusief het Nieuwe Metterswane en de nieuwbouw aan de westzijde waar nu het oude gebouw van het UWV staat. Hier is een hotel-congrescentrum gepland waar ook ruimte is voor wonen en werken.

Het **snelfietspad** zal verlaagd worden waardoor de veiligheid voor wandelaars en fietsers wordt vergroot. De buitenfietsenstalling verdwijnt. Hierdoor komt er ruimte voor terrassen en groen.

Het uit de jaren ‘50 stammende **stationsgebouw** met zijn karakteristieke naoorlogse bouw blijft bestaan. Wel wordt de gele luifel verwijderd en gaat het stationsplein op de schop. Het busstation wordt uitgebreid.

Even verderop zal ook de schouwburg vernieuwd worden. Hierdoor moet het stationsgebied een **hippe woon-, werk- en uitgaanszone** worden. Zeker ook vanwege de aanwezigheid van Doornroosje om de hoek bij het station.

De dieseltreinen naar Roermond worden vervangen door **elektrische treinen**, hierdoor wordt de luchtkwaliteit in Bottendaal direct verbeterd. Door aanpassing van dit spoortraject zal ook de treinverbinding sneller worden. Daarentegen zullen de geplande wasstraten op het spooremplacement zorgen voor meer geluidshinder voor omwonenden. Voor deze voorziening moet nog een vergunning aangevraagd worden. Inspraak is dus nog mogelijk.

Kijk voor meer informatie op www.nijmegen.nl/stationsgebied

Hier vind je de link om het spoorcafé van 23 maart terug te kijken. Vragen kan je mailen naar: stationsgebied@nijmegen.nl. Hier kun je je ook aanmelden om actief mee te denken. In juni wordt een tweede spoorcafé gepland.

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang in Bottendaal

Graafsedwarsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Het voorjaar is begonnen: de tijd voor onkruid

Veel mensen houden van groen. Maar op woekerend onkruid zit niemand te wachten.
Daarom beheersen we het onkruid. Ook geven we tips hoe jij hierbij kan helpen.

Voorjaarsschoonmaak
We houden een grote opschoonactie tegen het onkruid. We combineren zoveel mogelijk werk, denk aan bladblazers die vuil en blad blazen en bosmaaiers die het onkruid weghalen. Ook het snoeien hoort hierbij. De veegmachine veegt het onkruid van de stoep en straat. We werken van wijk tot wijk.

Hetelucht methode
Het bovenste deel van het onkruid haalt de veegmachine weg. De wortels blijven meestal zitten. We komen daarom na een tijdje terug met hete luchtmachines en/of bijna-kokend water. Gifvrij dus, zo doen we dat al 15 jaar in Nijmegen.

Help je ons een handje?
Zie je ons in de straat aan het werk? Zet dan je auto ergens anders neer. Ook rondom auto's zijn we natuurlijk erg voorzichtig met onze machines. Als de parkeerplaatsen en straten leeg zijn, kunnen we daar goed bij. Zo zorgen we samen voor een schone en frisse buurt!

www.dar.nl | info@dar.nl | 024-3716000

Dar

Vanaf dit nummer gaan leerlingen van groep 8 van de Driemaster een stukje schrijven in De Zeeheld, zij kiezen zelf het onderwerp uit.
Deze eerste keer is de bijdrage van Puck en Amber.

Klimaat

Door Puck & Amber, groep 8 De Driemaster

Wat is klimaatverandering?
Klimaatverandering houdt in : Dat de aarde opwarmt, daardoor wordt het warmer en vaak verschillen de temperaturen.
Wat merken we van klimaatverandering in Nederland?
Dat het warmer is dan ongeveer 70 jaar geleden. In de winter is het minder koud en per dag kan de temperatuur erg verschillen.

De grootste oorzaken
De grootste oorzaken zijn: grote uitstotende fabrieken, plasticsoep en het verkeer denk dan aan : auto's, vliegtuigen, brommers, scooters enzovoort. Laten we wat dieper ingaan op de plasticsoep en het plastic. Plastic kan goed gerecycled worden maar lastig vernietigd. Het plastic is handig om dingen te verpakken maar als het niet goed opgeruimd wordt en op straat belandt. Neemt de wind het mee en belandt het in de natuur en de wateren en als het dan in de wateren ligt belandt het uiteindelijk in de zee. Zo ontstaat de plasticsoep. Dieren raken daar in verstrikt en eten het op omdat ze denken dat het eten is.

Bottendaals probleem
Het valt ons op dat in Bottendaal er veel plastic en afval op straat ligt. Overal ligt troep. Dat kan toch beter!

Wat kun je zelf doen?
- Douch zo kort mogelijk
- Scheidt je afval in: oud papier, plastic en gft
- Zorg dat je afval in de prullenbak terecht komt en niet op straat
- Kijk goed wat je voor verpakkingen je meeneemt uit de supermarkt, bijvoorbeeld je hebt 'Skittles' nodig en je kan kiezen tussen een zak met losse 'Skittles' of een grote zak met uitdeelzakjes, dus plastic of heel veel plastic.
- Laat lampen in huis niet branden als je ze niet nodig hebt of er niet bent.

Heiligverklaring Titus Brandsma

Door Harrie Koolen

De heiligverklaring van Titus Brandsma lijkt aanstaande. Titus, geboren in 1881 als Arno-Sjoerd in het Friese Bolsward was een pater van de Karmelorde. Nadat hij in 1923 bij de stichting van de Katholieke Universiteit werd benoemd als hoogleraar wijsgerige vakken, woonde en werkte hij in Nijmegen. Naast zijn eminent wetenschappelijk werk was hij sterk maatschappelijk betrokken en actief. Zo waarschuwde hij al in een vroegtijdig stadium voor de gevaren van het nazisme en de rassenhaat in de media en in colleges en lezingen. Zijn daaruit voortvloeiende activiteiten, onder andere zijn verzet tegen anti-joodse maatregelen en zijn pleidooi voor het verbod van NSB advertenties in Katholieke weekbladen werden hem fataal. Hij werd gearresteerd op 20 januari 1942 en stierf op 26 juli van dat jaar, ernstig verzwakt, door een dodelijke injectie in het concentratiekamp Dachau. Daar was hij tot het einde een steun en toeverlaat voor de andere gevangenen.

Titus Brandsma als jonge Karmeliet.

Na zijn arrestatie schreef hij een dagboek over zijn verblijf in de strafgevangenis van Scheveningen.
In 1985 werd hij zaligverklaard, de opstap naar de heiligverklaring (canonisatie) die over het algemeen snel daarop volgt. Voorwaarde daarvoor is onder andere een door een commissie van theologen erkend wonder dat aan de kandidaat-heilige wordt toegeschreven. Die horde is inmiddels genomen door hun besluit van 25 mei jongstleden.
Het memorial van Titus Brandsma is gevestigd aan de Stijn Buysstraat en een tentoonstelling over leven en werk is te zien in de naastgelegen naar hem vernoemde gedachteniskerk. In Doddendaal is na de oorlog een monument voor hem opgericht, het klooster waar hij woonde is weggebombardeerd. Titus Brandsma werd in 2005 uitgeroepen tot grootste Nijmegenaar aller tijden.

Voor meer informatie zie www.titusbrandsmamemorial.nl

Door Bernadette van Hapert en Irene Swinkels, vrijwilligers BOB

De BOB, wie zijn die lui eigenlijk?

De BOB, het Bewoners Overleg Bottendaal, bestaat uit een groep van 10 wijkbewoners die zich met passie en plezier, geheel vrijwillig voor Bottendaal inzetten om het wonen in de wijk voor alle bewoners zo prettig mogelijk te maken.

De BOB, wat doen die lui eigenlijk?

- Dankzij de volhardende inzet van de BOB is het Turmacplantsoen tot stand gekomen in samenwerking met de bewoners op de plaats van de voetbalkooi, die helaas moest verdwijnen. Het plantsoen is nu een fraai stukje wijk geworden.

- De BOB ondersteunt al jarenlang de werkgroep Spoorkuil Bottendaal, die zich hard maakt voor het behoud van de Spoorkuil als groen voor de wijk. Dat heeft uiteindelijk op 8 juli 2020 geresulteerd in een positief besluit van de gemeenteraad. Voor meer informatie zie de vorige editie van de Zeeheld.

- De BOB houdt de vinger aan de pols bij verkamering om de belangen van de wijk en de leefbaarheid in de gaten te houden. De juridische handvatten blijken vaak niet toereikend om verkamering tegen te houden. De BOB blijft hierover in gesprek met de gemeente. Indien nodig bevonden wordt een bezwaarschrift ingediend. Daarbij mengt de BOB zich niet in privébelangen. Het algemeen belang van de wijk staat voorop.

- Bottendaal is uitgekozen als pilotwijk voor de energietransitie. In de afgelopen twee jaar is er gewerkt om te komen tot een Wijkwarmteplan. De BOB houdt dit proces nauwlettend in de gaten. De bewoners moeten goed geïnformeerd worden en inbreng kunnen leveren. Bewonerswerkgroepen zijn hierin heel actief. Zie ook elders in deze editie.

- In de Castella-toren is sprake van overlast van verslaafden, dealers en daklozen, die de flat binnen dringen, er overnachten en soms inbreken bij bewoners. De BOB heeft een gesprek tot stand gebracht tussen verontruste bewoners, Talis en de gemeente over de problematiek in de flat.

- In de zomer was er een tijdelijk terras in het Thiemepark van de samenwerkende horeca in de wijk. Klachten van omwonenden zijn met de gemeente besproken.

- De BOB heeft als signaal afgegeven dat een full time wijkagent in Bottendaal echt nodig is. De huidige wijkagent is slechts beperkt inzetbaar.

De BOB, hoe zien die lui zichzelf eigenlijk?

De functie van de BOB is in de loop der jaren veranderd: niet meer op de eerste plaats als doorgeefluik voor het aanvragen van subsidies bij de gemeente van incidentele bewonersinitiatieven.

De laatste jaren toont de BOB steeds meer haar kracht als kritisch volger van het gemeentelijk beleid en de handhaving daarvan en de gevolgen voor de leefbaarheid in de wijk: het signaleren en ventileren van mogelijke knelpunten in Bottendaal, zoals het ‘bewaken’ van de transparantie van de informatie en de keuzemogelijkheden rond de energietransitie. De BOB gaat voor de gezondheid en de veiligheid van alle buurtbewoners en voor het behoud van het groen in de wijk en blijft hierbij steeds in gesprek met de gemeente.

De BOB, een oproep:

Wie na het lezen van dit alles enthousiast is geworden en ook graag een bijdrage wil leveren aan een leefbaar Bottendaal: nieuwe leden zijn altijd welkom en kunnen zich melden bij de secretaris Sophie van Kempen, e-mail secretaris-bob@bottendaal.nl.

WILLEM JANSZOON
nuilhoek@gmail.com

Hardleers

In mijn vorige column besteedde ik aandacht aan problematiek die Bottendaal overstijgt. De verleiding was groot om dit weer te doen, nu de gebeurtenissen rondom schimmige mondkapjesdeals, die politieke vrienden miljoenenwinsten opleverden, en het onvermogen om verantwoording af te leggen over negen miljard over de balk gesmeten belastinggeld niet meer slechts bewijzen zijn van flagrante incompetentie, maar steeds nadrukkelijker naar corruptie wijzen. Maar in plaats van minister Hugo weer te bashen, zoek ik het deze keer toch weer dichter bij huis. Thema: hardleersheid.

Er is een begin gemaakt met de aanpassingen aan de Graafseweg. Zoals verwacht, leiden de werkzaamheden tot een alle menselijke hoop uitdovende verkeerschaos. De autoreistijd staduit groeit tot onaanvaardbare proporties. Vaak lukt het niet eens om bij groen licht vanuit Bottendaal de Graafseweg in zuidelijke richting op te draaien, omdat het kruispunt is volgebouwd door ongeduldige automobilisten, die denken dat de route door Nijmegen toch sneller is dan de verschillende routes om Nijmegen heen. Onvoorstelbaar dat deze plannen zijn doorgedrukt, terwijl ieder weldenkend mens deze puinhoop kon voorzien. Het is overigens slechts de opmaat naar permanente toekomstige chaos. En denk maar niet dat de gemeente ook maar iets doet om verkeer door Nijmegen heen te ontmoedigen. Er zit voor Bottendalers niets anders op dan zuchtend en vloekend proberen aan te sluiten in de verkeersstroom. De gemeente trapt weer eens in de val van het naïeve wensdenken. Als we het autoverkeer steeds ingrijpender blijven frustreren, zal het vanzelf verdwijnen, lijkt men te denken. Zie ook het lachwekkende echec op de Energieweg, de drukte op de Hatertseweg en, nieuw dieptepunt, de te bouwen woontoren op de hoek van Doddendaal en Plein 1944, die zonder inpandige garage wordt uitgevoerd. Wethouder Noël Vergunst heeft daarbij zelfs al aangekondigd dat toekomstige bewoners geen parkeervergunning voor het centrum kunnen aanvragen. “Als je een auto hebt, dan zit je hier op de verkeerde plek”, aldus Noël. Hardleers en arrogant.

Na een natte en koude lente is inmiddels de zomer begonnen. Het Thiemepark zit vaak weer gezellig vol. Jammer dat de idylle verziekt wordt door de aanblik van twee zeecontainers die, blijkbaar met gemeentelijke toestemming, in het park zijn neergezet. Maar dit terzijde. De weinig geliefde drummer boy heeft alweer meerdere malen zijn opwachting gemaakt met zijn Jostibandachtig getrommel. Is het nog steeds niet tot hem doorgedrongen dat daar echt NIEMAND op zit te wachten? Dit heerschap negeert alle verzoeken en waarschuwingen om te stoppen met zijn herrie. Hardleers en asociaal.

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

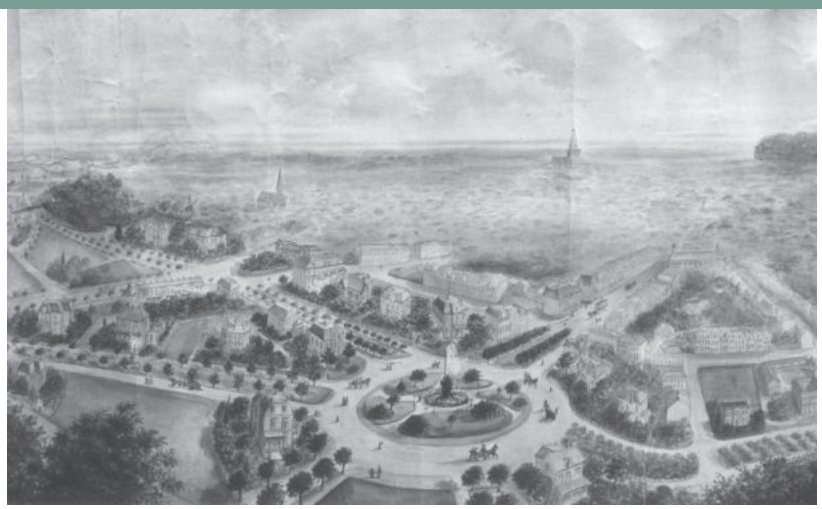

Door Harrie Koolen

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

Grensstraten

De straten die Bottendaal omzomen zijn de van Schaeck Mathonsingel, een stukje Keizer Karelplein, de St. Annastraat tot de spoorbrug en de Campusbaan. Die laatste twee zijn behandeld in de editie van april 2019.

Keizer Karelplein (plantsoen) 1882. Links onder het midden de Stationsweg en rechtsonder het begin van de St. Annastraat.
Met dank aan het Regionaal Archief Nijmegen.

Van Schaeck Mathonsingel

De van Schaeck Mathonsingel – tot 1950 Burgemeester van Schaeck Mathonsingel – heette van 1880 tot 1923 Stationsweg. De naamsverandering was een eerbetoon aan de burgemeester, ter gelegenheid van diens 25 jarig dienstjubileum, dat kon toen nog, tegenwoordig wordt je geacht al een jaar of tien dood te zijn alvorens je een straatnaam krijgt toegewezen.

Fransiscus Mathon werd geboren in Hulst in 1853. Als 22 jarige adelborst vocht hij mee in de kolonisatieoorlog op Atjeh (Nederlands Indië) in 1875 en verwierf daar de Willemsorde wegens uitzonderlijk moedig gedrag. Hij overmeesterde vanuit een gewapende sloep twee vijandelijke prauwen (eenvoudige inlandse vaartuigen). Vanwege een oogziekte moest hij de zeedienst verlaten en werd directeur van de Provinciale Stoombootdiensten in Zeeland. Op 15 december 1898 volgde hij Pieter Bijleveld op als burgemeester van Nijmegen na 6 jaren burgemeester te zijn geweest van Bergen op Zoom. Hij trouwde in 1894 met Pauline J.A.M. van Schaek. Op 30 januari 1898 kreeg hij toestemming, bij koninklijk besluit, om de naam van van Schaeck toe te voegen aan Mathon. Dat klonk een stuk sjieken. Onder zijn burgemeesterschap verdubbelde het aantal inwoners van Nijmegen van 40.000 tot 80.000 en kreeg Nijmegen elektriciteit inclusief tramnet en riolering. Hij was de eerste president-curator (voorzitter van het bestuur) van de in 1923 opgerichte Katholieke Universiteit, In 1931 stierf hij en werd onder grote belangstelling begraven.

Keizer Karelplein

Het Keizer Karelplein (1880) is vernoemd naar Karel de Grote, koning der Franken en op eerste Kerstdag 800 tot Rooms keizer gekroond door de paus. Hij bouwde in Nijmegen een residentie (Paltz) waar hij graag verbleef. Karel, geboren rond 747 erfde de helft van het rijk van zijn vader Pepijn de Korte in 768, verkreeg de andere helft bij de dood van zijn broer Karloman. Als hoeder van het Roomse geloof ondernam hij ontelbare veroveringstochten om heidense volkeren te kerstenen waardoor zijn rijk in omvang verdubbelde en uiteindelijk bijna geheel Europa omvatte. Het ging er niet bepaald zachtzinnig aan toe: zo kregen 4500 Saksische edellieden de keuze: bekering of onthoofding! De bijnaam ‘de Grote’ kreeg hij al gedurende zijn leven: hij was letterlijk groot (lang): boven de 1 meter 80, voor die tijd een reus. Zijn ‘grootheid’ blijkt vooral ook uit de talrijke hervormingen die hij doorvoerde op sociaal, cultureel, onderwijskundig, staatsrechtelijk, fiscaal en landbouwkundig gebied. Hij stierf in 814 en ligt begraven in Aken. Zijn heiligverklaring is mislukt.

St. Annastraat

De St. Annastraat - Nijmegenaren spreken van St. Anna, niet Nijmegenaren van Annastraat en vierdaagseaanhangers van de Via Gladiola - dankt haar naam aan Sint Anna, een gehucht/buurt ten zuiden van de Groenestraat. De Sint Annaweg was de weg ernaar toe, In de late Middeleeuwen stond daar een kerkje of kapel gewijd aan de heilige Anna. Zij is de vermeende moeder van de maagd Maria op haar beurt weer moeder van Jezus. In de Bijbel wordt Anna niet genoemd als de moeder van Maria. Pas in de tweede eeuw na Christus duikt dat verhaal op. Ook de Koran maakt er melding van. In de middeleeuwen was de heilige Anna mateloos populair, de kerk was daar niet erg gelukkig mee omdat zij wel drie keer getrouwd zou zijn geweest en daarmee de ‘vleselijke lusten’ teveel zou benadrukken. Na het Concilie van Trente, midden 16e eeuw raakte ze uit de gratie.

De redactie van De Zeeheld bedankt Harrie Koolen voor alle bijdragen van VSTW.

jaargang 26 | nummer 4 | september 2021

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

(Foto: Willemien Geboers)

Buurtteams gestart > 3 Bottendaler in beeld: Erdinç Acem > 4
Boekenkastjes in Bottendaal > 5 Maaien & taart > 8
Geschiedenis van de Titus Brandsma kerk > 12

ZEEPBELLEN

In de voetsporen van

Op zaterdagmorgen 18 september organiseert het Titus Brandsma Memorial een rondwandeling in de binnenstad langs plaatsen die in het leven van Titus Brandsma van betekenis zijn geweest. Professor Titus Brandsma (1881-1942) was een mystiek bewogen mens, die o.a. opkwam voor de persvrijheid en de onderwijsvrijheid. Hij is in 2005 uitgeroepen tot de grootste Nijmegenaar alle tijden. De wandeling vertrekt om 10.00 uur vanaf het kerkplein van de Titus Brandsma Gedachteniskerk (Keizer Karelplein 19) en duurt ongeveer anderhalf uur. Voor informatie en opgave: Titus Brandsma Memorial, Stijn Buysstraat 11; 024-3602421, titusbrandsma@karmel.nl.

In het zonnetje

De Zeeheld wordt elke keer bij u bezorgd door enthousiaste vrijwilligers. Hieronder ziet u een van hen, Liweij. Ze is 12 jaar en loopt al 6 (!) jaar samen met haar vader door de wijk om De Zeeheld elke 2 maanden te bezorgen.

Dank je wel Liweij en natuurlijk alle bezorgers!

Koken voor je buur!

Genieten van een verse maaltijd en je buren beter leren kennen? Stichting Thuisgekookt koppelt buurtgenoten aan elkaar voor een warme maaltijd en gezellig sociaal contact. Van 24 september tot en met 3 oktober organiseert www.thuisgekookt.nl de Kook Voor Je Buur 10-Daagse. Wil je koken voor je buur, meldt je dan aan op de website. Je hoeft zeker geen topkok te zijn!. Wil je liever een maaltijd ontvangen, dat kan natuurlijk ook, meld je dan ook aan!

Milieutip (Harrie Koolen)

Sigarettenfilters vormen een steeds toenemende bron van milieuvervuiling, ze zijn moeilijk afbreekbaar en ontsieren gazon en stoep.
Wat let om in bijvoorbeeld het Thiemepark een aantal bakken met zand te plaatsen om de peuken in uit te doven, desnoods neemt eenieder zijn eigen blikje zand mee. Dat geldt ook voor openbare gebouwen, studentenhuizen ed. waar de entree vaak is bedekt met tientallen uitgetrapte peuken. Een kleine moeite voor een substantiele bijdrage aan het milieu en een schoon gazon en stoep.

Kom praten!

Je hebt de oranje bus vast al eens zien staan: Bottendaal Groen is samen met KombiSOL, bezig om de bewoners van de wijk te informeren over het verduurzamen en vergroenen van Bottendaal. Wil je meer weten over de plannen rond duurzaamheid en een aardgasvrij Bottendaal, kom gerust een keer langs! Heb je ideeen of vragen dan ben je welkom. Een kopje koffie of thee staat klaar! Tot snel.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:
Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Paulien Koenraadt
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:
Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:
Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:
Laura Vaessen, Coen Völker, Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:
www.bottendaal.nl

Druk:
BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker, of die de Zeeheld-sticker hebben!

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in oktober Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 6 oktober aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Tekst: Joske Lamers en Paulien Koenraadt

Buurtteams Jeugd en Gezin gestart!

Op 1 juli zijn de Buurtteams Jeugd en Gezin in Nijmegen gestart na een afgeronde aanbesteding van gemeente Nijmegen. De Buurtteams Jeugd en Gezin nemen sindsdien een deel van de werkzaamheden van het Sociaal Wijkteam over. We praten jullie bij over wat er is veranderd!

Buurtteam Jeugd en Gezin Nijmegen Centrum & Oost

Spelen er binnen jouw gezin dingen waar je zelf niet uitkomt? Maak je je zorgen over iets, heb je vragen of heb je problemen? Dan kun je als Bottendaler vanaf nu terecht bij het Buurtteam Jeugd en Gezin Nijmegen Centrum & Oost in het Wijkcentrum Ark van Oost. Bij dit Buurtteam werken ervaren professionals die met je meedenken en helpen zoeken naar een oplossing die bij jou en je gezin past. Het Buurtteam Jeugd en Gezin kan je bijvoorbeeld helpen bij vragen of problemen rondom pesten, eenzaamheid, scheidingen, huiselijk geweld, geldzaken of opvoeden. Maar ook bij andere dingen die jou en je gezin raken. Naast het Buurtteam Jeugd en Gezin Nijmegen Centrum & Oost, zijn er nog zeven andere Buurtteams, verspreid over de verschillende stadsdelen van Nijmegen.

Direct en dichtbij

Een belangrijk uitgangspunt van de nieuwe Buurtteams is: we staan naast je en we zijn dichtbij. Bestuurder Rietje Compiet vertelt: "We bieden zo direct mogelijk de ondersteuning die nodig is. Gezinnen kunnen rechtstreeks contact opnemen met het Buurtteam in hun eigen stadsdeel. Dan volgt een kennismakingsgesprek en daarna wordt meteen hulp geboden. We denken dat er op die manier minder doorverwijzing nodig is en dat we meteen kunnen bijdragen aan een blijvende verbetering in de directe leefomgeving van gezinnen."

Eén vaste gezinswerker

De Buurtteams werken vanuit de visie één gezin, één plan. Wie ondersteuning krijgt van het Buurtteam Jeugd en Gezin, krijgt een vaste contactpersoon, vanaf dat moment de vaste gezinswerker voor het gezin. Op deze manier weet in ieder geval één professional wat er speelt en hoeft iemand die hulp of ondersteuning krijgt zijn of haar verhaal niet steeds helemaal opnieuw te vertellen aan verschillende hulpverleners. En als er extra hulp nodig is vanuit een andere organisatie, zorgt de gezinswerker dat alle ondersteuning zo goed mogelijk op elkaar afgestemd is. Emiel Dekker, teamleider van het Buurtteam Jeugd en Gezin Centrum & Oost, is blij met de werkwijze van de Buurtteams: "Door ons samen met de gezinnen bij alles wat we doen af te vragen 'wat heeft een kind hier aan?', hebben we oog voor de werkelijke bedoeling van jeugdhulp en ondersteuning. Daardoor kunnen we afscheid nemen van systemen die niet dienend zijn en ontstaat er meer tijd om in de wijk samen te werken met het gezin en met professionals zoals huisartsen en zorgaanbieders."

Afspraak maken

Wil je een afspraak maken bij het Buurtteam Jeugd en Gezin Nijmegen Centrum & Oost? Bel, mail of loop even binnen!

Telefoon: 024-2204000
E-mail: centrum-oost@buurtteamsjeugdengezin.nl
Adres: Cipresstraat 154, 6523 HR Nijmegen

www.buurtteamsjeugdengezin.nl

Erdinç Acem

Door Coen Völker

Erdinç is het vriendelijke gezicht van Özer Can Bazar Groente, Fruit en Turkse produkten tegenover café de Kluizenaar. Hij runt nu 20 jaar met veel enthousiasme zijn winkel maar de toekomst voor lokale winkels blijkt ongewis.

Erdinç Acem, foto: Coen Völker

Mevrouw Melek

Erdinç (1972) is geboren in West Turkije in de politiek linkse miljoenenstad Izmir. Veel familieleden werkten in de olijfolie-fabriek en zelf deed hij een technische studie. Na zijn studie moest hij 18 maanden het leger in en raakte hij verloofd met zijn 'lot uit de loterij'. Zij woonde al in Nederland en bleek zijn grootste prijs waarbij hij gaat stralen als hij over haar praat. Ze werkt als lab-analist in het Radboud en is zijn grootste steun. In 1996 kwam hij over en combineerde een technische studie met een baan in de piepschuimfabriek. In die periode werkte hij tevens als pizzabakker bij het Bottendaalse restaurant Ankara. Daar hoorde hij dat Melek en Mehmet Can (de ouders van Sinan Can) hun supermarkt wilden verkopen. Erdinç wilde iets voor zichzelf terwijl zijn eerste dochter net 6 maanden oud was. Mevrouw Can was progressief en had veel oog voor sociale samenhang en rechtvaardigheid. Ze kende hem niet maar had veel vertrouwen in Erdinç en in 2005 werd hij zelfs eigenaar. Toen hij de zaak wilde overnemen zei mevrouw Melek met humor "ik wil jou overnemen!", dat gaf hem tot op de dag van vandaag veel vertrouwen.

Özer Can Bazar

Deze Turks-Koerdische supermarkt zit er sinds 1990 en is een plek om een praatje te maken. Tijdens het interview zie ik ook hoe Erdinç de tijd neemt voor zijn klanten en vaak op de hoogte is van hun privéleven. De winkel ademt een rustig tempo en zit vol lekkernijen. Op groenten en fruit is tegenwoordig weinig winst te halen dus is er een uitgebreider aanbod van feta, tapas en olijven. Dat moet ook wel want het zijn moeizame tijden. Voorheen was het drukker in de winkel en mensen bleven langer praten. Erdinç ziet dit overal terug, mensen willen makkelijk en snel, waarbij er weinig ruimte is voor geduld. Hij werkt al 20 jaar keihard in de winkel maar kan sinds 3 jaar geen personeel meer betalen. Ook vraagt hij zich af of er anno 2021 nog mensen zijn die 60 uur willen werken voor een lokale winkel? Dat kan ook alleen als er ook klanten komen.

Willen we lokale winkels behouden?

Koop lokaal!

Erdinç ziet dat Bottendalers trots zijn op hun lokale winkels en horeca. Maar al deze kleine bedrijven staan onder druk. Als we niet lokaal winkelen en mensen steeds meer online bestellen zullen deze winkels uit het straatbeeld verdwijnen. Zelf denkt hij het zo niet jaren meer vol te kunnen houden. Hij zou het zuur vinden als Bottendalers straks zeggen "oh wat jammer, het is weg!" Nu kunnen we de lokale horeca en winkels nog in leven houden door er onze aankopen te doen. Erdinç is enorm gastvrij maar als hij hierover praat wordt hij wel serieuzer. Willen we lokale winkels behouden? Daar kunnen we volgens hem iets aan doen.

Tijd voor thee?

Erdinç runt met veel plezier zijn winkel maar zou niet boven zijn winkel willen wonen. Hij woont met zijn vrouw en twee dochters in Lent. In die 15 minuten reistijd kan hij zijn werk ook loslaten. Zijn moeder overleed in 2020 en zijn vader in Turkije belt hij dagelijks. Bij de start legt hij me geduldig uit hoe je Noord-Turkse thee zet. Het lijken twee theepotten op elkaar waarbij je de thee minstens 20 minuten laat trekken. Hoe mooi zou het zijn, als we dat soort geduld ook kunnen opbrengen voor elkaar? Tijd voor thee!

Ben je op zoek naar een minibieb, wil je je kastje aanmelden op de site of een kast maken?
Ga dan naar www.minibieb.nl. Dan zie je gelijk dat er veel kastjes met boeken zijn in Nijmegen, maar volgens de site staan ze niet in Bottendaal. Inmiddels weet je nu beter. Veel leesplezier!

Tekst: Elsbeth van Niekerk, Foto's: Willemien Geboers

Boekenkastjes in Bottendaal

Ze zijn er in alle soorten, maten, kleuren en materialen en hebben evenzoveel namen: Boekenruilkast, openbare boekenkast, Free libary, Zwerfboekenkast of minibieb.

Minibieb is inmiddels de meest gebruikte naam voor de kleine kastjes in voortuinen. Gevuld met allerhande boeken die door wijkbewoners achtergelaten of meegenomen worden om thuis te lezen. Zo worden boeken voor iedereen toegankelijk. Het is duurzaam en het zorgt voor een leuke aanloop voor mensen die een minibieb plaatsen. Bij veel kastjes staat er expliciet bij dat je maar 1 boek per keer mag meenemen. Hierdoor worden de kastjes niet meer in één keer leeggehaald door verkopers en handelaren.

Tijdens één van mijn vele ommetjes door Bottendaal kom ik vaak langs deze minibiebs en dan kijk ik altijd even of er wat interessants staat. Want de variatie is groot. Zo staat er in de Smelinckstraat een dubbele kast. Boven liggen er Prisma pockets, kookboeken, een titel van Nichi French en de mysterieuze titel Zuster op sterk water. Onderin staan de kinderboeken. De eigenaar van de minibieb in de Van Goorstraat vertelt dat het kastje met leesvoer er nu zo'n vijf jaar hangt. Het begon met een oud keukenkastje . Inmiddels hangt er een ander exemplaar omdat de eerste een keer met oud en nieuw is opgeblazen. Het geeft een gezellige aanloop. Er zijn ook vaste bezoekers met een voorkeur voor een genre. De eigenaar is zo vriendelijk om bepaalde boeken alvast te reserveren voor deze mensen. Soms staat er ook wat anders in het kastje zoals laatst een vaasje. Dat vindt dan ook weer zijn weg naar een nieuwe eigenaar.
De kast in de Van Goorstraat is opvallend rood geschilderd en zit goed in de verf. Hier staan vijftien boeken voornamelijk literatuur. In de Ruyterstraat, bij de Globe, staat een grote kast. Deze kast zorgt ervoor dat mensen net iets vaker door dit deel van Bottendaal wandelen, wat leuk is voor de bewoners de Globe.

In speeltuin het Kraaienest staat sinds kort naast het beheerdershuisje een kast met Kinderzwerfboeken. Een Zwerfboek heeft een code. Zo kan je volgen waar jouw boek naartoe reist en geweest is. Ook kan je lezen wat anderen van het boek vinden. Misschien gaat ie wel mee in een koffer en ligt hij opeens in een boekenkast aan de andere kant van Nederland en na Covid-19 op een camping in Frankrijk. Na een oproep in De Brug stroomde de boeken bij de initiatiefneemster binnen. En zo staat de kast nu vol met boeken voor elk leesniveau. Er staat nu wel een kast, maar deze is geïmproviseerd. Dus wie heeft er zin om een grote boekenkast met afdak te maken zodat de mooie boeken droog blijven en er nog veel meer boeken uit hun bananendoos bevrijd kunnen worden? Stuur dan een mail naar: vrijwilligers@speeltuin-kraaienest.nl.
Kast nummer zes staat op de St. Annastraat 102 aan de grens van de wijk. Neergezet door de huiseigenaar en daar zijn de huurders dankbaar voor. Want hoe makkelijk is het als je de boeken die je uitgelezen hebt in de voortuin in een deelkast kan zetten en dan gelijk een nieuwe kan uitzoeken. Ook hier beamen ze dat de aanloop gezellig is en garantie geeft voor een praatje.
Kortom met een tocht langs alle minibiebs in Bottendaal heb je een leuk wandelrondje en bij thuiskomt waarschijnlijk ook een leuk boek.

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang in Bottendaal

Graafsedwarsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Jolien van den Hoogen

Een kijkje in de keuken bij

Bakkerscafé Brood op de plank

Op 1 september viert het Bakkerscafé haar koperen jubileum.
Kijk voor de festiviteiten op www.bakkerscafé.nl of zijn social media accounts.

Ze zitten al 12,5 jaar in Bottendaal en adverteren trouw in De Zeeheld: Bakkerscafé Brood op de plank. Tijd dus om eens een kijkje in de keuken, of beter gezegd bakkerij, te nemen.

Meer dan vers brood!

Als je Bottendaal de geur van vers brood volgt dan kom je er vanzelf: Bakkerscafé Brood op de plank. De een haalt er dagelijks zijn brood, de ander nuttigt er elke zaterdagochtend het welbekende Bakkersontbijt en tussen 12:00 en 13:30 vliegen de belegde broodjes en de lunches de deur uit. Wist jij dat je zelfs met een grote groep (op afspraak) het Bakkerscafé kan huren?

12,5 jarig jubileum

Maar Brood op de plank is meer dan een bakker, lunchroom óf gezellige ontbijtspot. Het Nijmeegse Bakkerscafé dat op 1 september 12,5 jaar bestaat is naast een biologische bakker ook een sociale werkplaats. Een plek waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hun talent inzetten om ons, Bottendalers, elke dag van vers en heerlijk geurend brood te voorzien!

De Driemaster
Leerlingen schrijven en kiezen zelf het onderwerp uit

Door Leonoor, groep 8 De Driemaster

Kamp

Zoals sommigen van jullie weten ging groep acht eind van het schooljaar op kamp. We fietsten naar een schip, helaas mochten we daar niet op slapen.We sliepen in een soort in blokhut wat ook leuk was. We deden veel spellen en dit was het leukste...

het smokkelspel

Dit vond ik een van de leukste spellen en heb het daarom ook uitgekozen als onderwerp. Het concept vond ik leuk bedacht. Het spel ging als volgt : we zaten allemaal in bootjes en moesten een soort van poeder smokkelen. Er waren ook mensen van de douane die je kunnen aanhouden. We mochten soms zelf roeien maar dat wisselde af. De meeste kinderen gingen elkaar verraden bij de douane. Het regende hard maar was wel gezellig. We kwamen na het smokkelspel doorweekt aan bij het schip en de blokhut. Iedereen kleedde zich om en we hadden disco. Ik vond het persoonlijk een van de leukste momenten van het kamp.

In de spoorkuil

Maaien & taart

Wie vaak in de spoorkuil wandelt ziet steeds nieuwe dingen: van extreem hoge grassen tot (wanneer u dit leest) misschien wel nieuwe 'padel' tennisbanen aan de overkant in het Willemskwartier.

Die extreem hoge grassen stonden in mei en juni ineens op het hondenveld. Het hele veld stond ermee vol, hoger dan we ze ooit hadden gezien. Onze vaste ecoloog Nils van Rooijen kwam een kijkje nemen en legde uit: na een paar droge zomers benutten de grassen nu met de regen ook de voeding in de bodem van die eerdere jaren. Zijn advies om meteen te maaien heeft onze huishovenier Ronald nog dezelfde week uitgevoerd, behendig tussen de Wilde averuit planten door werkend.

Zo lag het veld er prachtig bij voor de feestdag op 26 juni, toen we vierden dat we nu 10 jaar en voor de 100e keer een werkochtend organiseerden. Deze mijlpaal hebben we gevierd met speciale taart bij de koffie en feestelijk bezoek van wethouder

Alle foto's zijn van het feest in de Spoorkuil ter ere van de 100e werkochtend en 10 jaar werkgroep Spoorkuil. In aanwezigheid van wethouder Noel Vergunst. Fotograaf: Willemien Geboers.

Door Leen Dresen, Werkgroep Spoorkuil

Noël Vergunst en collega-groenvrijwilligers uit de omliggende wijken. De wethouder kreeg een rondleiding door het gebied en het maai-advies van Nils als boekje kado. In zijn felicitatiewoord benadrukte de wethouder hoe belangrijk het is dat we als bewoners dit groengebied zo goed kennen en koesteren. Hij verzekerde nog eens dat het de bedoeling is dat het gebied groen blijft als onderdeel van de groene corridor langs het spoor. En hij had ook belangrijk nieuws: het seinhuis wordt binnenkort gemeentelijk monument!
En die nieuwe 'padel' banen, op de plek van de oude NS-tennisbanen in het Willemskwartier? Wanneer die goed in het groen worden ingepast zou dit een verrijking voor het gebied kunnen worden. Maar zoals de wethouder ons als advies meegaf: blijf als bewoners wel steeds goed opletten en meekijken, dat houdt de gemeente scherp en het groen groen!

Werkgroep Spoorkuil Bottendaal
Wil je op de hoogte blijven en meedoen met het groengebied in de Spoorkuil verbeteren? Meld je aan via e-mail: spoorkuil.bottendaal@gmail.com.
Zie voor het laatste spoorkuilnieuws ook de nieuwsberichten via de wijkwebsite Bottendaal.nl en ons twitteraccount @spoorkuilbot.

Door Jos Veenker

Van Gend & Loods in Bottendaal

Ooit waren het koetsier Jan-Baptist van Gend en zijn vrouw, herbergierster Maria Loos, die met paard en kar een pakketdienst opzetten. Eerst in Antwerpen, later ook in Nijmegen (1932) en Nederland onder de naam van Gend & Loos.

Foto: Jan Groen

Het vervoerspand aan de Dr. Jan Berendsstraat, met bovenwoning en hooizolder, deed voor van Gend en Loos dienst als garage en stalling voor karren, paarden en later voor vrachtwagens.
Nu, negentig jaar later, zijn het de broers Peter en Paul van der Heijden die grootse plannen hebben met dit industrieel waardevolle gebouw. Al dertig jaar huren deze twee Bottendaalse klussers er een ruimte om er te hobbyen met hout en metaal. Peter als HTS'er werktuigbouw, en Paul, ambulancechauffeur van beroep, als handige en technisch vernunftig hobbyist.
Als enkele jaren geleden de gemeente het pand wil verkopen en de zeven huurders hun heil elders moeten zoeken, is er eerst het idee om met alle huurders samen te gaan kopen. In een vereniging. Als dat niet lukt besluiten de broers van der Heijden in 2019 het zelf te kopen. Dit lukt op voorwaarde dat alle huurders in het pand kunnen blijven. De koopsom wil de gemeente gebruiken voor aankoop en inrichting van De Spoorkuil.
De aankoop van het pand, en ik heb meerdere malen doorgevraagd, wordt niet ingegeven door commerciële motieven, maar door een intrinsiek gevoel het gebouw in oude luister op te knappen en het beschikbaar te houden aan de huidige huurders die willen sleutelen aan motoren, klussen, muziek maken of die opslagruimte nodig hebben. Van Gend & Loods gaat het heten, met een knipoog naar De Thiemeloods.
Remy, bekend van die Thiemeloods, heeft zich genesteld in het achtergedeelte van de 'garage' met zijn strak ingerichte 'Studio Omhoog'. Pratend met Remy blijkt ook hij iemand die gedreven wordt door de ideeën van kleinschaligheid, verbinden en vertrouwen.
De meeste mensen deugen! Ook in Bottendaal.

Peter en Paul van der Heijden, Foto: Jos Veenker

Berichten van de BOB

Bewoners Organisatie BOTTENDAAL

Door Bernadette van Hapert, vrijwilliger BOB

Nieuwe wijkagent

Per 1 juli gaat wijkagent Hans van Alphen met pensioen. In de BOB vergadering van juni kwam hij zijn opvolger, Koen Meeuwsen, voorstellen. Koen kent de wijk al, als vervanger van Hans tijdens diens ziekte. Hij vindt Bottendaal een leuke, compacte en bruisende wijk. Hij zal voor de helft van zijn tijd fysiek aanwezig zijn en voor de andere helft digitaal aan het werk, omdat de criminaliteit via internet sterk toeneemt. Zowel Hans als Koen benadrukken het belang van het blijven melden van overlast en zaken die niet door de beugel kunnen, ook al lijkt er niet altijd direct iets mee te gebeuren. Door bijvoorbeeld de melding van kentekens van hardrijders of vermoedelijke drugdealers kunnen deze mogelijk op een later tijdstip worden aangepakt. Ook de nieuwe wijkagent zal in de toekomst periodiek bij de BOB aanschuiven. De politie kan gevolgd worden op Twitter (Politie Nijmegen), Instagram (wijkagenten_ Nijmegen_Oost) en Facebook.

Verkamering

De BOB blijft alert op de verkamering in de wijk. Op dit moment vindt er overigens een omslag plaats van kamerverhuur naar verbouw tot appartementen. Dat kan parkeerproblemen opleveren.

Wijkwarmteplan

Het Wijkwarmteplan Bottendaal is op 9 juni door de gemeenteraad vastgesteld. Jammer genoeg was verzuimd om indieners van zienswijzen op de hoogte te stellen van de behandeling in de commissievergadering van 19 mei jl. Die waren daarom niet in de gelegenheid in te spreken. Verder stond er als voorlopige eindconclusie dat de aanleg van een warmtenet op midden temperatuur het meest waarschijnlijke scenario is. Dit heeft echter niet de voorkeur van de bewonerswerkgroep, die enkele jaren samen met de gemeente (en juist ook op verzoek van de gemeente) bezig is geweest met het opstellen van het Wijkwarmteplan. Naar aanleiding van de commissievergadering is er namens de BOB een brief uitgegaan naar de gemeenteraad om nog eens te wijzen op de inzet van de bewonerswerkgroep. GroenLinks is de enige fractie die hierop heeft gereageerd. Voor de BOB is belangrijk dat de inbreng van de bewoners serieus wordt genomen.

De BOB (Bewonersorganisatie Bottendaal) werkt aan een leefbare wijk in ruime zin. Voor vragen en meedoen, email: scecretaris-bob@bottendaal.nl

B&B/Pension Bottendaal

• Betaalbaar comfort
• Persoonlijke aandacht
• Nabij de binnenstad

Burghardt van den Berghstraat 50
Bottendaal, Nijmegen

www.pensionbottendaal.nl
06 30589381

tommiek

Meubelmaker uit Bottendaal

Unieke en eigenzinnige meubels voor thuis
In opdracht, op maat en met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

Schildersbedrijf
Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

Door Irene Swinkels, Bottendaal Groen

Koelen met een warmtenet, is dat een goed idee?

Zoals je in het wijkwarmteplan voor Bottendaal misschien hebt gelezen, heeft BottendaalGroen! het idee om met een warmtenet huizen niet alleen te verwarmen, maar deze in de zomer ook te koelen. De warmte van de zomer zou dan opgeslagen worden, om in de winter weer te gebruiken. Een bijkomend voordeel is dat er minder airco's nodig zijn.
Wat vind je van dit idee om een toekomstig warmtenet ook geschikt te maken voor koeling? Wij willen heel graag weten hoe je hierover denkt. Laat het ons weten!
Scan de QR-code en vul een korte enquête in.

De heetste plekjes van Bottendaal

Op maandag 5 juli was de Wijksafari Hittestress. We hebben nagedacht over welke oplossingen mogelijk zijn om de volgende hittegolf beter door te komen, zowel in huis, als in de wijk.

De afgelopen zomers hebben we gemerkt dat het weer in Nederland extremer wordt. De temperatuur stijgt tot hitte-records en de hete periodes zijn ook langer. In de wijksafari gingen we op zoek naar de 'hotspots' in de wijk. Waar was het afgelopen zomer te heet? In welke woningen was het te warm? Er zijn veel interessante voorbeelden langsgekomen van plekken in de wijk waar het te warm wordt, maar ook goede ideeën om het koel te houden. In het najaar komt er een vervolg waaraan jij ook kunt deelnemen. De datum wordt later bekend.
De Wijksafari Hittestress is een initiatief van het Klimaatverbond Nederland in samenwerking met BottendaalGroen!

Bottendaal Groen is een bewonersinitiatief sinds 2019. De organisatie staat voor thema's als energie-transitie en duurzaamheid in de wijk Bottendaal. Contact ons via email bottendaalgroen@gmail.com of via de website www.bottendaal.nl.

Omdat Willem Janszoon met vakantie is deze keer geen Nuilhoek.

FYSIO- OF PODOTHERAPEUT NODIG?

Ervaart u klachten tijdens het dagelijks bewegen? Wordt u beperkt tijdens uw werk of sport? Blijf niet langer met deze klachten rondlopen. De fysiotherapeut kijkt graag met u samen hoe u weer optimaal kunt bewegen in het dagelijks leven.

Fysiotherapie Bottendaal
(024) 322 61 66

Heeft u last van voet, enkel, knie, heup en/of rug? Vaak omzwikken van uw enkel of bijvoorbeeld pijnlijke voorvoeten tijdens het lopen? Wilt u weten wat de podotherapeut voor u kan betekenen? Bel ons dan voor een afspraak.

Podotherapie Bottendaal
(024) 324 19 80

Graafseweg 1, Nijmegen www.bottendaal.com

tax tigers

* Fluitend je papierloze administratie bijwerken, online of via de app
* Alle belastingaangiftes altijd op tijd ingediend
* Deskundig advies bij je ondernemersvraagstukken
* Klantvriendelijk, informeel en dichtbij

tax tigers
JE KANTOOR VOOR BTW, IB, VPB, LOONADMINISTRATIES EN MEER!
Sint Annastraat 48, 6524 GE Nijmegen, www.taxtigers.nl

Door Harrie Koolen

Bottendaal

Titus Brandsma Gedachteniskerk

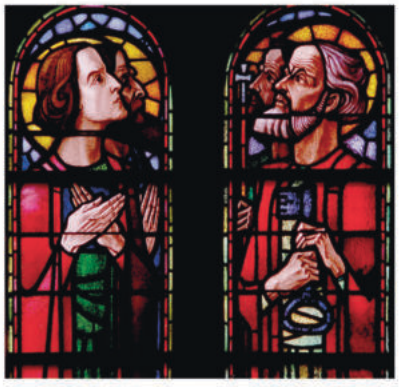
Voorheen de R.K. St. Josephkerk

De robuuste kerk die aan het Keizer Karelplein oprijst tussen de St. Annastraat en de Graafseweg. is gebouwd in 1909. Het ontwerp uit 1907 is van de Nijmeegse architect Bernardus Joannes Claase.

Oorspronkelijk was de bedoeling dat buiten de vesting aan het Keizer Karelplein een grote neogotische kerk zou worden gebouwd. Deze was al in 1887 ontworpen door de bekende Haagse architect Nicolaas Molenaar sr. Nicolaas was een leerling van Pierre Cuijpers en ontwierp in opdracht van de Jezuïetenorde vele neogotische kerken in den lande en ook het Canisius College aan de Berg en Dalseweg. Bij de bouw daarvan was Claase de opzichter.

Toegangspoort met hekwerk (1955) maker onbekend

Detail uit het Apostelvenster: Johannes met Andreas en Petrus met Philippus (2007) maker Nico van Hoorn

Er kwam al snel een tijdelijke kerkvoorziening, aan de Stijn Buijsstraat, maar het ontwerp van Molenaar uit 1887 is nooit gerealiseerd. Dat had de volgende reden:
Op de plek van de huidige Molenstraatkerk of, sinds 1925 Petrus Canisiuskerk, stond reeds lang de Ignatiuskerk. Deze kerk werd vanaf 1821 weer door de katholieken gebruikt en geëxploiteerd door de paters Jezuïeten. De kerk was einde 19e eeuw te klein geworden en verkeerde bovendien in slechte staat. Daarom verrees op die plek een grote nieuwe neogotische kerk naar ontwerp van Molenaar. De kerk werd geconsacreerd in 1898. Een hele grote kerk aan het Keizer Karelplein was toen niet meer nodig, wel een kerk die als hulpkerk kon dienen voor de Ignatiuskerk. Dat werd uiteindelijk de R.K. St. Josephkerk, overigens nog steeds van imposante omvang.

Claase liet zich inspireren door de Nederrijnse Romaanse kerkenbouw. Het enigzins Byzantijns aandoend gebouw van baksteen paste ook goed in de toenmalige bebouwingsstructuur van het Keizer Karelplein met Concertgebouw de Vereniging en Hotel Keizer Karel.

Het is een driebeukige kruisbasiliek, op een vierkant grondplan, bijna geheel symmetrisch van vorm met een achtzijdige kruisingstoren. De monumentale hoofdgevel met twee torens en dubbele hoofdingang is gericht naar het Keizer Karelplein. De dubbele entree is gescheiden door een zware hardstenen zuil met beschilderde rondbogen. Het kerkplein ligt heden ten dage wat verborgen door latere woningbouw, een prachtig neogotisch hekwerk waarvan de poort nu altijd staat open voor de fietssluiproute naar de van Trieststraat, geeft toegang.
De buitenkant van de kerk is nog puntgaaf. In 2002 werd de kerk rijksmonument vanwege zijn architectonische, stedebouwkundige en culturele waarde. Het interieur heeft gestucte wanden en deels een lambrizering van tegels. Het koor bevat muurschilderingen en enige glas-in-loodvensters van Joep Nicolas uit de periode 1926-1928. Het tabernakel is ca. 1930 vervaardigd door het Utrechtse atelier Brom. De kerk bevat in het oostelijk transept een schitterend glas in loodraam, het Apostelvenster, van de Nederlandse schilder Jan Toorop, aan de overkant daarvan een raam van de Kleefse glazenier Wilhelm Derix.
In de kerk bevindt zich de Titus Brandsmakapel (voorheen in Doddendaal) en is een kleine permanente tentoonstelling ingericht over leven en werk van Titus Brandsma.

De vroegere tijdelijke kerkvoorziening fungeert nu als karmelietenklooster voor vier zusters en twee paters. Daar is ook het Titus Brandsma Memorial gevestigd. Het Memorial is een karmelitaans centrum van spiritualiteit. Er is een gevarieerd aanbod voor bezinning, vorming en scholing: gespreksgroepen, cursussen en lezingen.
'Geïnspireerd door Titus Brandsma is er ruimte voor ieder die zoekt naar zin, verdieping en dragende Grond, in het leven van alledag'.

De kerk is dagelijks geopend van 10.00 tot 16.00 uur.

Foto's met dank aan het Regionaal Archief Nijmegen

jaargang 26 | nummer 5 | oktober 2021

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

(Foto straatberaad: Willemien Geboers)

Ommetje Bottendaal > 3 Parels in Bottendaal > 5
De Driemaster > 6 Het Grote Straatberaad > 7
Berichten van de BOB > 9 Spoorkuil > 10
Zusters JMJ > 12

ZEEPBELLEN

Badminton

Heb je zin om te badmintonnen op zondagavond? Dat kan!
Speel mee met DVZ, van 19.30 - 21.00 uur in Sportzaal Bottendaal. Kom gerust spontaan langs. Wil je eerst meer informatie, neem dan contact op met Gert. Dat kan via e-mail: olthuis.gert@gmail.com.

Hondenuitlaatplaats

Hondenpoep in de wijk is voor menig buurtbewoner een ergernis. Maar geschikte uitlaatplaatsen heeft Bottendaal nauwelijks. Hoe fijn is het dat de hondenuitlaatplaats in de Spoorkuil sinds kort een volledige omheining heeft gekregen. Hierbij een oproep van Rita Peters aan alle hondenuitlaters: maak gebruik van deze heerlijke en grote uitlaatplek!

Boelanders

Studenten van de vereniging Boeland pakken de draad als vanouds weer op. Op en neer naar de Coop, proost Boelanders!!

Voorkant-foto

De foto op de voorkant is genomen tijdens het straatberaad dat in september is gehouden in de "tuin" in de Jan de Wittstraat, meer hierover leest u verderop in deze Zeeheld.

Afkoppelen regenwater?

Regen die op het dak van uw woning valt, gaat vaak via regenpijpen naar de riolering. U kunt de regenpijpen afkoppelen zodat het water in de bodem verdwijnt, in plaats van het riool. Dit heeft als voordeel minder kans op wateroverlast bij stevige hoosbuien. Ook helpt u het grondwaterpeil op niveau te houden en dat is erg prettig voor de platen en bomen in de tuin. U kunt voor het afkoppelen van regenpijpen subsidie aanvragen bij de gemeente Nijmegen. Kijkt u voor meer informatie op nijmegen.nl

#Young Vibes

De gemeente Nijmegen heeft Ieder Talent Telt en Into Nijmegen ingeschakeld om de activiteiten voor jongeren te bundelen en samen te organiseren samen met jongeren. Om nog meer jongeren te bereiken wordt een "Stadsvlogger" ingehuurd. Weet jij interessante organisaties of bekende Nijmegenaren met wie de Stadsvolgger in contact moet komen? Laat het weten via info@intoNijmegen.nl

Meedoenregeling

Tot en met 31 december kunt u de meedoenregeling aanvragen. Met deze regeling kunnen mensen met een laag inkomen voor maximaal € 150 een cursu of activiteit doen. Bijvoorbeeld zwemmen, zangles, yoga, taalles of naar het theater. Kijkt u op inkomensondersteuning.nijmegen.nl naar de activiteiten waar u aan kunt meedoen. Hier vindt u ook de voorwaarden om van de regeling gebruik te kunnen maken.

Spreekuren Energieloket

Elke even week is er weer een vrij toegankelijk spreekuur van het Energieloket. Dit op de woensdagen tussen 14.00uur en 17.00uur, uiteraard in het wijchentrum aan de Burghardt van de Bergstraat.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:
Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Paulien Koenraadt
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:
Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:
Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:
Laura Vaessen, Coen Völker, Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:
www.bottendaal.nl

Druk:
BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker, of die de Zeeheld-sticker hebben!

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in december
Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 16 november aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Evenement

Tekst: Nina en Syl

Ommetje Bottendaal 2021

2 oktober 2021

Begin- en eindpunt: Thiemeloods, Leemptstraat 34, 6512 EN Nijmegen

Op 2 oktober 2021 vond de 10e editie van het evenement Ommetje Bottendaal plaats. Het evenement sluit aan bij het reeds bestaande event: de Nacht van de Ommetjes. De Nacht van de Ommetjes is hét jaarlijks terugkerende wandelevent voor en door wijkbewoners in Nijmegen. Dit jaar was alweer een bijzondere editie. En al helemaal bijzonder voor de organisatie van dit Ommetje, omdat het de eerste keer was voor de huidige organisatoren van Ommetje Bottendaal.

De avond startte om 19:45 uur met een inloop voor alle deelnemers. Ondanks het slechte weer was er een opkomst van 30 personen, jong én oud. Na het scannen van de corona toegangsbewijzen opende Nicole Stams de avond, waarna Wim de Natris als eerste spreker het woord kreeg. De deelnemers hebben geluisterd naar een uitgebreid verhaal over de geschiedenis en het ontstaan van Bottendaal, van +- jaar 1750 tot aan nu. Na de presentatie van Wim startte de wandeling.

Foto's van Sjaak Heuvel

De eerste stop was bij basisschool de Driemaster. Sinan Can, bekend als journalist en programmamaker van de Nederlandse televisie, heeft de deelnemers meegenomen in de beleving van zijn jeugd in Bottendaal. Hij vertelde onder andere over het hoge multiculturele gehalte, het ontstaan van de inclusie in de wijk. Maar ook over zijn werkzaamheden bij de bekende groenteboer, die vroeger gerund werd door zijn moeder. Na het verhaal van Sinan liepen we door naar de Moestuin, waar Anne Polhout het woord kreeg. Van ontstaan tot aan het proces van aanmelden, alle ins- en outs over de moestuin zijn gedeeld. Met de paraplutjes uit en regenjassen aan luisterde de deelnemers aandachtig.

Na de moestuin liepen we naar de Schoolstraat. Hier kreeg Ben van Hees het woord. Hij heeft ons veel verteld over de wederopbouw. Het verhaal sloot op veel punten aan bij Wim de Natris. Na zijn verhaal en nadat iedereen was uitgenodigd voor de expositie in de Molenpoort over de wederopbouw in Nijmegen, liepen we naar onze een-na-laatste stop: pension en B&B Bottendaal op de Burghardt van Den Berghstraat.

Jos, eigenaar van de B&B, heeft ons verblijd met zijn muzikale talent en enthousiasmeerde iedereen om mee te zingen. Na het muzikale intermezzo zijn we gezamenlijk terug gelopen naar de Thiemeloods voor het laatste onderdeel: een show van dansschool El Corte, dat gelegen is aan de Graafseweg.

Erik, eigenaar van de dansschool, heeft met ondersteuning van drie dansparen ons alles verteld én laten zien van de argentijnse Tango. Na de show en na het eind- en dankwoord door Nicole, bleef de muziek aan: de bar werd geopend en voor degene die zin hadden was er een klein borreltje na. De cadeaubonnen werden uitgedeeld en de deelnemers kregen de mogelijkheid nog even te kletsen, er werd zelfs nog een beetje tango gedanst. Het was weer een geslaagde avond en wij kijken uit naar volgend jaar.

Samen houden we Bottendaal schoon! Jij helpt toch ook?

In een schone buurt leven mensen fijner. Om dit te bereiken hielden de gemeente Nijmegen en Dar al eerder verschillende acties in Bottendaal. Met goede resultaten. Op sommige plekken is er helaas toch weer meer overlast van afval. Daarom gingen de afvalcoaches van Dar samen met Toezicht & Handhaving terug de wijk in. Zij gingen met de buurtbewoners in gesprek en hielden verschillende acties om rondslingerend afval tegen te gaan.

Jij woont toch ook het liefst in een schone buurt?
Hier hebben we jouw hulp bij nodig. Het is belangrijk om afval alleen op de ophaaldag buiten te zetten. Als afvalzakken bijvoorbeeld eerder aan de straat staan of niet goed worden dichtgemaakt, komt er ongedierte zoals ratten op af. Dit zorgt voor overlast en onveilige situaties.

Zet jou afval alleen op de ophaaldag aan de straat
Weten wanneer wij jouw afval ophalen?
Kijk op www.dar.nl/afvalwijzer of in de Dar app.

Tekst: Riet van Dorst, foto: xxx

In Bottendaal zijn vele parels te vinden. Riet van Dorst gaat ernaar op zoek.

Andreas Hetfeld bij de 7 propellers en het mens figuur van kippengaas

Parels in Bottendaal

De 7 propellers en het mens figuur van kippengaas

Vaak fiets ik door de Stijn Buijsstraat en zie een kunstwerk boven groene garagedeuren, een carport. Het fascineert me al jaren. Zeven propellers blinken in het zonlicht naast elkaar. Onderaan de propellers hangen zware, vierkante oeverstenen. Lichtheid, dynamiek, frivoliteit tegenover de zwaarte van het leven. Het kunstwerk is al zeker 20 jaar oud en de eigenaar is Jacques Thielen, oud - wethouder van Nijmegen.

Het verdwenen mensfiguur

Naast de 7 propellers hing jarenlang een fragiel mensfiguur van kippengaas. Draaiend om de eigen as. Ik zag er een vrouw in, een trapezewerkster in een circus, ineengedoken, hing ze hoog in de top op haar kop. Ze bewoog in de wind. Waar is deze luchtige figuur gebleven? Is ze stuk? Is ze weggehaald? Komt ze ooit nog terug? Hoorde ze bij de 7 propellers? Zowel de propellers als de kwetsbare figuur willen vliegen, opstijgen, de lucht in. Los van de aarde. Maar ze zitten vast. De propellers aan de oeverstenen, de vrouw aan de haak.

voor deze plek boven de carport. Ik heb ook veel kunst van hem in huis. Het zonlicht weerkaatst op de vleugels van de propellers en schijnt mijn huis in". Op mijn vraag naar het mysterie van de verdwenen kippengaas figuur zegt hij: "Het kippengaas werd verzilverd als bescherming tegen het weer. Maar het bladderde af. Het werd gerestaureerd, maar het zilver liet weer los. Het kippengaas begon te roesten. Ook is het een keer weggewaaid. Wellicht ligt het nu in de werkplaats van Andreas Hetfeld".

Wie is Andreas Hetfeld

Een bekend Nijmeegs kunstenaar die o.a. het Romeinse masker op het eiland Veur Lent heeft gemaakt. Ook de zonneboom (Solar Tree) bij station Heijendaal. In zijn werk zie je veel figuren, die met boomwortels gegrond zijn in de aarde. En veel beelden hebben vleugels. Naar een citaat van Goethe: Er zijn twee belangrijke dingen die ouders hun kinderen moeten meegeven: wortels en vleugels

Lichtheid, dynamiek, frivoliteit tegenover de zwaarte van het leven

De grote paradox. De droom om ooit te kunnen vliegen, de volledige vrijheid te voelen. Of tenminste in gedachte te kunnen vliegen, de boel even los te laten. Ik kon het niet los laten en meld me bij het betreffende huis.

Het mysterie opgelost

Jacques Thielen vertelt: "Kunstenaar Andreas Hetfeld heeft de propellers en de sculptuur van kippengaas ontworpen

Een knipoog naar de stad

Jacques Thielen vervolgt: "Je mag en mocht niet zomaar kunstwerken in de openbare ruimte plaatsen. Door het boven mijn eigen carport te hangen kon ik dat omzeilen. T'is een knipoog naar de stad," aldus de rasechte Bottendaler. En wij kunnen ervan meegenieten. Als ik nu door de Stijn Buijsstraat fiets en naar het kunstwerk kijk, denk ik: alles is vergankelijk… behalve de verbeelding.

Door Sarp en Tijn, groep 8 De Driemaster

Basisschool
De Driemaster

De Driemaster
Leerlingen schrijven en kiezen zelf het onderwerp uit

Een veelzijdige school

De Driemaster is een oude rooms-katholieke school, hij is in 1905 gebouwd en is 116 jaar oud en er hebben vroeger een paar bekende mensen op gezeten bijvoorbeeld Sinan Can.

Er zitten op dit moment 166 leerlingen op de school. De Driemaster is een groene school met een insectenkabinet. De school heeft ook een bieb waar ouders en de bieb experts (kinderen van school) je helpen in de bieb en waar ze de boeken recht en goed in de kast zetten. Ze helpen je ook als je een boek hebt besteld bij de school biebwebsite. Aan het begin van de kinderboekenweek is er altijd een leuk toneelstuk in de bieb van de school. Deze keer was het onderwerp van de kinderboekenweek beroepen dus er kwamen ouders naar de school om over hun beroep te vertellen.
Wij persoonlijk vinden het een hele leuke school en je krijgt veel aandacht om te leren en het is ook een sportieve school, je krijgt twee keer per week gym en hebt je een een uur om te gymmen; de leerkrachten zorgen ook dat je een leuke schooldag hebt.

Wij hebben Liwei (uit groep acht) geïnterviewd
Liwei wat vind je van deze school?
Ik vind het een fijne school omdat het zo een kleine school is.
Wat vind je van de leerkrachten?
Ik vind de leerkrachten aardig.
Is er ooit iets gebeurt wat je niet zo leuk vond op deze school? *Niet echt.*
Hoe vind je dat je geholpen wordt?
Ze helpen je wel goed als je hulp nodig hebt.
Wat vind je van de kinderen in de klas?
Best wel druk maar wel aardig.
Wat vind je van de regels op school? Vind je dat er iets veranderd moet worden?
Niet echt, ik vind de schoolregels wel goed.

Jos Veenker

Het grote straatberaad

Cor Burger van Piepschuim links in het blauw, met buurtbewoners en een spreker van project Drawdown Foto van Willemien Geboers.

Twintig Bottendaalse buurtbewoners gaan op zaterdag 11/09 met meegenomen stoeltjes en onder leiding van theatergroep Piepschuim (Cor&Robert) met elkaar in gesprek over de vraag 'wat kunnen wij zelf doen om de klimaatopwarming te keren?' Of zoals het eigentijds wordt gezegd: how to flat the climate-curve?

Het wordt die zaterdag een kleinschalig, gezellig gebeuren met enkele inhoudelijke hoogstandjes, zeker nadat buurtbewoner Sjors het pessimistisch uitschreeuwt dat het voor zijn generatie al veel te laat is. Dit brengt de gemoederen definitief in beweging. Al helemaal bij de meerderheid van optimisten die zich in de Jan De Witt-tuin hebben verzameld. Zij staan te trappelen om concrete doelen te formuleren die aan de wethouder van Nijmegen kunnen worden aangeboden.

In een eerste brainstorm poppen de ideeën op van het meten van de CO2-gegevens in al het dataverkeer, een milieuvriendelijker straatverlichting, een ecologische koophoek in de COOP tot het aardgasvrij maken van Bottendaal en het concentreren van de auto's in de wijk. "Er moet echt iets aan gedaan worden", aldus Janke Rozemuller. "Kijk eens hoe, als gevolg van terugkerende hoosbuien, ook in Nijmegen de straten tot rivieren worden omgetoverd. Groen moet de stenen gaan vervangen!" roept ze uit. "Dit omwille van de wateroverlast maar ook voor het reguleren van de wijktemperatuur en het behoud van biodiversiteit in de straten en pleinen". Haar organisatie 'Operatie Steenbreek' helpt iedereen met het vergroenen van de (voor)tuin, o.a. door het gratis ophalen van de straatstenen.

Vervolgens gaan drie praatgroepjes overleggen en presenteren ze plenair hun voorstellen richting de gemeente. Groep 1 ziet veel zitten in het vergroten van groene ruimtes door de auto's en hun parkeerruimte te concentreren en door het openbaar vervoer fijnmaziger en veel goedkoper te maken. Er is grote ongelijkheid in de verdeling van de Bottendaalse ruimte, zo stellen zij.

Groep 2 doet concrete voorstellen om ecologische ruimtes te creëren met lokale voedselproductie. Of door bio-diverse groenstroken aan te leggen en dat alles in een integrale aanpak met het verminderen van het autoverkeer.

Groep 3 wil Bottendaal als pilot zien van verandering. Met olievlekwerking kan onze wijk een voorbeeld zijn voor andere oude, dichtbebouwde woonwijken. Deze derde groep ziet daarbij een primaire taak weggelegd voor zowel het Wijkgebouw Burghardt (meer publieke functies) als de er naast gelegen supermarkt COOP/PLUS (meer commerciële functies). Daar is de centrale ontmoetingsplek van Bottendaal voor innovatie en uitwisseling als het gaat om informatie over energie en verduurzaming (bewonersgroep Groen), verkoop van duurzame levensmiddelen, milieuvriendelijker pakketbezorging, lokale voedselvoorziening, kledinguitwisseling en dergelijke.

De laatste groep kreeg door haar lokale aanpak de meeste sympathie van de twintig deelnemers. Dank aan de initiatiefgroep 'het grote straatberaad'.

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang in Bottendaal

Graafsedwarsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Schildersbedrijf
Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

Door Irene Swinkels en Bernadette van Hapert, vrijwilligers BOB

Berichten van de BOB

Hondenpoep!

Sinds het begin van de Coronatijd zijn er meer mensen die een hond hebben. Heel gezellig natuurlijk zo'n hond, maar kennelijk weten de (nieuwe) hondenbezitters niet precies wat de regels zijn. Hondenpoep (en ergernis daarover) is van alle tijden, maar het lijkt wel erger te worden. Zo zijn er mensen die hun hond(en) vrijelijk laten poepen in het Turmacplantsoen en het Thiemepark. Pasgeleden liet een mevrouw twee honden in het plantsoen door de planten heen lopen, onder het motto: "maar ik ruim het toch op". Dat de bloemen werden vertrapt leek niet belangrijk. Of een andere hondenbezitter: "het is zo'n lekker parkje voor de honden". Het Turmacplantsoen is na een inzet van enkele jaren door vrijwilligers, samen met de BOB en met gemeenschapsgeld tot stand gekomen. Dan is dit gedrag op zijn minst niet netjes en frustrerend voor de vrijwilligers die nu het plantsoen onderhouden.

Het Thiemepark is een plek, waar Bottendalers moeten kunnen recreëren zonder in hondenpoep te stappen. Sommige mensen zijn aanspreekbaar op hun gedrag, maar anderen houden zich niet in en gaan lekker los met een tirade van schuttingtaal. Het ontbreken van borden met "Verboden voor honden" is een veelgehoorde reden om zelf niet meer na te hoeven denken. De BOB gaat dit opnieuw bij de gemeente onder de aandacht brengen. Daarom een oproep aan alle hondenbezitters: denk na en laat uw hond uit waar het kan en mag en ruim de poep op.

Denk na en laat uw hond uit waar het kan en mag en ruim de poep op!

Doe maar lekker disco

Voor 18 september werd op internet in het Thiemepark een 'Doe maar lekker disco' van 15.00 – 23.00 uur aangekondigd zonder dat hiervoor een vergunning (die wel was aangevraagd) was afgegeven. Omwonenden waren niet geïnformeerd, maar er werden al wel kaarten als verkocht gemeld. Het evenement is inmiddels afgelast, vanwege de coronamaatregelen volgens de organisatoren. De BOB kan zich niet voorstellen dat de gemeente hiervoor een vergunning zou hebben verleend. Dat zou immers betekenen: afsluiten van het park (entree € 25) voor de bewoners, geluids-, parkeer- en plasoverlast in onze dichtbevolkte wijk. Als dit evenement later alsnog gepland wordt zal de BOB hierop actie ondernemen. Het park is voor kleine en grote buurtgenoten – veelal uit bovenhuizen – vaak de enige mogelijkheid om in de buurt in het gras te kunnen spelen en liggen.

Overigens kan iedereen zelf overlast (of te verwachten overlast) melden bij de gemeente via de Meld&Herstel app.

BOB (Bewonersorganisatie Bottendaal) werkt aan een leefbare wijk in ruime zin. Voor vragen en meedoen: scecretaris-bob@bottendaal.nl of www.bottendaal.nl.

Bewoners Organisatie BOTTENDAAL

KOM JE LUNCHEN BIJ goedVolk?

Vanaf november zijn wij op vrijdag, zaterdag én zondag geopend vanaf 11:00u voor koffie, taart en lunch

Burghardtvd Berghstraat 144 | www.goedvolknijmegen.nl

Door Leen Dresen,
Werkgroep Spoorkuil

Spoorkuil

Gas (en dus geld) besparen? Zet 'm op 55
Wist je dat je gas en dus geld kunt besparen, door zelf je cv-ketel anders in te stellen?
Een cv-ketel zal optimaal presteren als hij langere tijd op een laag pitje blijft werken. Maar zo zijn onze ketels lang niet altijd ingesteld. Bij het installeren van een cv-ketel zet de monteur de temperatuur van het water dat door je radiatoren stroomt vaak op 80 of 70 graden. Op deze manier kan ieder huis makkelijk verwarmd worden. Maar deze onzuinige instelling is lang niet altijd nodig. Want als je huis ook maar een beetje is geïsoleerd, zou een instelling van 55 graden al voldoende kunnen zijn om je huis warm te houden terwijl je minder gas verbruikt. Het mooie is dat je dit ook heel makkelijk zelf kunt doen.

Meer weten over de werking van cv-ketels?
Op www.consumentenbond.nl vind je alles over cv-ketels. Zoek op 'energiezuinig' en 'cv-ketel'.

Bottendaal Groen! is de haalbaarheid van een lokaal warmtenet aan het onderzoeken. Voor zo'n warmtenet zou het gunstig zijn als we de huizen in Bottendaal kunnen verwarmen met een temperatuur van 55 graden.

Om die reden wil Bottendaal Groen! graag in contact komen met mensen die hun cv-ketel terug willen zetten en starten we de actie 'Zet 'm op 55'. Het doel van de actie is om te kijken hoe goed Bottendaal nu al voorbereid is op de energietransitie. We zijn benieuwd naar jullie ervaringen en wat je precies gemerkt hebt na het terugzetten. Door dit kleine onderzoek nu te doen kunnen we straks in Bottendaal makkelijker de transitie door.

Weet je niet precies hoe je cv-ketel werkt en kan terugzetten? Laat dat even weten, dan kunnen we je daarmee helpen.
Aanmelden kan via bottendaalgroen@gmail.com

Werkgroep Spoorkuil Bottendaal zet zich sinds 2006 in voor de natuurlijke inrichting van het vroegere rangeerterrein van de Nederlandse Spoorwegen, ook wel de Spoorkuil Bottendaal. Contact ons via email spoorkuil.bottendaal@gmail.com; website www.bottendaal.nl of @spoorkuilbot.

ELSBETHS PUZZELHOEK

Paardensprong:
Zoek in ieder vierkant een woord met acht letters.
De richting kan zowel links- als rechtsom zijn. De eerste letter is onbekend. Iedere keer sla je twee vakjes over. Zo spring je door het veld. Door geheel rond te gaan, ontstaat langzaam het woord.

U	E	L
E		I
S	H	G

Puzzel 1

W	E	B
S		O
N	E	R

Puzzel 2

A	E	N
E		R
K	P	R

Puzzel 3

Antwoorden 1. egelhuis 2. bewoners 3. parkeren

WILLEM JANSZOON
nuilhoek@gmail.com of
dezeeheld@yahoo.com

Hel op aarde

In 1961 publiceerde de Amerikaanse schrijver Joseph Heller zijn debuutroman Catch-22, een cynische, absurdistische maar vooral ontzettend grappige anti-oorlogssatire, volgens velen een van de beste en invloedrijkste romans van de twintigste eeuw, en een van mijn absolute topfavorieten. Het verhaal gaat over een Amerikaans luchtmachteskadron tijdens de tweede wereldoorlog in Italië. De hoofdpersoon, kapitein John Yossarian, lijkt wel de enige persoon die, temidden van de waanzin van de oorlog, deze waanzin ook daadwerkelijk ten volle percipieert. De overige personages schikken zich in hun nieuwe realiteit, maar Yossarian verzet zich en probeert de anderen er constant van te overtuigen dat waar zij zich allemaal middenin bevinden toch echt allesbehalve normaal is.

Tegen het einde van de roman loopt Yossarian in zijn eentje door nachtelijk Rome, waar hij ziet hoe duizenden verlofvierende Amerikaanse militairen de eeuwige stad transformeren tot een surrealistische hel op aarde; overal geweld, sadisme en machtsmisbruik. Wij zien door Yossarians ogen het ene huiveringwekkende tafereel na het andere; de mensheid lijkt afscheid genomen te hebben van moraliteit, medemenselijkheid, rechtvaardigheid en redelijkheid.

Tegenwoordig moet ik, als ik door Bottendaal loop, steeds vaker denken aan de hierboven geschetste passage uit Catch-22. Het is te druk en te vol in onze wijk, en iedereen doet maar precies wat hen uitkomt. Introductiefestiviteiten in het Thiemepark, op zich prima en leuk, culmineren in urenlang geschreeuw en geloei tor ver na middernacht. De glasbakken in de Leemptstraat zijn bijna altijd vol, en lijken wel permanent omringd door een zee van lege flessen. Zelfs als de glasbakken eens niet vol zijn, vinden mensen het de gewoonste zaak van de wereld om hun troep naast de bakken te zetten. Behalve flessen en glazen potten, waar de glasbakken voor bedoeld zijn, staan er altijd ook spullen die er echt niet horen: vlakglas, spiegels, aardewerk, en zelfs een zitbank. De T-kruising Burghardt van den Berghstraat-Leemptstraat is voor voetgangers volkomen onbegaanbaar omdat de stoep is ingenomen door horecaterrassen en honderden fietsen. Als je er al langs kan, sta je tot je enkels in de glasscherven. En in het Thiemepark staat nog steeds die spuuglelijke zeecontainers.

Het is maar goed dat we zijn ontsnapt aan het waanzinnige en onzinnige “Doe Maar Lekker Disco”. Het bleek gelukkig achteraf niet meer dan een losse flodder zonder enig bestaansrecht die door de vermeende organisatoren via sociale media tot ongekende proporties was opgeblazen alvorens met een nauwelijks waarneembaar geluidje als een mislukte zeepbel uit elkaar te spatten.

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

Door Harrie Koolen

Zusters JMJ in Bottendaal

Boven de statige voordeur van het pand waar het gezondheidscentrum is gevestigd aan de de Ruijterstraat is een stenen tableau in een rondboog gemetseld met daarop de letters JMJ met een kruisje boven de M. Het ruim honderd jaar oude Mariabeeld is ook nog steeds boven in de neo-renaissancegevel te bewonderen.

Als je vervolgens langs het gebouw het Cortenaerpad oploopt prijken boven de voordeur van basisschool de Driemaster dezelfde letters JMJ op een geelstenen achtergrond. Die letters hebben de volgende betekenis: de eerste J staat voor Jezus, de M voor Maria en de tweede J voor Jozef. In het gebouw uit 1906, dat is ontworpen door architect W.J.H. van der Waarden was een klooster van de Zusters JMJ gevestigd. Normaal gesproken stonden klooster en scholen altijd vlakbij de parochiekerk, maar aangezien die in Bottendaal nog ontbrak: de R.K. St. Josephkerk aan het Keizer Karelplein werd pas gebouwd in 1909, kozen de zusters voor deze plaats in het hart van de wijk. In het gebouw was tevens een lagere school voor meisjes gevestigd. In een nabijgelegen pand aan de St Stephanusstraat (gesloopd begin jaren 80 van de vorige eeuw) was een huishoudschool gevestigd waar de zusters ook het onderwijs verzorgden.

Wie waren die zusters JMJ?

De Sociëteit van Jezus, Maria en Jozef (of kortweg: Zusters van JMJ) is een katholieke congregatie van nonnen die is ontstaan in 1823. In juni 1822 vestigden zich vijf religieuzen in Amersfoort die de 'Pédagogie Chrétienne' vormden met een klein pensionaat. Uit de opbrengsten van het pensionaat werd het verzorgen van onderwijs aan arme kinderen, in dit geval meisjes, bekostigd voor wie in die tijd geen onderwijs was weggelegd. Hun inspiratiebron vormde de jezuïet Mathias Wolff die predikte dat de zusters zich met hart en ziel moesten inzetten voor de medemens en verder de eer van God moesten zoeken. Omdat kloosters in die tijd nog verboden waren in Nederland stichtten de zusters particuliere ondernemingen.

In 1829 kwamen de zusters JMJ naar Nijmegen. Ze verzorgden onderwijs op een aantal scholen in de binnenstad en later, na de uitleg, ook daarbuiten. Behalve in Bottendaal gaven de zusters op het door hen gestichte Marienbosch, een ontwerp van de bekende Nijmeegse architect Estourgie, aan de Groesbeekseweg vanaf 1924 als eersten in Nederland middelbaar onderwijs voor meisjes. Aan deze school was ook een meisjespensionaat verbonden.

Het klooster in de binnenstad met kleuterschool is bij het 'vergissingsbombardement' in februari 1944 weggebombardeerd, 24 kleuters en 8 zusters kwamen om.

Deze school verhuisde na de Tweede Wereldoorlog naar de Bijleveldsingel nabij het Julianapark. Daar was de lagere school en de MULO gevestigd waar de zusters van JMJ lesgaven. De zusters woonden in het klooster aan de Bijleveldsingel, ook van architect Estourgie. Nu zijn er studenten gehuisvest.

Na 1962 werden de onderwijs- en verpleegtaken overgenomen door niet-religieuzen, betaald door de overheid. De zusters gingen zich wijden aan sociaal werk voor gastarbeiders, verslaafden en daklozen. In 2015 waren er nog 95 hoogbejaarde zusters JMJ in Nederland, anno 2017 nog zo'n 80; het uitsterven van de Nederlandse congregatie is dichtbij gekomen. De zusters van de Nederlandse Communiteit wonen in Woonzorgcentrum het Wereldhuis te Boxtel en in Huize Cunera/ De Bongerd te Heeswijk. Een aantal zusters woont elders. Hun religieuze centrum is gevestigd in Den Bosch.

Het werk van de zusters JMJ en andere kloosterordes is van onschatbare waarde geweest voor het onderwijs en vorming van het katholieke volksdeel van Nederland met name van de armen die anders zouden zijn verstoken gebleven van onderwijs.

jaargang 26 | nummer 6 | december 2021

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

Foto : Lucy Besson, 2018

IM Wim de Natris > 4
Erfenis van ASW > 6
Bottendaler in beeld:
Clemens van de Ven > 12
Luchtkwaliteit in
Bottendaal > 14

Nu extra dikke editie!

ZEEPBELLEN

Kerstboomwens

Het is inmiddels een goede traditie, achtste jaar, om in deze donkere dagen voor Kerst wat lichtpuntjes te wensen. Sinds vorig jaar staat de dennenboom vast in het Thiemepark.
Donderdag 9 december komen de lichtjes in de boom en dan mag ieder die wil een Wens ophangen.
Alle wijkbewoners, waaronder de schoolkinderen, BSO en de Globe komen al ieder jaar. Maak je wens thuis, op school of, als het kan en mag in deze tijden in de Thiemeloods. Wil je bij schemer een mooi verhaal komen vertellen, dat mag uiteraard ook.
Fijne feestdagen, Remy Angel (Thiemeloods) en Rietje Wijns (wijkbewoner).

Nijmeegs erfgoed

Nijmegen krijgt er nieuwe monumenten bij. Met het project "Nijmeegs Erfgoed Beschermd" gaat de gemeente de komende jaren een groot aantal gebouwen in Nijmegen beschermen als monument. De eerste procedure van 32 objecten is inmiddels gestart.
Daar zitten ook al twee objecten bij in Bottendaal, namelijk het seinhuisje en de burgersmederij in de Van Dulckenstraat. Meer informatie vindt u ook op www.nijmegen.nl

Reactie van de redactie

In het artikel over de zusters JMJ in editie 5 van De Zeeheld van oktober 2021 staat vermeld dat de zusters op Marienbosch de eerste middelbare school voor meisjes hebben opgezet. Jacques Dernier gaf in een reactie hierop aan dat deze informatie niet correct is. Al in 1857 werd, in Haarlem, de eerste MMS opgericht. Dat is correct. In het artikel had moeten staan: de eerste **katholieke** middelbare meisjesschool. Dank Jacques voor je oplettendheid en reactie.

Geldzorgen, laten we erover praten!

Een echtscheiding, ontslag of ziekte; het kan het begin zijn van grote geldzorgen. Het kan iedereen overkomen.
Hoe eerder je advies vraagt, hoe gemakkelijker is het om geldproblemen op te lossen.
Wil jij advies bij je geldzorgen?
De Financieel Expert in de wijk helpt je graag. Bel voor een afspraak naar 024-329 80 81 of ga naar www.nijmegen.nl/geldzorgen.
Een afspraak is gratis en zonder verplichtingen. De campagne loopt nog tot en met 20 januari 2022.

Medewerkers duurzame leefomgeving gezocht!

Zet jij je graag in voor duurzamere straten en wijken? En werk je graag samen met bewoners en collega's aan concrete maatschappelijke impact? Dan is Lentekracht op zoek naar jou!
Heb je interesse stuur dan een e-mail met korte motivatie en cv naar: info@lentekracht.com. Of kijk voor meer informatie op: lentekracht.com/onswerk/afvalcoach.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:
Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Paulien Koenraadt
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:
Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:
Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:
Laura Vaessen, Coen Völker, Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:
www.bottendaal.nl

Druk:
BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker, of die de Zeeheld-sticker hebben!

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in februari
Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 16 februari aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Door Elsbeth van Niekerk

Dreigt sluiting voor wijkcentrum Burghardt?

Opeens zijn de openingstijden van ons wijkcentrum veranderd. Je kan niet meer de hele dag inlopen. Alleen in de avonduren is het wijkcentrum nog open. Dit is direct een probleem voor bezorgers van De Zeeheld want de mogelijkheid om de wijkkrant op te halen wordt daarmee een stuk kleiner.

Is dit de voorbode van de sluiting van een wijkcentrum waar in de jaren 70 zo voor is gestreden? Vraag ik mij af. In 1972 kreeg Bottendaal na een lange verbouwing van de Timmerfabriek aan de Jan de Witt straat haar eigen ontmoetingsplek waar bewoners zich konden verenigen, ontmoeten en ten strijde trekken tegen de slechte staat van de woningen in de wijk. In 1982 wordt wijkcentrum Burghardt geopend op de locatie die we nu kennen.
Als je hier binnenloopt is er altijd een vriendelijke beheerder aanwezig, de bar is open voor koffie of iets sterkers. Het is nog altijd een plek voor ontmoeting en vereniging en zeker ook voor ontwikkeling. Maar daar gaat het mis.

Zo'n plek heeft een wijk als Bottendaal blijkbaar niet meer nodig. De meeste bewoners ploffen na een dag hard werken graag op de bank, zijn blij weer even met het gezin te zijn, gaan zelfstandig naar een vereniging en kinderen gaan niet meer naar de knutselmiddag, maar naar de BSO. Ook de grote populatie studenten die de het afgelopen decennium de wijk heeft verjongd vinden elkaar elders in de kroeg of in de woonkamer van het eigen studentenhuis. Soepie doen is net als in andere Nijmeegse wijken opgestart, maar de deelnemers in Bottendaal waren op de vingers van anderhalve hand te tellen. Vertelt de beheerder.
Het wijkcentrum wordt nog wel gebruikt, maar vaak is dit niet voor wijkgerichte activiteiten. Het zijn commerciële partijen die een ruimte huren en waar deelnemers uit heel Nijmegen naartoe komen. Dat kan, maar daar is het wijkcentrum niet voor bedoeld. In het Weeshuis in de benedenstad vinden de mensen uit de wijk elkaar, draagt het bij aan vermindering van eenzaamheid en kunnen kinderen op één van de 16 computers van maandag tot en met woensdag binnen lopen bij het zogenoemde digitale trapveld. Er is een speeltuin waar ook ouders even kunnen uitrusten op een bankje, en er is een leesgroep. Dit alles georganiseerd vanuit de bewonersorganisatie Benedenstad. In de Ark van Oost wordt regelmatig gebiljart, is er koersbal, wordt de rommelmarkt wel goed bezocht en zijn er dansavonden. Onder andere opgezet door de Activiteitencommissie Daalsehof voor de bewoners van Nijmegen Oost.

En daar gaat het in Bottendaal denk ik mis, er is geen vraag naar activiteiten vanuit de wijk blijkt uit de boekingen bij het wijkcentrum. De gemeente ziet het als haar taak om de vraag naar activiteiten te faciliteren, zoals een wijkblad als De Zeeheld. Maar het is niet haar rol om die activiteiten op te zetten. Ze werkt ondersteunend en is geen aanbieder.
Wijkcentrum Burghardt (of Bottendaal) is misschien gedateerd, maar zeer functioneel, met zalen van verschillende afmetingen. Er is o.a. een zaal met spiegelwand, de theaterzaal voor 150 personen met bar en podium en natuurlijk de ontmoetingsruimte met leeshoek.

Ons wijkcentrum is niet het enige dat overdag niet meer open is, de afnemende behoefte speelt in meer wijken. In Lindenholt en Zwaneneveld zijn al wijkcentra gesloten. Maar weg is weg. Als het doek definitief valt is de kans dat deze laagdrempelige ontmoetings- en verenigingsplek weer terugkomt zeer klein. Misschien is er nu niet zo'n behoefte aan, maar wat doen we er zelf aan?

Dus sta op, organiseer een wijkkoor, start op woensdagochtend een beweegclub (wie kan dat nu niet gebruiken), of laten we een digitaal trapveld organiseren en verplaats je leesclub van je woonkamer naar het buurthuis. Vergader je met een organisatie die iets doet voor de wijk. Reserveer een gratis ruimte in het wijkcentrum. Misschien klinkt een bingo oubollig, maar is er opeens veel aanloop. En blijkt de behoefte aan ontmoeting in de wijk groter dan gedacht. Voor wijkgerichte activiteiten wordt geen huur gevraagd en als je behoefte hebt aan ondersteuning voor het opzetten van de activiteit, dan heeft de gemeente Nijmegen mensen die je kunnen helpen met organiseren. Je kan in de avonduren zo binnen lopen en overleggen met de aanwezige beheerder hoe je een activiteit opzet. Pak de mogelijkheid en laten we ervoor zorgen dat ons Burghardt behouden blijft voordat het doek valt. Waarmee een stukje identiteit van Bottendaal verdwijnt en De Ark van Oost aan de Cipressestraat op 20 minuten fietsen van onze wijk ons buurtcentrum wordt.

Berichten van de BOB

Onze voorzitter, Wim de Natris, is op 24 oktober overleden

Wim kwam als student in Nijmegen wonen, waar hij kunstgeschiedenis studeerde aan de toenmalige Katholieke Universiteit Nijmegen met als specialisatie: industriële architectuur van de negentiende eeuw.
In de jaren zeventig besloot Wim naar de Schoolstraat in Bottendaal te verhuizen. Hij werd daarop, naar eigen zeggen, een beetje meewarig aangekeken. Bottendaal werd in die tijd een gribuswijk genoemd, waar je vooral niet ging wonen. De huizen waren eigenlijk afgeschreven en bestemd voor afbraak. Gezinnen trokken weg naar nieuwe woningen in Dukenburg. Bedrijven breidden uit en vervuilden de buurt. Je hoefde jezelf niet meer in te zepen voor je ging douchen.

De gemeente liet het gebeuren: de prioriteit lag bij de herbouw van het centrum en de ontwikkeling van de buitenwijken. De woningnood was groot. Bottendaal werd als gevolg van de huizenspeculatie steeds meer bewoond door gastarbeiders en studenten. De eerste verkameringsgolf was een feit.

In de jaren 60 en 70 werd er veel samengewerkt met buurtopbouwwerkers (het oude Tandem), die het zelf ook als hun taak beschouwden om de buurt te activeren. Buurtbewoners werkten samen voor het creëren van een veilige speelruimte voor de kinderen uit de wijk.

Eind jaren 60 was iedereen het erover eens, dat de verpaupering een halt moest worden toegeroepen. Stadsvernieuwing moest er komen. Er gingen geruchten over grootscheepse sloop en begin jaren 70 werd zelfs een snelweg overwogen, die parallel aan de Annastraat dwars door de wijk moest gaan lopen.
Juist in deze periode werd Wim actief voor Bottendaal. Hij schreef over de gevolgen van stadsvernieuwing voor Bottendaal in het blad ‘Kontakt’ (voorloper van de Zeeheld), dat hij zelf ook mee stencilde. De taal was activistisch.

De gemeente had het niet meer alleen voor het zeggen. Wijkbewoners kwamen in actie tegen de overlast van de Dobbelmanfabriek. Er ontstonden steeds meer bewonersinitiatieven. In 1985 is hieruit de BOB ontstaan.

Toen de Dobbelmanfabriek uit de wijk verdween in 1999 werd er een bewonersgroep opgericht om mede vorm te geven aan de invulling van het vrijgekomen terrein. Wim heeft samen met anderen een belangrijke rol gespeeld bij wat uiteindelijk het huidige Dobbelmancompex is geworden. Wim bewaakte constant de architectonische kwaliteit.

Soms botste het. Hij vond dat het -in zijn ogen- ‘lelijke’ flatgebouw op de hoek van de Jan van Galenstraat en de Ruyterstraat wel kon worden vervangen door iets mooiers en dus duurders. Dat betekende wel, dat er op die plek sociale huurwoningen zouden moeten wijken in een tijd dat deze nog betaalbaar waren. Maar daar moest Wim dus een veer laten en – in de ogen van anderen - terecht.

Daarentegen heeft hij zich steeds ingezet voor het realiseren van een jongerenspeelplek op het Dobbelmanterrein, dat uiteindelijk in de Spoorkuil is gekomen. Het was een langdurig proces van overleg tussen bewoners en ambtenaren, waarin verschillende belangen speelden. De wijkbewoners wilden een goede leefbare buurt en de gemeente kon aan de grond -zo dicht bij het centrum- veel verdienen, als je deze maar maximaal bebouwt met woningen.
Het Dobbelmancomplex werd uiteindelijk in 2009 landelijk beloond met een belangrijke architectuurprijs de ‘Gouden Piramide’. Wim was daar erg verguld mee.

Hij was later intensief betrokken bij het realiseren van de Biotexletters van Gerard Koek op de Castellaflat. Dat vervulde hem oprecht met trots.

Wim had goede connecties met de gemeente. Hij was open en kritisch. Met zijn vriendelijk en luisterend oor groeide hij uit tot één van de belangrijkste Bobbers. Maar net als bij iedereen, die zijn nek uitsteekt voor een ander, was Wim niet onomstreden binnen en buiten de BOB. Wim kon soms koppig en drammerig zijn. Wat hem voor de één tot 'té dominant' maakte. Hij bleef eindeloos geduldig en keurig to the point met de gemeente overleggen. Wat hem voor de ander 'te soft' maakte. Het zijn verschillende kanten van dezelfde medaille: Wim was een doordouwer.

Wim werd uiteindelijk voorzitter van de BOB. Dat heeft hij van meet af aan voortreffelijk gedaan. Naar buiten toe: in contacten met wijkbewoners, actievoerders, de gemeente en particuliere partijen die wat met Bottendaal wilden. Je kon niet om Wim heen. Zijn brieven blonken uit in helderheid en wat hij beloofde voerde hij uit. Naar binnen toe: door de BOB-leden in zijn leven toe te laten. Zijn geliefde smederij stond (op afspraak) altijd open. Voor beeldend kunstenaars, muzikanten, dichters, verhalenvertellers en koren. Of zomaar.

Wim heeft zich vanuit zijn historisch besef ingezet om twee plaquettes voor de wijk te realiseren: – Die voor de gevallen werknemers van de Dobbelmanfabriek in de oorlog bij de ingang van een van de Dobbelmangebouwen.
– Die voor de slachtoffers van de bommen, die vielen op de Kapokfabriek aan het begin van wat nu de Biesmanstraat is.

Wim heeft de herinrichtingsvoorstellen begeleid voor de Stijn Buys- en de van Oldenbarneveltstraat, het fietspad langs de St. Jozef kerk en vooral de platte afrit naar de van Triest-straat. Voor menig fietser uit Bottendaal de prettigste weg om bij het centrum te komen. Daar moet je even inhouden: Wim was trots op de Sint Jozefkerk, met de ramen van Jan Toorop en het Titus Brandsma-memorial. Toen deze plek eens onvermeld bleef in een gemeentelijke wijkwandeling was hij des duivels. Zijn kennis van de historie van Bottendaal heeft hij jarenlang gedeeld bij de jaarlijkse Ommetjes. Eerst als organisator en later als welkome gastspreker.

Ook stond Wim vooraan bij de wens om onze wijk niet tot één groot kamerverhuurbedrijf te maken. Hij bleef hierover in gesprek met jonge woningzoekenden en de gemeente. Wat de gemeente betreft ging het hem daarbij vooral over het gebrek aan handhaving van het eigen gemeentelijk beleid.

Wim stelde altijd nadrukkelijk, dat ons wijkcentrum voor de wijk is. Dat wijkgerichte activiteiten en zeker van de gemeente zich dáár afspelen. Dat het een prettige ontmoetingsplek voor buurtgenoten is in plaats van een zalenverhuurbedrijf. Dat wijkloketten voor zorg en kinderopvang etc. onder één dak zitten. Hij wilde de ontmoetingsruimte ook aan de voorkant.

Wim vond een informele afsluiting van onze BOB-avonden minstens zo belangrijk als de vergaderingen zelf. Hij was een kroegtijger en kon -inmiddels jaren geleden- onder het genot van een Westmalle Tripel de bijeenkomsten eindeloos voortzetten. Hij kon prachtig vertellen over zijn werk bij NUMAGA, zijn galerie, de smederij, de kunsten of het boek dat hij nu aan het lezen was. Soms werd Wim er, met wat er over was van zijn gezelschap, als laatste uitgezet. Maar nooit voordat hij gevraagd had hoe het met jou was.

Wim bedankt
namens de Bewoners Organisatie Bottendaal.

BOB (Bewonersorganisatie Bottendaal) werkt aan een leefbare wijk in ruime zin. Voor vragen en meedoen: scecretaris-bob@bottendaal.nl of www.bottendaal.nl.

Bewoners Organisatie BOTTENDAAL

Door Harrie Koolen

Erfenis van ASW

Deel 3

In De Zeeheld van juni 2019 en november 2019 stond een artikel over de bodemverontreiniging op het voormalige ASW terrein. Twee jaar na dato is De Zeeheld nieuwsgierig naar de voortgang van de uitvoering van de gemaakte afspraken over het vervolg van het saneringstraject en de communicatie met de bewoners.

Het betreft onder andere overleg met de GGD met de werkgroep 'Blijf gezond op Gifgrond' (BGG) en het overleg met Talis.
Henk Jan Nijland, van de dienst archeologie en bodemkwaliteit van de Gemeente Nijmegen bericht in een telefonisch gesprek als volgt:

1. In 2021 zijn metingen verricht op een adres aan de Karel Doormanstraat en drie adressen aan de Jan van Speijkstraat . De gemeten waarden zijn alle ver beneden de grenswaarden, actieve ventilatie wordt geadviseerd. De vervolgmetingen worden gedaan in 2025.
2. In december 2020 is een saneringsplan opgesteld , dat is gestuurd aan de deelnemers van de bijeenkomst op 27 mei 2019 en aan de werkgroep BGG. Hierop is niet gereageerd noch door de deelnemers noch door de werkgroep. Het plan is vervolgens goedgekeurd einde december 2020. Vervolgens is een oproep uitgegaan voor het houden van een nieuwe infoavond maar ook daar is geen respons op gekomen. Deze is dan ook niet doorgegaan.
3. Het uitdijen van het grondwater wordt blijvend in de gaten gehouden. Daar wordt regelmatig over gerapporteerd. Deze rapporten zijn openbaar.
4. De gemeentelijke website wordt niet meer geactualiseerd.

Navraag bij verschillende leden van de werkgroep BGG leert dat de werkgroepleden op basis van de gegevens uit het saneringsrapport en de resultaten van de bijeenkomsten met gemeente en Talis verdere actie niet meer zinvol achtten.
De actiegroep is vervolgens een stille dood gestorven.
Mocht de gemeente in de toekomst nog iets te melden hebben over de voortgang van de sanering dan lijkt de BOB de eerst aangewezene om te benaderen, mogelijk kan de BOB dat meenemen in hun regulier overleg met de gemeente.

ELSBETHS PUZZELHOEK

1) Hoeveel arbeidsplaatsen heeft Bottendaal?
a) 2.985
b) 3.335
c) 4.050
d) 5.020

2) Wat is de waardering voor de woonbuurt?
a) 7,6
b) 7,9
c) 8,3
d) 8,5
7,6 is het gemiddelde van Nijmegen

3) Hoeveel procent van de woningen in de wijk bestaat uit etage- of flatwoningen?
a) 55%
b) 66%
c) 77%
d) 88%

4) Hoeveel procent van de woningen zijn sociale huur woningen in Bottendaal?
a) 25%
b) 33%
c) 39%
d) 43%

Bron: Wijkanalyse, stads-&wijkmonitor 2020 gemeente Nijmegen

Antwoorden: 1)D, 2)B, 3)C, 4)B

Door Isis Hermans, groep 8 De Driemaster

Basisschool De Driemaster

Bereid je voor op het voortgezet onderwijs

De Driemaster
Leerlingen schrijven en kiezen zelf het onderwerp uit

Bijna naar de middelbare school. Maar welke? Het kiezen van een middelbare school is heel anders dan het kiezen van een basisschool. Als kind heb je zelf ook meer invloed dan wanneer je ouders een basisschool voor je kiezen. Veel succes bij het kiezen!

Bekijken en vergelijken
Wie in groep acht of zeven zit, is vast al bezig met het kiezen van zijn of haar toekomstige middelbare school. Het schooladvies speelt daarin een belangrijke rol, maar er zijn ook andere dingen waar je op moet letten. Bijvoorbeeld: 'past dit schooltype bij mij?' en als ouder 'Biedt de school genoeg ondersteuning voor mijn kind?' Ook let je op levensvisie, sfeer en de manier van lesgeven. Die laatste twee kun je het beste beoordelen op open dagen en lesjesmiddagen.
Sommige scholen organiseren ook avondmarkten, daar vertellen meerdere scholen iets over zichzelf en kun je ze makkelijk vergelijken

Toelatingen
Als je eenmaal een school hebt gekozen, kun je niet altijd naartoe. Sommige scholen zijn zó populair dat er geloot moet worden, en dan bestaat de kans dat er geen plaats meer voor je is. Scholen mogen alleen een leerling weigeren als ze vol zijn of ze niet voldoende ondersteuning kunnen bieden voor deze leerling.

Afval tijdens de feestdagen?

Ook dit kan je makkelijk scheiden!

Tijdens de feestdagen tuigen we de kerstboom op, maken we een uitgebreid kerstdiner en luiden we het nieuwe jaar in. Ook tijdens deze dagen houd je vaak afval over. Ook dit afval kan je makkelijk scheiden. Weten hoe? Wij helpen graag.

Twijfel je welk afval waar hoort?

Check de afvalwegwijzer in de Dar app. Vul het product in en zie direct waar het bij hoort. Makkelijk toch?

Download ook de Dar app

Voor de afvalwegwijzer en weet precies wanneer wij in 2022 jouw afval ophalen.

GET IN ON Google Play

Download on the App Store

www.dar.nl | info@dar.nl | 024-3716000

Dar

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang in Bottendaal

Graafsedwarsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

BottendaalGroen!

De Ramplaan, een voorbeeldwijk om van het gas af te gaan?

Op zaterdag 31 oktober is een kleine delegatie van BottendaalGroen! afgereisd naar de wijk De Ramplaan in Haarlem. Reden hiervoor was om eens te gaan kijken hoe deze wijk vanaf 2023 van het gas af wil gaan en wel in eigen beheer, zonder een grote energieleverancier. Omdat deze wijk in de jaren 20 en 30 gebouwd is en veel woningen slecht geïsoleerd zijn (net als bij ons in Bottendaal) lijkt het een goed voorbeeld voor onze energietransitie.
De bewoners van De Ramplaan hebben zich in een energiecoöperatie verenigd en samen met de gemeente en de TU-Delft een plan bedacht.

Dit plan bestaat uit een aantal fasen. In fase 1 worden de huizen zover geïsoleerd dat je met een cv-temperatuur van 55 graden de woning warm krijgt. Het niveau is dan ongeveer Label C/B.
Als de wijk zover is dat er op 55 graden verwarmd kan worden, dan begint fase 2 waarin PVT-panelen op de huizen geïnstalleerd worden. Deze panelen leveren zowel elektriciteit als warmte. Door middel van een stille warmtepomp kan die warmte gebruikt worden om het huis te verwarmen en indien gewenst kan deze ook voor heet tapwater zorgen. De cv-ketel blijft hangen voor de paar echt koude dagen wanneer er net even wat meer warmte nodig is. Met de PVT-panelen kan er in de zomer ook gekoeld worden.

In fase 3, wanneer genoeg mensen zover zijn, wordt er een laagtemperatuurwarmtenet aangelegd. Hiermee wordt warmte van en naar de huizen getransporteerd vanuit een grondwaterbron (WKO). Dit collectieve systeem maakt het gebruik van zonne-energie nog effectiever en daarmee kan de wijk dan helemaal van het aardgas af. Het warmtenet wordt beheerd door een wijkenergiebedrijf, een professionele organisatie waarvan de wijkcoöperatie de eigenaar is.
Al met al een interessante aanpak die ook zou kunnen werken in Bottendaal.

Meer informatie op: www.ramplaankwartier.nl

Kerstboodschap 2021

Door Harrie Koolen

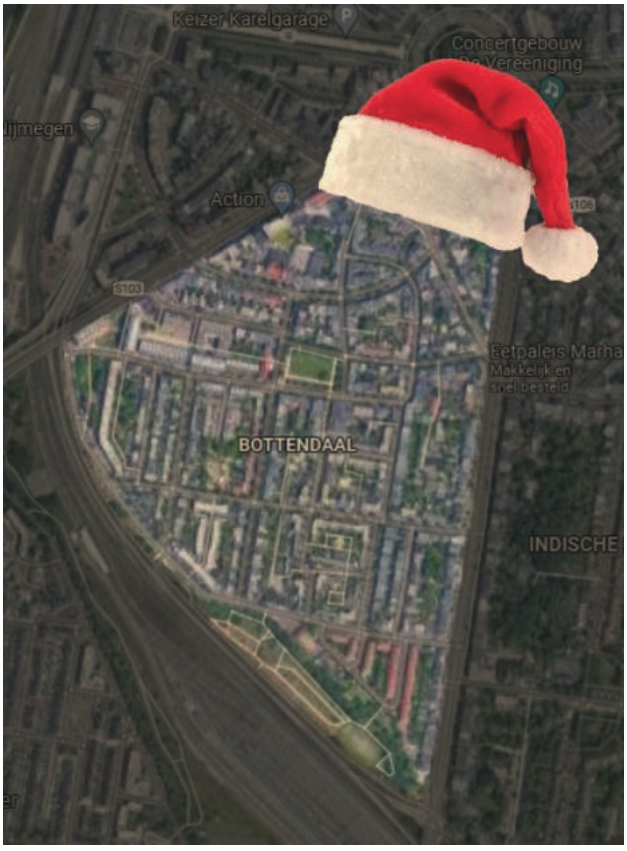
Elk jaar gaat alle aandacht uit naar het kindeke Jezus en zijn moeder Maria. Zijn stiefvader is altijd ondergesneeuwd gebleven. Daarom wordt het tijd om St. Jozef eens in de schijnwerpers te zetten.

Toen Maria, die tempelmaagd was, twaalf jaren werd en zou gaan menstrueren, moest zij uit de tempel weg. Vervolgens moest er een bruidegom voor haar worden gevonden. Vele weduwnaars en singles werden opgetrommeld en door een teken van God werd de 'gelukkige' aangewezen: Jozef, uit het geslacht van David. Jozef, een wat oudere man, genoemd de Rechtvaardige, was weduwnaar en had al vier zonen en twee dochters uit zijn eerste huwelijk waaronder de latere apostel Jacobus. Jozef aanvaardde het partnerschap met Maria met enige tegenzin en schroom! In Lukas 2:5 wordt Maria zijn 'verloofde' genoemd in de betekenis dat zij nog maagdelijk was.

In zijn dromen kreeg hij bezoek van een engel, die hem telkens influisterde wat hij moest doen bijvoorbeeld bij het aanvaarden van de zwangerschap van Maria en de vlucht naar Egypte vanwege de op handen zijnde kindermoord door Herodes. Zijn timmermanscapaciteiten waren omstreden: hij was eigenlijk een schriftgeleerde en wetenschapper en oefende daarbij het vak van timmerman uit. Door diverse kwaliteitscorrecties (wonderen) te verrichten hielp Jezus zijn voedstervader uit de penarie als deze weer eens slecht timmerwerk had afgeleverd.
Hij komt na Jezus' twaalfde jaar niet meer voor in het Nieuwe Testament maar zijn dood wordt wel beschreven. Jezus en Maria waren erbij hetgeen betekent dat hij vóór de kruisdood van Jezus is gestorven. Wanneer precies is niet bekend.
Omdat Maria altijd maagd is gebleven (dogma van de kerk) hebben zij en Jozef nooit andere kinderen gekregen. Slechts éénmaal heeft de Heilige Geest bij Maria het Woord ingefluisterd dat Vlees (de vrucht Jezus) is geworden.

De Zeeheld wenst alle lezers fijne feestdagen en een ontlockt begin van 2022, met speciale aandacht voor de ondergesneeuwden onder ons.

De Zeeheld wenst u mooie feestdagen en pas goed op elkaar!

B&B/Pension Bottendaal

• Betaalbaar comfort
• Persoonlijke aandacht
• Nabij de binnenstad

Burghardt van den Berghstraat 50
Bottendaal, Nijmegen

www.pensionbottendaal.nl
06 30589381

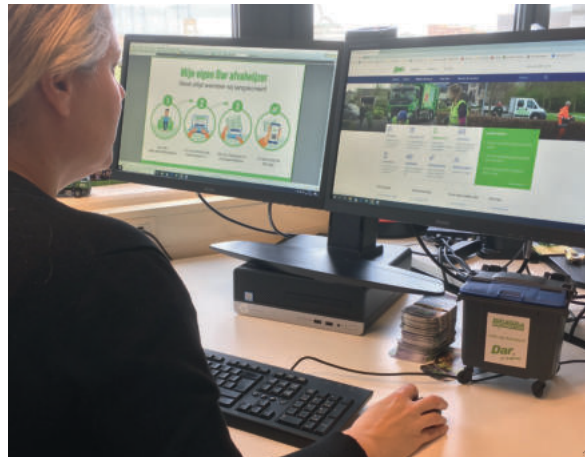
Bewonersonderzoek Dar

U doet toch ook mee?

Samen met uw gemeente zijn wij heel benieuwd naar uw mening over de werkzaamheden die wij in de gemeente doen. Daarom voert onderzoeksbureau Integron de komende weken voor ons het bewonerstevredenheidsonderzoek uit. Door dit onderzoek weten wij bijvoorbeeld hoe u Dar als organisatie waardeert, hoe u de dienstverlening ervaart en waar volgens u verbeterpunten zijn.

Uitnodigingsbrief
Integron trekt uit alle postcodes een aselecte steekproef. Deze bewoners ontvangen een uitnodiging om deel te nemen aan het onderzoek. Ontvangt u deze uitnodigingsbrief? Wij waarderen het enorm als u meedoet en de vragenlijst invult. Meedoen kan tot en met 12 december 2021. Alvast bedankt!

Vragen of meer informatie?
Heeft u vragen over dit onderzoek of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met Integron via support@integron.nl.

WILLEM JANSZOON
nuilhoek@gmail.com of
dezeeheld@yahoo.com

Verbeter de wereld, ...

Bij het teruglezen van mijn laatste column, “Hel op aarde” (Zeeheld 2021-5), waarin ik verwees naar de onvolprezen roman Catch-22 van de Amerikaanse auteur Joseph Heller, schoot mij een citaat te binnen van een andere literaire gigant. In zijn toneelstuk Huis Clos (Met gesloten deuren), zegt Jean-Paul Sartre, een van de grootste schrijvers van de twintigste eeuw en de belangrijkste filosoof van het existentialisme: “L'enfer, c'est les autres” (De hel, dat zijn de anderen).

Wat mij betreft is Bottendaal, als u mij enige overdrijving toestaat, inmiddels verworden tot een Helleriaanse hel op aarde. Het is te druk en te vol in onze wijk, en iedereen doet maar precies wat hen uitkomt, schreef ik reeds in mijn vorige column. De hel, dat zijn de anderen.

De klimaattop in Glasgow is uitgelopen op een teleurstelling. Op macroniveau komt het niet meer goed. We glijden af naar steeds grotere klimaatproblemen, en oplossingen worden onder druk van de fossiele lobby en het blinde geloof in de noodzaak van permanente economische groei, op zijn best afgezwakt tot betekenisloze gebaartjes.

Helaas moeten we ook pessimistisch zijn over het microniveau. Zo las ik laatst in De Gelderlander, dat ongeveer de helft van het opgehaalde plastic afval niet gerecycled kan worden, omdat mensen doodleuk ander afval in de oranje plastic+ zakken stoppen dan de bedoeling is, omdat die zakken goedkoper zijn dan de groene of rode restafvalzakken, of omdat mensen, bijvoorbeeld, volle pakken zuivel of vruchtensap die over de datum zijn in hun geheel weggooien. Een paar foute zakken, en de hele partij wordt verbrand in plaats van gerecycled. Het is maar een voorbeeld. Maar er zijn zo veel mensen die weigeren op hun manier bij te dragen aan duurzaamheid. Die willens en wetens het scheiden van afval saboteren. De hel, dat zijn de anderen.

Verbeter de wereld, begin bij jezelf. Dat zei mijn oma altijd. Zij was bepaald geen literaire gigant, maar zij sloeg de spijker wel op zijn kop. We kunnen op microniveau zelf zo veel doen, of juist laten. Als we echt willen en bereid zijn (kleine) offers te brengen. Dus niet drie keer per jaar met het hele gezin op vliegvakantie. Niet je auto stationair laten draaien terwijl je de navigatie instelt of een (app)gesprek voert, of zomaar. Stoppen met het stoken van hout. Niet oeverloos onnodige spullen online bestellen. En vooral niet vervolgens bijna alles weer retourneren. Stoppen met straalkachels op winterse caféterrassen.

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

Clemens van de Ven

Door Coen Völker

Op een zonnige donderdag zit ik in de kunstenaarswoning van schilder en muzikant Clemens van de Ven. Ik zie reisgidsen, foto's met zijn dochter en kleinkind, Otis Redding, Bill Evans, het verzamelde werk van Frans Kafka maar vooral ook schilderijen en posters van plekken van waar hij speelde. De woning ademt het vrije leven en ruikt doorrookt. Men zegt dat muzikanten nukkig en stuurs kunnen zijn maar Clemens blijkt hartelijk en gastvrij.

Clemens van de Ven in zijn kunstenaarswoning. Foto: Coen Völker

Brabantse kostschool

Clemens (1950) is geboren in Boekel (Brabant) in een molenaarsfamilie waar zijn moeder zei dat je alles mocht worden behalve bakker, zoals zijn vader. Daarom gingen alle zes kinderen naar een kostschool. Clemens was "nr 85" tussen 200 jongens waaronder zijn broer. Het getal stond op zijn kleding en de regels waren duidelijk. Toch ontwikkelde hij er ook zijn pianospel en zat hij al vroeg bij bandjes. Hij zat op de kostschool van zijn 9de tot zijn 20ste omdat hij er na de MULO ook de kweekschool deed. Maar pas in Nijmegen begon zijn leven en daarmee zijn toekomst echt.

Nijmeegs activisme

Hij studeerde er pedagogiek, onderwijskunde maar uiteindelijk studeerde hij na 10 jaar in 1979 af in de filosofie. De tijd was anders en de studenten waren anders. Er was toen veel activisme, behoefte aan inspraak en solidariteit met anderen, ook buiten Nederland. Hij verbaast zich over het huidige gebrek aan sociaal besef en betrokkenheid bij studenten. Protest en bezettingen waren in zijn tijd normaal terwijl zelfs de huidige woningnood maar beperkt mensen mobiliseert. De recente klimaatmars in Amsterdam kreeg dan wel 40.000 man op de been maar toen er begin jaren tachtig tegen kernwapens en kernenergie werd geprotesteerd waren dat er maar liefst 400.000!

Van de Ven Band

Zijn muziek werd steeds professioneler en ondanks dat hij geen noot kon lezen stond hij toch op plekken als North Sea Jazz, Oerol, de Zwarte Cross en de Parade. Maar het meeste plezier had hij als kroegband. In 1984 met het trio Narrow Escape en vanaf 1999 met de Van de Ven Band. Vooral in Friesland en de Achterhoek speelden ze de pannen van het dak met zijn rauwe doorrookte stem en krachtige pianospel. Als ik op internet video's van hem bekijk doet zijn stem me denken aan Tom Waits en Joe Cocker terwijl hij speelt als Ray Charles.

In Nijmegen genoot hij van zalen als O'42 en Doornroosje maar iedere kroeg kende zijn werk van New Orleans Rhythm and Blues. Met de Van de Ven Band zouden ze recent hun 25 jarig bestaan vieren maar door corona speelden ze de laatste 1,5 jaar slechts drie keer. Zelfs een muzikant kan daar niet van leven, één bandlid werd dakdekker en de ander ging werken in de haven. Na 11 CD's en 2 LP's is het einde van de blues in zicht. Maar hij is dankbaar voor het mooie muzikale leven dat hij had.

Bottendaal een bietje Brabants?

Sinds 1988 woont hij in Bottendaal en hij wil er niet meer weg. Bottendaal is een bietje Brabants volgens hem. Mensen groeten elkaar en maken een praatje. Er is aanspraak en het leven is er goed. Hij hoort weinig meer over inbraken en de openbare ruimtes zoals de parken liggen er goed bij. Café Maxime en De Ruiter waren volgens Clemens vroeger wel meer volkscafés waar gezinnen en arbeiders kwamen terwijl nu studenten vaste klant zijn. Clemens heeft vertrouwen dat Bottendaal zichzelf wel zal blijven, ondanks de dure woningen maakt hij zich geen grote zorgen over onze wijk.
Mocht je zijn naam nog ergens zien ga dan eens kijken want hoe lang de blues duurt weet je maar nooit, Ahoy!

Foto Willemien Geboers

In memoriam
Wim de Natris

Een kleurrijk man is heengegaan, Wim de Natris is niet meer. Met groot ongeloof hoorden wij van zijn overlijden. Bottendaal zonder Wim is nauwelijks voorstelbaar.

Wim was één van de oprichters van het wijkblad Kontakt, dat nu De Zeeheld heet. Hij wist altijd wat er in de wijk speelde, voorzag De Zeeheld van het laatste nieuws vanuit de BOB. Wim wees ons de weg, was altijd bereid ons te woord te staan en verder te helpen.
We kennen Wim als iemand die met passie kon vertellen over de (geschiedenis van de) wijk. Of het nu ging om de kunst-exposities in zijn atelier, de ontwikkelingen in de Spoorkuil, de Nacht van de Ommetjes, de bouw van de Castellatoren. Wim wist met zijn verhalen zijn toehoorders te boeien.
We zullen Wim missen als mens, verbinder, actieve bewoner, voortrekker en als kleurgever aan de wijk, zijn wijk, zijn Bottendaal.

Vaarwel en rust zacht Wim!
Namens de Zeeheld, Willemien Geboers en Elsbeth van Niekerk

Luchtkwaliteit in Bottendaal

Het onderwerp luchtkwaliteit staat sinds enkele jaren weer hoog op de politieke agenda. In het oog springende voorbeelden zijn: Tata Steel in IJmuiden, de metingen van stikstofuitstoot door het RIVM die door Farmers Defence Force in twijfel worden getrokken, maar ook de conflicten rondom de kippenstallen in Oost-Brabant.

Meetpunt De Ruyterstraat - Thiemepark

Meest recente voorbeeld geldt onze eigen Nijmeegse Asfaltcentrale (APN). Bewoners van Hees en omgeving klagen al langer over stank en vervuiling en de gemeenteraad eist nu een permanente meting van de luchtkwaliteit. Naast de officiële gegevens van het RIVM zijn er steeds meer burgerinitiatieven die met fijnstofsensoren zelf metingen doen: protestgroep 'Leefbaar Peel en Maas', 'Behoud de Parel' rondom Grubbenvorst en 'Meet-je-stad' in Amersfoort en omgeving.

Over welke vervuilende stoffen hebben we het dan?

We noemen er drie:

- Stikstofdioxide (NO2): gas. Belangrijkste bronnen: wegverkeer en landbouw; norm EU en richtlijn WHO: 40 microgram per kubieke meter lucht.
- 'Grove' fijnstof (PM10): zwevende stofdeeltjes kleiner dan 10 micrometer in doorsnede. Belangrijkste bronnen: verkeer, landbouw en industrie; norm EU: 40 ug/m3; richtlijn WHO: 20 ug/m3
- 'Fijne' fijnstof (PM2,5): deeltjes kleiner dan 2,5 micrometer in doorsnede. Belangrijkste bronnen: verkeer, industrie, houtskool; norm EU: 20 ug/m3;

Luchtverontreiniging staat bekend als de vervuiling van de atmosfeer met schadelijke stoffen. Hoe kleiner de vervuilende deeltjes in de lucht zijn hoe dieper ze in de longen kunnen doordringen en dus hoe schadelijker. Dit geldt voor fijnstof maar ook voor stikstofdioxide. Ultra fijnstof, minuscule deeltjes die zweven in de lucht, kan zelfs in de bloedcirculatie terecht komen. Het RIVM legt het zo uit: na roken is vieze lucht één van de belangrijkste risicofactoren voor het krijgen van een long- hart- of vaatziekte of van overlijden. Jaarlijks sterven in ons land naar schatting 12.000 mensen vroegtijdig aan de gevolgen van luchtverontreiniging door stikstofdioxide en fijnstof. Dit gerekend voor heel Nederland. De situatie in Noordoost-Nederland is gunstiger vergeleken met de dichtbevolkte Randstad met o.a. zijn zware industrie.

Oost-Gelderland

Regionale kranten als De Gelderlander melden ons dat de luchtkwaliteit in Oost-Gelderland vergeleken met vijftig jaar geleden fors is opgeklaard. Met name door schonere motoren in auto's en vrachtwagens en minder uitstoot door landbouw en industrie komen er veel minder schadelijke stoffen in de lucht. Zo is de hoeveelheid fijnstof in dertig jaar met een derde afgenomen. Die daling zet de komende jaren verder door. Maar de stapjes worden wel kleiner. De landbouw, en dan met name de intensieve veeteelt, is relatief gezien een steeds grotere uitstoter van het 'grove' fijnstof (PM10) én ammoniak (NH3). Te veel ammoniak is niet alleen een probleem voor kwetsbare natuurgebieden (verzuring van de bodem en verschraling van de vegetatie), maar het vormt zelf ook weer fijnstof in reactie met andere stoffen. Tot slot is er steeds meer aandacht voor een minder bekende luchtvervuiler, namelijk de scheepvaart. De luchtvervuiling die ontstaat door de uitlaatgassen van de dieselmotoren van de circa 500 schepen die dagelijks langs de stad Nijmegen varen is groter dan de vervuiling van al het verkeer dat dagelijks op de twee stadsbruggen over de Waal rijdt.

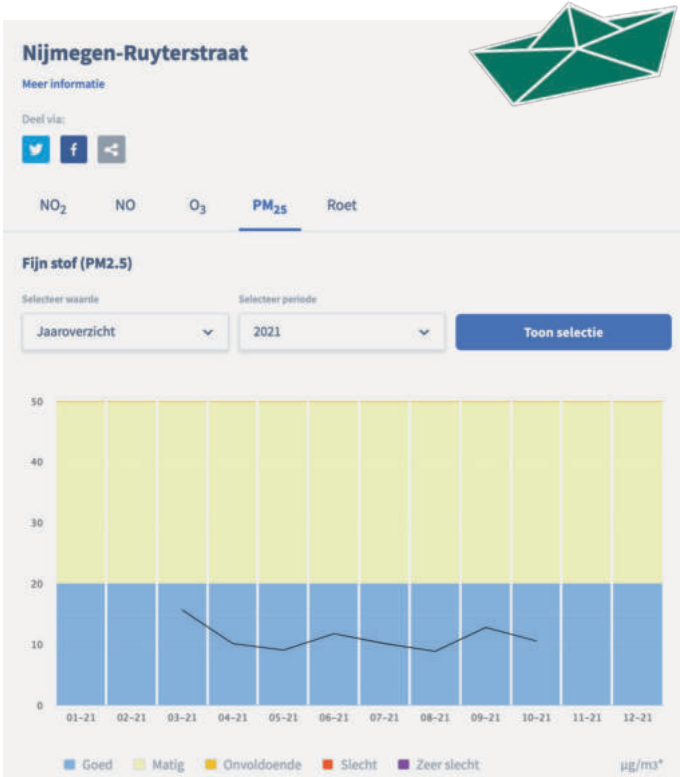
Meetpunt De Ruyterstraat - Thiemepark

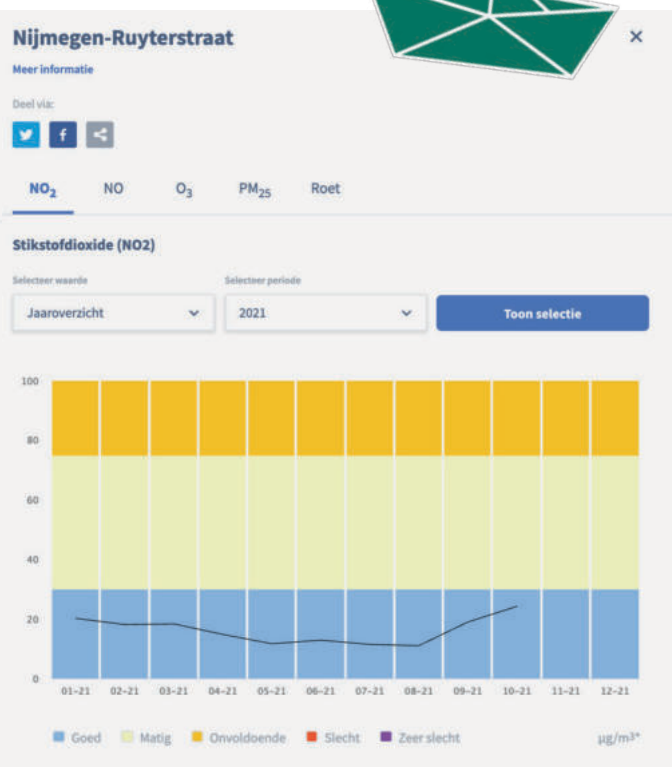
Tekst: Jos Veenker

Metingen in Bottendaal

De meetpunten voor luchtkwaliteit zijn in Nederland zo opgesteld, dat ze een goed en zo betrouwbaar mogelijk beeld geven van de luchtkwaliteit. Het resultaat van wat het 'hanteren van een meetstrategie' wordt genoemd, is dat in dichter bevolkte en meer vervuilde gebieden meer wordt gemeten dan in dunner bevolkte en schonere gebieden. Waar de meetpunten zich bevinden is te zien bij: **www.luchtmeetnet.nl**

Bottendaal is met zijn vroegere fabrieken, zoals de zeepfabriek Dobbelman, niet onbekend met luchtvervuiling. Op dit moment kent de wijk twee meetpunten: de Ruyterstraat en de Graafseweg. Om een indicatie te geven van de luchtkwaliteit in onze wijk hebben we twee grafieken toegevoegd over het jaar 2021. Hieruit blijkt dat we ons in relatief schone lucht bewegen. Goed om te weten. Voor wie wil kan, los van het luchtmeetnet, ook zelf de luchtkwaliteit aan de weet komen. Ga in dat geval naar de app 'weer'. Kies je voor Nijmegen en scrol je naar beneden dan kom je vanzelf de luchtkwaliteit (LKI) tegen.

Door Harrie Koolen

Heiligverklaring Titus Brandsma aanstaande

Een paar maanden eerder dan verwacht, op 9 november 2021, hebben de kardinalen en bisschoppen, die lid zijn van de Congregatie voor de Heiligverklaringen, in hun gewone vergadering een positief besluit genomen inzake de heiligverklaring van Titus Brandsma.

De prefect van de congregatie, kardinaal Marcello Semeraro, zal spoedig de conclusies ter goedkeuring voorleggen aan de Paus. Als de Paus de conclusies bevestigt, zal hij de consistorie, een vergadering van de paus met kardinalen, bij elkaar roepen waarin hij de heiligverklaring aankondigt.

Bij het Titus Brandsmainstituut was men ook enigszins verrast door deze snelle besluitvorming, ze hopen dat de conclusies snel 'op het bord van de paus' zullen liggen en dat deze dan op korte termijn een besluit zal nemen. De verwachting was dat dat zeker in 2022 zou plaatsvinden maar inmiddels heeft de paus al positief beschikt. Titus Brandsma staat als eerste op de lijst van aanstaande Heiligverklaringen. De Congregatie voor de Heiligverklaringen zal hierover binnenkort berichten.

Titus Brandsma, Foto van Nationaal Archief, fotograaf onbekend.